
STRATEGIA ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023 – 2027

Rąbino, październik 2014 r.

Dokument został przygotowany w ramach przedsięwzięcia polegającego na *opracowaniu pięciu strategii rozwoju, w tym Powiatu Świdwińskiego oraz Gmin: Brzeźno, Rąbino, Sławoborze i Świdwin na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych* realizowanego przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Świdwinie.

Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 została wykonana przez firmę "EU-Consult" Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy współpracy z Zarządem Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych w Świdwinie, Władzami Gminy, pracownikami Urzędu Gminy, Dyrektorami oraz Kierownikami jednostek organizacyjnych Gminy.

Stowarzyszenie Inicjatyw
Społeczno-Gospodarczych w Świdwinie

Gmina Rąbino

Strategię Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 opracował zespół redakcyjny w składzie:

- prof. Sylwia Pangsy-Kania
- prof. Justyna Patalas-Maliszewska
- prof. Sławomir Kłos
- dr Paweł Trojanowski
- Krzysztof Gutta
- Dariusz Gawlik
- Michał Dominik

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	5
2.	DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY RĄBINO	14
2.1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	14
2.2.	ZASOBY NATURALNE.....	15
2.3.	WARUNKI PRZYRODNICZE	18
2.4.	LUDNOŚĆ	22
2.5.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	31
2.6.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	38
2.7.	GOSPODARKA I POTENCJAŁ LOKALNEGO RYNKU	44
2.8.	BUDŻET GMINY.....	48
3.	WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH (ILOŚCIOWYCH) ORAZ JAKOŚCIOWYCH.....	51
3.1.	Bezpośrednie wywiady kwestionariuszowe (PAPI)	51
3.2.	Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)	87
3.3.	Grupy Fokusowe (FGI)	93
4.	ANALIZA I WNIOSKI Z REALIZACJI DOTYCHCZASOWYCH LOKALNYCH STRATEGII	97
6.	ANALIZA SWOT	105
7.	WIZJA I MISJA GMINY RĄBINO	114
8.	OBSZARY STRATEGICZNE I KIERUNKI ROZWOJU	116
9.	SYSTEM MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023 – 2027.....	144
10.	ZAŁĄCZNIKI I FORMULARZE.....	151

SŁOWNIK SKRÓTÓW

JST - jednostka samorządu terytorialnego,

PAPI - bezpośredni wywiad kwestionariuszowy (Paper And Pencil Interview),

IDI - indywidualny wywiad pogłębiony,

FGI - grupa fokusowa (Focus Group Interview),

SWOT - silne strony (strenghts), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats),

RPO WZ 2014 – 2020 - Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020,

SSW – Specjalna Strefa Włączenia,

KSRR - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie,

NGO – organizacja pozarządowa (non-governmental organization),

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia,

LGD – Lokalna Grupa Działania.

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027

to najważniejszy dokument samorządu Gminy, który określa obszary strategiczne, cele strategiczne oraz kluczowe zadania, które zadecydują, w jakim kierunku nastąpi rozwój Gminy.

Przy tworzeniu Strategii rozwoju Gminy uwzględniono nowy model polityki regionalnej, opierającym się na założeniu, że szanse rozwojowe występują we wszystkich regionach i że potencjał ten należy zidentyfikować i w pełni wykorzystać (tzw. nowy paradygmat rozwoju regionalnego). W Strategii rozwoju Gminy uwzględniono zarówno potrzeby jak i oczekiwania wszystkich interesariuszy tworzących wspólnotę gminną, promując w szczególności nawiązywanie współpracy pomiędzy poszczególnymi samorządami lokalnymi (samorządem Gminy, samorządami gmin i powiatu), sferą gospodarczą (m.in. przedsiębiorcy i ich związki), organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które mają bezpośredni wpływ na skuteczną realizację celów oraz kluczowych zadań. Należy podkreślić, iż powstawanie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kluczowych zadań zapisanych w niniejszej Strategii, będzie miało zasadnicze znaczenie dla skutecznego procesu pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

Zachodniopomorskie należy do województw o różnorodnym poziomie rozwoju społeczno – gospodarczego. Obszary zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji szczecińskiej i Koszalina charakteryzuje zdecydowanie wyższy poziom rozwoju. Należy jednak zaznaczyć, iż obok nich znajdują się obszary problemowe o stosunkowo niższym poziomie rozwoju (w tym również takie gdzie można zaobserwować intensyfikację procesów marginalizacyjnych). Przedstawione powyżej uwarunkowania rozwojowe województwa związane są przede wszystkim z peryferyjną lokalizacją w stosunku do centralnej części regionu, które należy zaliczyć do głównych ośrodków wzrostu tj.: Szczeciński Obszar Metropolitalny oraz obszar funkcjonalny Koszalina. W ostatnich latach można również zaobserwować proces utrwalenia deficytów rozwojowych obszarów problemowych. Związane to jest głównie z postępującym osłabieniem bazy ekonomicznej i likwidacją miejsc pracy (sytuacja ta obserwowana była szczególnie na terenach wiejskich). Sytuacja ta wynika między innymi z nadal nierozwiązanych zagadnień strukturalnych, spowodowanych likwidacją PGR oraz ograniczonymi wewnętrznymi potencjałami rozwojowymi obszarów wiejskich. Opisana sytuacja była postawą do sformułowania koncepcji umiejscowienia na terenie Województwa tzw. **Specjalnej Strefy Włączenia** a następnie podjęcia w stosunku do tego obszaru adekwatnych działań interwencyjnych¹.

W województwie zachodniopomorskim wyróżnione zostały trzy obszary funkcjonalne, które są obszarami strategicznej interwencji:

- Szczeciński Obszar Metropolitalny (celem interwencji jest wzmocnienie jego roli, jako regionalnego centrum rozwoju gospodarczego);
- Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzki Obszar Funkcjonalny (celem interwencji jest utworzenie aglomeracyjnego obszaru wzrostu we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego);

¹ Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych, s. 3.

- Specjalna Strefa Włączenia (celem interwencji jest wsparcie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, powstrzymanie i odwrócenie niekorzystnych trendów społeczno-gospodarczych i demograficznych, zwiększenie regionalnej spójności społecznej i gospodarczej).

Gmina Rąbino znajduje się na terenie Specjalnej Strefie Włączenia, w której skumulowane są wiejskie obszary cechujące się niskimi szansami rozwojowymi. Są to obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów społeczno-gospodarczych.

Gmina Rąbino (oraz cały powiat świdwiński) oraz inne obszary objęte Specjalną Strefą Włączenia charakteryzują się niekorzystnymi uwarunkowaniami z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej oraz istniejącej infrastruktury społecznej. Obszary te cechuje ponadto niska atrakcyjność gospodarcza i wspomniany już wysoki poziom bezrobocia. Koncentracja powiatów marginalizowanych o najwyższej stopie bezrobocia występuje w centralnej i wschodniej części województwa zachodniopomorskiego.²

Realizacja zintegrowanego podejścia terytorialnego w ramach RPO WZ 2014 – 2020 odbywać się będzie za pomocą narzędzi: Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, na terenie obszarów o wysokiej zdolności rozwojowej oraz m.in. Kontraktu Samorządowego, jak również planowane jest organizowanie konkursów skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie. Oba narzędzia ukierunkowane będą na realizację terytorialnych strategii rozwojowych przygotowanych przez JST we współpracy z lokalnymi partnerami procesów rozwojowych, co pozwoli na wsparcie ze środków RPO WZ 2014 – 2020 zintegrowanych projektów realizujących cele rozwojowe odpowiadające zdiagnozowanym terytorialnym potencjałom, jednocześnie niwelując istniejące bariery. Zintegrowane podejście terytorialne na obszarze SSW realizowane będzie m.in. przez zastosowanie Kontraktów Samorządowych przygotowanych przez lokalne partnerstwa oraz poprzez dedykowane terytorialnie i tematycznie konkursy.

Założenia koncepcyjne

Przy tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 brano pod uwagę kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem Gminy (jest to rozwój opierający się na zintegrowaniu zarówno polityki środowiskowej jak również polityki przestrzennej, gospodarczej oraz społeczno-kulturowej), które mają decydujący wpływ na poprawę jakości życia lokalnej społeczności. Konstrukcja przedmiotowej *Strategii* oparta została na partycypacyjno-eksperckim modelu tworzenia planów strategicznych dla JST. Taki model spełnia wszystkie wymagania i oczekiwania stawiane zarówno przez krajowe jak również unijne instytucje, które wspierając rozwój terytorialny w na terenie Polski.

Strategia rozwoju Gminy to długookresowy plan działania, który wskazuje na strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmuje takie cele oraz kierunki działania, jakie są konieczne dla realizacji przyjętych planów rozwojowych. Ponadto *Strategia rozwoju* stanowi fundament do właściwego zarządzania gminą, do ubiegania się o środki zewnętrzne, w tym w szczególności pochodzące z Unii Europejskiej. Ustalenia zawarte w *Strategii* stanowią dla władz gminy podstawę do prowadzenia zaplanowanej, skutecznej, długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto

² Regionalny Program Operacyjny Województwa..., op. cit., s. 219.

Strategia rozwoju wskazuje najważniejsze do rozwiązania problemy ze sfery infrastrukturalnej, gospodarczej, społecznej i ekologicznej. Zdiagnozowane problemy są tymi, na których w pierwszej kolejności należy skupić uwagę w przyjętym horyzoncie czasowym. Strategia rozwoju Gminy to dokument, który został przyjęty w drodze uzgodnień i debaty publicznej.

Do podstawowych czynników, decydujących o potrzebie opracowania **Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027**, należy zaliczyć:

1. Przystosowanie *Strategii Rozwoju Gminy Rąbino* do nowych dokumentów strategicznych zarówno szczebla regionalnego jak i krajowego. Dodatkowym musiało nastąpić dopasowanie horyzontu czasowego Strategii rozwoju Gminy z horyzontem czasowym okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020 oraz dokumentów nadrzędnych.
2. Dostosowywanie polityki rozwoju Gminy do zachodzących zmian w uwarunkowaniach społecznych oraz gospodarczych na terenie gminy i jego otoczeniu.
3. Wzmacnianie partnerstwa powiatu świdwińskiego oraz gmin wchodzących w skład Powiatu.

Opis organizacji procesu tworzenia *Strategii*

Zarządzanie strategiczne to ciągłe poszukiwanie sposobu dostosowania się jednostki samorządu terytorialnego do zmieniających się warunków zewnętrznych i wewnętrznych poprzez modyfikację celów i metod ich realizacji. Zarządzanie strategiczne w tym przypadku odnosi się tylko do procesów zachodzących w długim okresie. Skuteczny proces zarządzania strategicznego musi być jednak poparty stosowną wiedzą na temat bieżącej oraz przyszłej sytuacji na danym obszarze (kierunki i trendy zmian).

Proces związany z opracowaniem *Strategii rozwoju* obejmował następujące etapy:

A) Obraz środowiska lokalnego - diagnoza społeczno-gospodarcza

Proces planowania strategicznego oparty jest na możliwie jak najbardziej wiarygodnej ocenie aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz potencjału JST. W procesie planowania strategicznego należy również uwzględnić powiązanie JST z otoczeniem. W celu uzyskania takiej oceny, dokonana została diagnoza sytuacji społeczno-gospodarcza Gminy Rąbino w układzie dynamicznym (kilkuletnim) i porównawczym (m.in. do kraju, województwa, innych gmin powiatu świdwińskiego).

Wynikiem tych prac było powstanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej, opisującej główne uwarunkowania rozwojowe Gminy. Diagnoza przedstawia stan istniejący oraz wskazuje na tendencje społeczno-gospodarcze zachodzące w Gminie w latach 2008-2013 (lub nowsze). Głównymi źródłami danych i informacji do przedmiotowej diagnozy były materiały własne poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego Gminy oraz dane pochodzące Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych). Wnioski z opracowanej diagnozy społeczno-gospodarczej stanowiły podstawę do sporządzenia analizy SWOT (analiza zasobów własnych i otoczenia).

W ramach przedmiotowego etapu opracowywania Strategii przeprowadzono następujące prace:

A.1. Analiza danych zastanych (desk research) dotyczących Gminy Rąbino.

Analiza danych zastanych to metoda badań społecznych, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. W jej wyniku następuje scalanie, przetwarzanie i analiza danych rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł. Analiza danych zastanych zapewniła zdobycie informacji, które można otrzymać drogą analizy opracowań i ekspertyz. Analiza desk research wolna jest od większości obciążeń charakterystycznych dla badań reaktywnych takich jak efekt ankierski. Pozwala tym samym na uzyskanie wysoce obiektywnych informacji. Ponadto stanowi doskonały wstęp do dalszych badań. Wyniki uzyskane w trakcie analizy desk research posłużyły do realizacji dalszych etapów prac związanych z opracowaniem Strategii.

Analizie poddane zostały dokumenty strategiczne Gminy Rąbino, dokumenty strategiczne powiatu świdwińskiego, dokumenty strategiczne gmin powiatu świdwińskiego, dokumenty planistyczne i strategiczne na poziomie wojewódzkim, krajowym.

A.2. Wywiad grupowy zogniskowany – grupy fokusowe (FGI – Focus Group Interview FGI)

FGI to ustrukturalizowana i moderowana dyskusja kilku osób, zogniskowana na wybranym zagadnieniu. Prowadzona jest według scenariusza, który określa konkretny cel rozmowy i wytyczne dla moderatora o tym jak prowadzić dyskusję. Zaletą FGI jest łączenie elementów zwykłego wywiadu z metodami warsztatowymi o charakterze konsultacyjnym. Pozwala to na uzyskanie bardzo dużej ilości informacji w krótkim czasie poprzez wykorzystanie dynamiki grupowej. Konstruktywna dyskusja i samoaktywizacja rozmówców pozwoliła poznać wiele punktów widzenia na dany problem oraz uzyskać syntetyczne wnioski. Funkcją badania FGI, było uzyskanie pogłębionych informacji od osób, których wiedza i opinie są cenne z punktu widzenia celów badania. Metoda badania techniką zogniskowanych wywiadów grupowych została wykorzystana do badania lokalnej opinii publicznej i dostarczyła informacji niezbędnych z punktu widzenia następujących problemów badawczych:

- Czy strategia gminy realizowana do tej pory przez władze lokalne odpowiadała na potrzeby mieszkańców? Dlaczego tak, dlaczego nie?
- Czym charakteryzuje się? Jaki czynniki ją wyróżniają? Proszę o zwrócenie uwagi zarówno na aspekty pozytywne, jak i negatywne.
- Jakie uwarunkowania wewnętrzne (związane bezpośrednio z gminą) mają wpływ na rozwój gminy i jej społeczności?
- Jakie są strategiczne kierunki rozwoju gminy na lata 2014-2022? Dlaczego właśnie one?
- Jakie czynniki zewnętrzne (znajdujące się poza gminą) mają obecnie pozytywny wpływ na rozwój gminy, a jakie będą miały taki wpływ w przyszłości?
- Jakie dostrzegają Państwo kluczowe inwestycje, które muszą zostać zrealizowane, aby poprawić warunki życia na terenie gminy?
- Jakie dostrzegają Państwo czynniki zewnętrzne, które mogą ograniczyć rozwój gminy? Które z nich mogą mieć, Państwa zdaniem, największy wpływ? Jakie działania mogą zostać podjęte przez władze lokalne, aby te czynniki wyeliminować lub zmniejszyć ich oddziaływanie?

- Jakie uwarunkowania wewnętrzne mogą ograniczyć rozwój gminy? Które z nich stanowią największe zagrożenie? Jakie działania mogą podjąć władze lokalne, aby ograniczyć ich wpływ?
- Jak do tej pory przebiegała współpraca pomiędzy gminami? Jakie efekty dzięki niej uzyskano?
- W jaki sposób powinna w przyszłości przebiegać współpraca i co będzie można dzięki niej osiągnąć?
- Jakie mają Państwo dodatkowe sugestie dotyczące kierunków rozwoju gminy, jakie gmina powinna obrać na przyszłe lata?

Wywiad FGI został przeprowadzany przez doświadczonego i przeszkolonego pod kątem badania moderatora.

W badaniu grupy fokusowej wzięli udział:

- przedsiębiorcy,
- przedstawiciele ośrodków kultury,
- przedstawiciele ośrodków edukacji,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego,
- przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej,
- przedstawiciele służb zatrudnienia,
- mieszkańcy.

W ramach badania został przeprowadzony 1 zogniskowany wywiad grupowy.

A.3. Wywiady wśród mieszkańców

W ramach prac nad opracowaniem Strategii (proces uspołeczniania procesu budowania Strategii Rozwoju) przeprowadzono 5 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI). Wywiad IDI to ustrukturyzowana rozmowa z daną osobą, która ma na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu. Standaryzacja poruszanych zagadnień, a w szczególności celu rozmowy, pozwoliła na uzyskanie informacji istotnych z punktu widzenia celów badania. Metoda badania techniką IDI została wykorzystana do badania lokalnej opinii publicznej i dostarczyła informacji niezbędnych z punktu widzenia następujących problemów badawczych:

- Proszę powiedzieć, jakie dostrzega Pan/Pani potrzeby społeczne gminy, związane na przykład z edukacją, rekreacją i wypoczynkiem, kulturą, udziałem w życiu gminy, opieką zdrowotną?,
- Jakie dostrzega Pan/Pani potrzeby infrastrukturalno-gospodarcze gminy, związane na przykład z walką z bezrobociem, infrastrukturą transportową, dostępem do infrastruktury

technicznej takiej jak sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna. Jak ocenia Pan/Pani jakość usług świadczonych w tym zakresie?,

- Jakie dostrzega Pan/Pani mocne strony obszaru gminy i powiatu oraz zamieszkującej je społeczności lokalnej, które pozytywnie wpływają na ich rozwój?,
- Jakie czynniki zewnętrzne (znajdujące się poza gminą) mają obecnie pozytywny wpływ na rozwój gminy, a jakie będą miały taki wpływ w przyszłości?,
- Jakie działania samorządu terytorialnego pozwoliłyby na rozwój gminy?
- W jakim kierunku powinna się rozwijać gmina? Proszę uzasadnić odpowiedź,
- Jakie dostrzega Pan/i kluczowe inwestycje, które muszą zostać zrealizowane, aby poprawić warunki życia na terenie gminy?,
- Jakie czynniki zewnętrzne mogą utrudnić lub uniemożliwić rozwój gminy? W jaki sposób można te czynniki wyeliminować lub zmniejszyć ich negatywne oddziaływanie?,
- Jakie uwarunkowania wewnętrzne (związane bezpośrednio z gminą) mogą utrudnić lub uniemożliwić rozwój gminy? W jaki sposób można te czynniki wyeliminować lub zmniejszyć ich negatywne oddziaływanie?
- Jak Pan/Pani ocenia dotychczasową współpracę gmin wchodzących w skład powiatu świdwińskiego? Proszę uzasadnić odpowiedź,
- Proszę powiedzieć, co mogą zyskać poszczególne gminy i powiat dzięki współpracy?,
- Jak ma Pan/Pani dodatkowe sugestie dotyczące kierunków rozwoju gminy, jakie gmina powinna obrać na przyszłe lata?

Do badania zostali zaproszeni:

- przedsiębiorcy - 1,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych - 1,
- przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej – 2,
- inni mieszkańcy (w tym sołtysi) – 1.

A.3. Badania ankietowe wśród mieszkańców

W ramach prac nad opracowaniem Strategii przeprowadzono 70 bezpośrednich wywiadów kwestionariuszowych (Paper And Pencil Interview - PAPI). Badanie bezpośrednie z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety polegało na zbieraniu informacji przy pomocy standaryzowanego kwestionariusza ankiety. Metoda badania techniką PAPI została wykorzystana do badania lokalnej opinii publicznej i dostarczyła informacji niezbędnych z punktu widzenia m.in. oceny warunków w życia na terenie Gminy, oceny ważność realizacji poszczególnych przedsięwzięć na terenie Gminy w perspektywie lat 2014-2022, preferowanych kierunków rozwoju Gminy Rąbino.

B) Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT.

Wyniki badań ilościowych i jakościowych oraz wnioski z „Diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Rąbino” pozwoliły sprecyzować główne uwarunkowania rozwojowe Gminy Rąbino oraz stworzyły podstawę do dyskusji w zakresie określenia zasobów wewnętrznych Gminy oraz wpływu otoczenia zewnętrznego na jej rozwój. W trakcie prac zespołu roboczego ds. opracowania *Strategii rozwoju* oraz „Panelu Ekspertów” dokonano oceny i analizy potencjału Gminy oraz szans i zagrożeń dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Przy formułowaniu mocnych stron, słabych stron, szans i zagrożeń posłużono się metodą analizy SWOT. Praca została usystematyzowana dzięki wcześniejszemu określeniu obszarów, które wyodrębniły się na etapie prac diagnostycznych.

Znajdująca się w przedmiotowej *Strategii* analiza SWOT, stała się podstawą do określenia głównych oczekiwań i wyzwań, jakie stoją przed Gminą.

W ramach realizacji prac powołano „panel ekspertów” z udziałem niezależnych specjalistów z zakresu budowy strategii rozwoju. Eksperti w oparciu o wyniki wcześniejszych badań dokonali uzupełnień oraz weryfikacji wniosków i rekomendacji otrzymanych przez zespół badawczy. Takie kompleksowe podejście członków panelu ekspertów pozwoliło na wypracowanie rozwiązań podnoszących skuteczność strategii.

C) Identyfikacja głównych kierunków rozwoju Gminy i sformułowanie planu operacyjnego.

W ramach przedmiotowego etapu prac dokonano wyboru konkretnych obszarów priorytetowych oraz celów strategicznych. Po tym etapie nastąpiła budowa planu operacyjnego *Strategii*. Zespół ekspertów ds. *Strategii rozwoju* bazując na wynikach diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT zidentyfikował obszary priorytetowe (kierunki rozwoju) dla Gminy Rąbino. Zidentyfikowane obszary odzwierciedlają podstawowe pola działań, które wymagają szczególnej intensyfikacji rozwojowej.

Następnym etapem prac zespołu ekspertów było opracowanie planu operacyjnego *Strategii Rozwoju Gminy Rąbino*. Przedmiotowy plan został opracowany na bazie przeprowadzonych wcześniej badań i analiz, założeń i wytycznych znajdujących się w treści dokumentów wyższego rzędu (przeprowadzona została analiza w zakresie zgodności z priorytetami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, jak *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020* i *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020*). Przy konstruowaniu planu zostały również uwzględnione wnioski wynikające z analizy SWOT (opracowanej na potrzeby niniejszej *Strategii*).

Dla ukazania hierarchii powiązań łączących poszczególne elementy planu operacyjnego, zaprojektowano go w następującym układzie:

- strategiczne obszary rozwoju - główne kierunki rozwoju,
- cele strategiczne - długookresowe,
- cele operacyjne - średniookresowe,
- kierunki interwencji (kluczowe zadania).

W trakcie prac panelu ekspertów określono także ramy logistyczne realizacji kierunków interwencji - jednostka realizująca zadanie, jednostka monitorująca zadanie, partnerzy realizacyjni, wskaźniki realizacji celów. Plan operacyjny został poddany szczegółowej dyskusji i niezbędnym uzupełnieniom, czym zwieńczono pracę merytoryczną nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027. Ostateczna wersja Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, a jednocześnie wskazującym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społeczno-gospodarczego całej wspólnoty samorządowej. Z biegiem czasu, na etapie wdrażania, Strategia ulegać będzie modyfikacjom i aktualizacjom w taki sposób, aby jej realizacja dostosowana była do bieżących potrzeb i aspiracji społeczności lokalnej.

Prace związane z opracowaniem Strategii realizowane były przy udziale społeczeństwa, które na etapie tworzenia dokumentu miało możliwość wniesienia swoich pomysłów, opinii, stanowisk, sprzeciwu, aprobaty. Konsultacje społeczne były skierowane do szerokiego grona odbiorców: mieszkańców Gminy, przedstawicieli sektora gospodarczego, pozarządowego.

Zaangażowanie mieszkańców, organizacji pozarządowych i partnerów społecznych spoza JST przebiegało na etapie:

- a. formułowania diagnozy poprzedzającej część planistyczną dokumentu strategicznego (ankietyzacja społeczności lokalnych, wywiady z mieszkańcami),
- b. uzgadniania zapisów dokumentu strategicznego - badania preferencji i potrzeb mieszkańców: formułowaniu analizy SWOT, formułowaniu wizji i celów rozwoju, identyfikacji przedsięwzięć rozwojowych (ankietyzacja, wywiady z mieszkańcami, udział w spotkaniach konsultacyjnych).

Proces konsultacji z uwzględnieniem mieszkańców Gminy, zawierał następujące elementy:

- a. ankietyzacja społeczności lokalnych,
- b. wywiady z mieszkańcami,
- c. wywiady grupowe z mieszkańcami,
- d. konsultacje projektu dokumentu online,
- e. konsultacje projektu dokumentu - spotkania dla mieszkańców.

Projekt „*Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027*” został poddany weryfikacji podczas otwartych konsultacji społecznych z przedstawicielami społeczności lokalnej w dniu 8 października 2014 r.

Projekt Strategii ukazał się na stronie internetowej Gminy Rąbino.

Wymienione działania pozwoliły tym samym wypracować wersję dokumentu końcowego. Konsultacje społeczne odbywały się zarówno na etapie budowy dokumentu strategicznego, jak i na etapie gotowego projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027*.

Harmonogram prac

Prace nad opracowaniem Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 przebiegały zgodnie z prezentowanym harmonogramem:

Etap I: Prace przygotowawcze. Prace nad Strategią Rozwoju rozpoczęły się od powołania zespołów roboczych i opracowania planu prac. Zadaniem zespołów było zebranie danych statystycznych i informacji niezbędnych do opracowania raportu diagnostycznego. W dalszej kolejności zrealizowano badania według przyjętej metodologii IDI, PAPI, FGI.

Etap II: Opracowanie raportu diagnostycznego, opisującego podstawowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Rąbino. W ramach etapu opracowano diagnozę stanu zasobów Gminy Rąbino oraz tendencji rozwojowych zachodzących w latach 2008-2013 w sferze przestrzenno-przyrodniczej, społecznej, kulturowej i gospodarczo-finansowej. Dokonano analizy wyników badań IDI, PAPI, FGI.

Etap III: Analiza strategiczna Gminy i budowa planu operacyjnego Strategii Rozwoju. Wśród najważniejszych działań zrealizowanych w ramach tego etapu należy wskazać przeprowadzenie analizy silnych i słabych stron Gminy Rąbino oraz szans i zagrożeń płynących z otoczenia – analiza SWOT.

Etap IV: Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027. Opracowano projekt Strategii, który następnie został poddany konsultacjom społecznym. Raport z oceny opinii publicznej posłużył do przygotowania ostatecznej wersji Strategii. Dokument przedstawiono na sesji Rady Gminy Rąbino.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY RĄBINO

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Rąbino zajmuje powierzchnię 17 968 ha. Siedzibą Gminy jest wieś Rąbino. Sieć osadnicza składa się z 27 miejscowości - 15 sołectw i 12 miejscowości niesołeckich. Od strony południowo-zachodniej Gmina Rąbino graniczy z Gminą Świdwin, od zachodu z Gminą Sławoborze. Granicę północną wyznacza Białogard (powiat białogardzki). Na wschodzie i południowym wschodzie Gmina Rąbino graniczy z Gminą Połczyn-Zdrój.³

Tabela 1: Sołectwa i miejscowości niesołeckie Gminy Rąbino

Sołectwa	Batyń, Biała Góra, Biernów, Dąbrowa Białogardzka, Gąsków, Głodzino, Kłodzino, Lipie, Nielep, Rąbinko, Rąbino, Role, Rzecino, Stare Ludzicko, Świerznica.
Miejscowości niesołeckie	Dołganów, Dąbrówka, Grężino, Jezierzycze, Kołatka, Liskowo, Modrzewiec, Niebórz, Paszęcín, Polakowo, Racimierz, Zbytki.

Źródło: dane Gminy.

Użytki rolne stanowią 56%, a lasy 40% powierzchni gminy. Gmina ma charakter rolniczy. Podstawowe dane statystyczne dotyczące Gminy Rąbino zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2: Podstawowe dane statystyczne dotyczące Gminy Rąbino

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ludność	3891	3844	3897	3864	3840	3836
Ludność na 1 km ²	22	21	22	22	21	21
Kobiety na 100 mężczyzn	92	91	91	91	92	93
Szkoły podstawowe i gimnazjalne	4	4	4	4	4	4
Liczba ludności na 1 przychodnię	3891	3844	3897	3864	3840	3836
Bezrobotni zarejestrowani	382	395	448	423	417	415

Źródło: Dane GUS.

³ www.rabino.pl

Gmina Rąbino znajduje się w północnej części powiatu świdwińskiego (por. mapa). Współrzędne geograficzne miejscowości Rąbino: 53.866112 N i 15.942780 E.⁴

Mapa 1: Powiat świdwiński

Źródło: opracowanie własne.

Gmina położona jest w obrębie Pojezierza Zachodnio - Pomorskiego i stanowi 16% powierzchni powiatu świdwińskiego.

Najcenniejsze walory środowiska Gminy Rąbino związane są z gospodarką leśną i rolną.⁵

2.2 ZASOBY NATURALNE

2.2.1 Ukształtowanie powierzchni

Gmina Rąbino charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, która jest typowa dla krajobrazów młodoglacjalnych. Gmina znajduje się w północno-wschodniej części jednostki tektonicznej wału pomorskiego. W wyniku działalności lądolodu, na terenie Gminy Rąbino występują następujące formy geomorfologiczne:

1. wał ozowy (oz kłodziński),

⁴ www.infopolska.com.pl

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rąbino, Rąbino 2006, s. 32.

2. czołowomorenowe wzniesienie Białego Zdroju,
3. czołowomorenowe wzniesienie zwane Wzgórzem Ślemień,
4. dolina Mogilicy,
5. kem głodziński i krawędź wysoczyzny morenowej w rejonie Głodzina i Zbytków.⁶

Na obszarze Gminy Rąbino przeważa krajobraz pagórkowaty i falisty. Około 5% powierzchni Gminy zajmują wzgórza, zagrożone erozją stoki doliny rzeki Mogilicy (rejon Biernowa i Batynia), które są bardzo niekorzystne dla uprawy roli.⁷

2.2.2 Zasoby wodne

Jeśli chodzi o wody podziemne to Gmina Rąbino znajduje się w podregionie pomorskim, pomorsko-kujawskiego regionu hydrogeologicznego. Przeważająca część wód powierzchniowych Gminy Rąbino leży w zlewni Parsęty, która w wielu miejscach zachowała swój naturalny charakter. Źródło Parsęty znajduje się w okolicy wsi Parsęcko na wysokości 137 m n.p.m. Natomiast w północnej części Gminy Rąbino dolina Mogilicy wraz ze Świerznicą przecinają równinę sandrową i wysoczyznę morenową, gdzie występują lasy łęgowe oraz grądy.⁸

W obrębie osadów czwartorzędowych występuje główny poziom użytkowy wody. Znajduje się on na głębokości od kilku do 60 m., a jego miąższość waha się od 5 do 40 m. Wydajności eksploatacyjne wynoszą 30-50 m³/h.⁹

Na terenie Gminy Rąbino występują dwa jeziora o powierzchni powyżej 1 ha. Są to: Jezioro Jezierzycy (8,6 ha, 114,3 m n.p.m.) oraz Jezioro Nielep (1,84 ha, 108 m n.p.m.).¹⁰

2.2.3 Surowce mineralne

Na obszarze Gminy Rąbino występują niewielkie zasoby surowców mineralnych. Złoża kruszywa naturalnego zostały wyeksploatowane. W istniejących na terenie Gminy drobnych, nielegalnych wyrobiskach, wydobywa się piasek i żwir na potrzeby lokalne.¹¹ Na terenie Gminy Rąbino znajdują się także niewielkie złoża torfów (por. tabela 3).¹²

⁶ Plan gospodarki odpadami dla Gminy Rąbino, Rąbino 2006, s. 13-14.

⁷ ibidem, s. 7.

⁸ Dolina Mogilica wchodzi w skład Specjalnego Obszaru Ochrony NATURA 2000 – Dorzecze Parsęty.

⁹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rąbino, Rąbino 2006, s. 12-13.

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rąbino, Rąbino 2006, s. 12-13

¹¹ ibidem, s. 23.

¹² Plan rozwoju lokalnego Gminy Rąbino na lata 2005-2013, s. 7.

Tabela 3: Surowce mineralne

Lokalizacja złoża	Powierzchnia ha	Zasoby torfu (tys. m ³)	Gytia (tys. m ³)	uwagi
Rejon Nielepu	4	90	111	Eksploracja niewskazana z uwagi na ochronę użytków zielonych
Rejon Jezierzyc – 4 rejon	24	437	367	Złoże chronione przed eksploatacją
		45	67	
		25	10	
		84	51	
Rejon Starego Ludzicka	1,3	66	-	Eksploracja niewskazana z uwagi na retencję wód.

Źródło: Program Ochrony Środowiska..., op. cit., s. 13.

2.2.4 Gleby

Na obszarze Gminy Rąbino występują żyzne gleby wykształcone z glin zwałowych oraz piasków gliniastych zaliczane do Klasy IVa i IVb (60% powierzchni gruntów ornych) oraz do klasy IIIa i IIIb (18% powierzchni gruntów ornych). Jeśli chodzi o użytki zielone to prawie 60% z nich należy do klasy III i IV. Najkorzystniejsze warunki dla intensywnej produkcji rolnej występują w południowej części Gminy Rąbino - Dąbrowa Białogardzka, Modrzewiec, Jezierzyc, Stare Ludzicko, Grężino, Rąbino.¹³

2.2.5 Powietrze

Stan zanieczyszczenia powietrza należy do jednego z najbardziej zmiennych stanów środowiska. Zależy, w znacznym stopniu, od chwilowych emisji, które pochodzą ze źródeł zlokalizowanych na terenie całej Gminy Rąbino.

W 2012 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie opracował ocenę roczną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia, dotyczącą roku 2011¹⁴. Ocena została wykonana w nowym układzie stref.¹⁵

Strefie zachodniopomorskiej, do której zalicza się powiat świdwiński, przypisano klasę C, ze względu na przekroczenia stężenia średnio-dobowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i wartości docelowych benzopirenu. W przypadku poziomu ozonu długoterminowego strefę zachodniopomorską zaliczono do klasy D2 (por. tabela 4).

¹³ www.rabino.pl

¹⁴ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Świdwińskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019, Zarząd Powiatu Świdwińskiego, lipiec 2012.

¹⁵ Ocena została wykonana w związku z transpozycją Dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

Tabela 4: Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2011 r.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji												
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	Ba/a/P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃ dc	O ₃ dt
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A	D2

A - stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych

C - stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalny, powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, albo przekraczają poziomy docelowy

D2 - stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego

Źródło: WIOŚ Szczecin.

Wśród zanieczyszczeń powietrza wyróżnia się nie tylko: pyły, sadze, aerozole, gazy i pary, substancje aromatyczne (odory), ale także hałas, wibracje i promieniowanie elektromagnetyczne. Na terenie powiatu świdwińskiego nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu i oddziaływań pól elektromagnetycznych.¹⁶

2.3 WARUNKI PRZYRODNICZE

2.3.1 Klimat

Warunki klimatyczne Gminy Rąbino charakterystyczne są dla rejonu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Jest to strefa klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się mas powietrza morskiego i kontynentalnego.

Gmina posiada korzystne warunki klimatyczne, a także cenne ekosystemy o dużym stopniu naturalności oraz dobra kultury materialnej.

2.3.2 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem ochrona przyrody regulowana jest przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, z późn. zm.). W jej rozumieniu ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,

¹⁶ ibidem, s. 46-47.

- siedlisk roślin, zwierząt i grzybów zagrożonych wyginieciem, rzadkich i chronionych,
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zieleni w miastach i na wsiach,
- zadrzewień.

Na terenie Gminy Rąbino występują następujące obszary i obiekty chronione:

Zabytkowe parki wiejskie:¹⁷

- Dawny park dworski w BIAŁEJ GÓRZE gm. Rąbino położony w północno- zachodniej części wsi, przy drodze Rąbino – Biała Góra – Białogard.
- Park pałacowy w Jezierzycach, gm. Rąbino, położony przy drodze Lipie – Jezierzycy – Połczyn-Zdrój, centrum wsi, zajmujący teren o pow. 12,16 ha.
- Park dworski w Paszęcie, gm. Rąbino, położony około 1/2 km od drogi Rąbino – Lipie, zajmujący teren o powierzchni 1,8 ha,
- Dawny park dworski w Rąbinku, gm. Rąbino, położony w północno - zachodnim krańcu wsi, zajmuje teren o pow. 2,5 ha,
- Dawny park dworski w Rzecinie, gm. Rąbino, położony u zbiegu dróg Rąbino – Biernów – Stare Ludzicko – Połczyn-Zdrój, zajmuje teren o pow. około 2,0 ha,
- Dawny park wiejski w Rąbinie, gm. Rąbino położony w połudn. wsch. części wsi przy drodze Rąbino – Biała Góra,
- Park wiejski w Dąbrowie Białogardzkiej, gm. Rąbino, położony na południe od zabudowań gospodarstwa rolnego (*byłego PGR*) i pałacu, w południowym krańcu wsi przy drodze Rąbino – Nielep – Świdwin, zajmuje teren o pow. około 25 ha, złożony z części parkowej i parkowo – leśnej, wraz z alejami dojazdowymi lipową i klonowo – lipową,
- Park wiejski w Dołganowie, gm. Rąbino, położony w północno-zachodnim krańcu wsi przy drodze Kłodzino – Sidłowo, zajmuje teren o pow. 1,5 ha,
- Park wiejski przypałacowy w Kłodzinie, gm. Rąbino, położony we wschodniej części wsi przy drodze (na północny wschód) Nielep – Dołgano, zajmuje teren o pow. około 1 ha,
- Park wiejski w Nielepie, gm. Rąbino, położony w zachodniej części wsi przy drodze Nielep – Świdwin, zajmuje teren o pow. około 2 ha,
- Dawny park pałacowy w Rąbinie, gm. Rąbino, przy drodze Rąbino – Białogard i Rąbino – Batyń, zajmuje teren o pow. około 4 ha,
- Założenie parkowo-dworskie w Modrzewcu, gm. Rąbino. Granice założenia wyznaczają: od wschodu – droga o nawierzchni asfaltowej z Rąbina do Świdwina, za nią pola rolników indywidualnych, od południa i zachodu pastwiska. Od północy droga polna, za nią pola i zabudowania miejscowości Modrzewiec.

¹⁷ Rejestr zabytków nieruchomych – dane Gminy, stan na dzień 20.02.2014.

Wykaz pomników przyrody, których na terenie Gminy Rąbino ustanowiono 12, został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 5: Pomniki przyrody

wyszczególnienie	lokalizacja	podstawa prawna
2 dęby szypułkowe	Rzecino – przy drodze Połczyn-Zdrój - Rąbino	Rozp. nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8.09.1992
Głaz narzutowy	Kłodzino	Rozp. nr 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28.07.1995
Dąb szypułkowy	Na skrzyżowaniu dróg przed m. Gręczino	Uchwała nr IV/38/99 Rady Gminy Rąbino z dnia 4.02.1999
Buk zwyczajny	Świerznica – park wiejski dz. nr 115	Uchwała nr IV/38/99 Rady Gminy Rąbino z dnia 4.02.1999
Buk zwyczajny	Lipie – ok. 100 m. od cmentarza – dz. nr 97	Uchwała nr IV/38/99 Rady Gminy Rąbino z dnia 4.02.1999
Głaz narzutowy	Oddz. 321 d	Nadleśnictwo Białogard
Dąb szypułkowy	Rzecino	Wykaz Wydziału Ochrony Środowiska i Polityki Rolnej UW w Koszalinie z 30.04.1999.
2 dęby szypułkowe	Rzecino – przy drodze Rąbino – Połczyn-Zdrój	Wykaz Wydziału Ochrony Środowiska i Polityki Rolnej UW w Koszalinie z 30.04.1999.
Lipa drobnolistna	Stare Ludzicko	Wykaz Wydziału Ochrony Środowiska i Polityki Rolnej UW w Koszalinie z 30.04.1999.
Dąb szypułkowy	Świerznica – w lesie, na wschód od wsi	Wykaz Wydziału Ochrony Środowiska i Polityki Rolnej UW w Koszalinie z 30.04.1999.

Źródło: Program Ochrony Środowiska..., op. cit., s. 28.

Starodrzewy na cmentarzach występują w miejscowościach: Batyń (sosny, klony, dęby, świerki, kasztanowce), Biała Góra (świerki, sosny), Biernów (kasztanowce, jesion, żywotniki, świerki, dęby), Dąbrowa (lipy, klony, dęby), Gąsków (dąb), Głodzino (drzewostan wycięty), Jezierzycze (świerki), Kłodzino (jesiony, klony, sosny), Lipie (grab, buki), Nielep (żywotniki), Rąbino (kasztanowce, jesion, żywotniki, brzozy, klony, daglezie), Rąbinko (świerki), Rzecino (lipy, dęby, buki, klony), Stare Ludzicko (dęby, świerki), Świerznica (buk, dęby, świerki, lipy, klony).

Teren gminy znajduje się na obszarze I rzędu Regi i Parsęty oraz zlewni II rzędu: Topieli, Mogilicy, Bukowej. Zlewnie Regi i Parsęty łączą korytarze ekologiczne wchodzące w skład Ekologicznych Systemów obszarów Chronionych doliny Mogilicy oraz rynny Mogilicy – Regi.

W Gminie Rąbino znajdują się cenne obszary przyrodnicze, których kontynuacje stanowią: obszar przyrodniczy w Gminie Sławoborze oraz w Gminie Białogard. W bezpośrednim sąsiedztwie gminy znajduje się obszar ochrony uzdrowiskowej Połczyna-Zdroju. W odległości 5 km. od południowo-wschodnich części terenu gminy znajduje się Drawski Park Krajobrazowy.

Lasy zajmują 40% powierzchni Gminy Rąbino. Występują w zwartych kompleksach. Skoncentrowane są głównie w północnej, zachodniej i centralnej części gminy. Ekosystemy leśne reprezentowane są przez kilkanaście siedliskowych typów lasów. Dominują lasy mieszane świeże i lasy świeże oraz bory mieszane świeże i bory świeże. Lasy na terenie gminy mają funkcję gospodarczą, z wyjątkiem lasów w dolinie rzeki Mogilicy, które posiadają status lasów wodochronnych.¹⁸

Na obszarze Gminy Rąbino znajdują się tereny należące do obszarów Natura 2000, które zostały przedstawione w tabeli.

Tabela 6: Obszary NATURA 2000

Kod	Nazwa	Powierzchnia w ha
PLH320061	Bystrzyno	893,7
PLH320007	Dorzecze Parsęty	27 710,4
PLH320049	Dorzecze Regi (dawniej Dolina Regi)	14 827,8

Źródło: www.obszary.natura2000.org.pl

Na terenie województwa zachodniopomorskiego proponuje się powołać 1549 użytków ekologicznych, w tym 42 w Gminie Rąbino.¹⁹

2.3.3 Działania proekologiczne Gminy²⁰

W latach 2009-2013 w Gminie Rąbino zrealizowane zostały liczne inwestycje proekologiczne. Do najważniejszych inwestycji należy zaliczyć uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy poprzez:

- modernizację istniejącej oraz budowę nowej sieci wodociągowej na terenie gminy, modernizację i rozbudowę istniejących stacji SUW,
- budowę nowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Rąbino,
- budowę nowego systemu sieci kanalizacji sanitarnej odbierającej ścieki z terenu całej gminy i przesył ścieków na oczyszczalnię w Rąbinie.

Inwestycję tę zrealizowano w oparciu o projekt finansowany z Funduszu Spójności.

Planowane do realizacji inwestycje, wpływające na poprawę stanu środowiska naturalnego, w perspektywie do 2022 r. oraz od 2023 do 2027 r. są następujące:

- usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest zgodnie z opracowanym programem,
- potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej określone w planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2014-2016,
- budowa i modernizacja dróg powiatowych i gminnych,

¹⁸ Program ochrony środowiska..., op. cit., s. 30-32.

¹⁹ <http://geoprzyroda.pl/cms/images/Waloryzacje/zacho/zal16.pdf>

²⁰ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

- wspieranie gospodarki niskoemisyjnej w zakresie termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej,
- promowanie produkcji i dystrybucji OZE.

2.4 LUDNOŚĆ

2.4.1 Struktura demograficzna

W 2013 roku, według danych GUS, ludność faktycznie zamieszkała w Gminie Rąbino wynosiła 3836 osób - w tym 1847 kobiet i 1989 mężczyzn.

Gęstość zaludnienia w Gminie Rąbino wyniosła w 2013 roku 21 osób na 1 km². Największa gęstość zaludnienia, wśród gmin powiatu świdwińskiego, występuje w Gminie Połczyn-Zdrój - 46 osób na 1 km² oraz Świdwinie - 703 osób na 1 km² (por. tabela). W województwie zachodniopomorskim wskaźnik wynosi 75 osób na 1 km², natomiast w Polsce 123 osoby na 1 km².

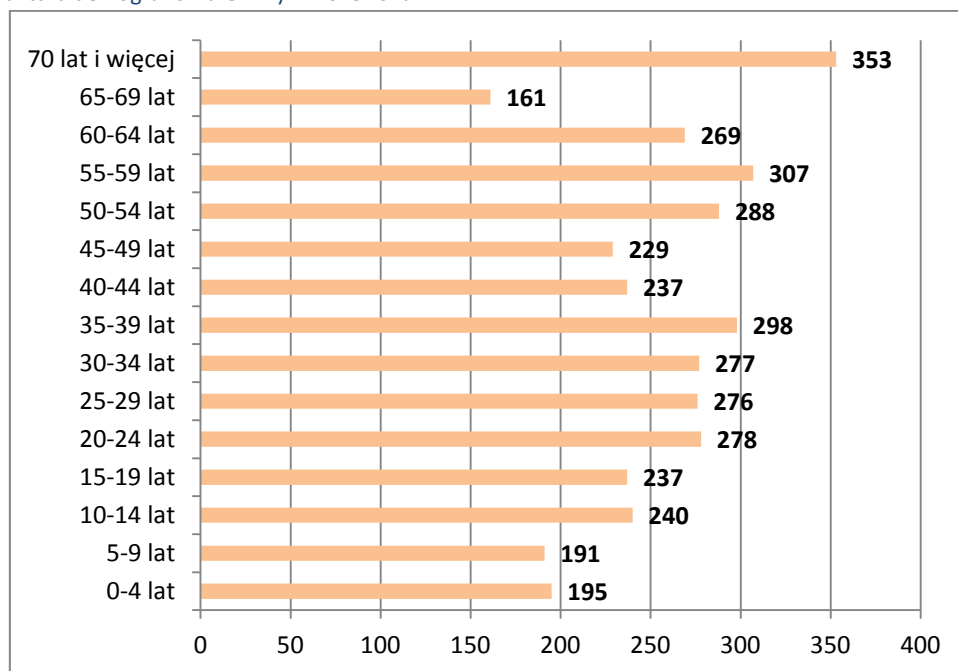
Tabela 6: Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km²)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno	25	25	26	26	26	26
Gmina Rąbino	22	21	22	22	21	21
Gmina Sławoborze	23	23	23	23	22	22
Gmina Połczyn-Zdrój	46	46	47	47	46	46
Gmina Świdwin	25	25	25	25	25	25
Miasto Świdwin	698	694	712	710	706	703
Powiat Świdwiński	44	44	45	45	45	44

Źródło: Dane GUS.

Ocena sytuacji demograficznej (struktura wiekowa, płeć, przyrost naturalny, migracje) jest ważnym czynnikiem określającym kierunki rozwoju gminy, ponieważ mieszkańcy gminy warunkują zarówno możliwości, jak i potrzeby rozwoju lokalnego. Struktura demograficzna Gminy Rąbino została przedstawiona na poniższym wykresie.

Rysunek 1: Struktura demograficzna Gminy w 2013 roku

Źródło: Dane GUS.

Jak wynika ze struktury demograficznej najliczniejsza grupa wiekowa to osoby w wieku 70 lat i więcej (353 osoby), a następnie osoby w wieku 35-39 lat (298) oraz 55-54 lata (288).

Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli się na trzy grupy: osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Dane dotyczące ludności w Gminie Rąbino zostały zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 7: Wybrane dane dotyczące ludności w Gminie Rąbino

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ludność w wieku:						
przedprodukcyjnym	852	805	800	773	759	749
produkcyjnym	2459	2463	2519	2486	2460	2454
poprodukcyjnym	580	576	578	605	621	633
W % ogółem ludność w wieku:						
przedprodukcyjnym	21,9	20,9	20,5	20,0	19,8	19,5
produkcyjnym	63,2	64,1	64,6	64,3	64,1	64,0
poprodukcyjnym	14,9	15,0	14,8	15,7	16,2	16,5
Wskaźniki obciążenia demograficznego						
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,2	56,1	54,7	55,4	56,1	56,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	68,1	71,6	72,3	78,3	81,8	84,5
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	23,6	23,4	22,9	24,3	25,2	25,8
Na 1000 ludności						

zgony	9,7	11,8	12,2	9,0	13,8	11,8
przyrost naturalny	1,5	-1,8	-1,5	0,8	-4,4	-1,0
urodzenia żywe	11,2	10,1	10,7	9,8	9,3	10,7
małżeństwa zawarte w ciągu roku	8,2	7,3	4,1	4,6	5,2	5,0
Saldo migracji na pobyt stały						
saldo migracji gminnych wewnętrznych	-23	-34	-36	-36	-22	-18
saldo migracji zagranicznych	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane GUS.

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli w ostatnich latach występuje sukcesywny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym oraz spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym, którym towarzyszy ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji na pobyt stały.

Dla porównania, w poniższej tabeli, zaprezentowane zostały dane dotyczące ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym na tle gmin powiatu świdwińskiego.

Tabela 8: W % ogółem ludność w wieku: przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno						
przedprodukcyjnym	22,4	22,6	22,0	21,3	20,9	20,8
produkcyjnym	64,3	64,0	64,5	64,6	64,4	63,9
poprodukcyjnym	13,2	13,4	13,5	14,0	14,8	15,3
Gmina Rąbino						
przedprodukcyjnym	21,9	20,9	20,5	20,0	19,8	19,5
produkcyjnym	63,2	64,1	64,6	64,3	64,1	64,0
poprodukcyjnym	14,9	15,0	14,8	15,7	16,2	16,5
Gmina Sławoborze						
przedprodukcyjnym	22,5	21,6	20,9	20,0	19,6	19,4
produkcyjnym	64,7	64,9	65,4	65,9	65,9	65,8
poprodukcyjnym	12,8	13,5	13,6	14,1	14,5	14,8
Gmina Połczyn-Zdrój						
przedprodukcyjnym	19,3	19,1	18,2	17,6	17,2	16,7
produkcyjnym	64,9	64,6	65,4	65,2	64,9	64,3
poprodukcyjnym	15,8	16,3	16,4	17,3	18,0	19,0
Gmina Świdwin						
przedprodukcyjnym	22,7	22,4	21,9	21,3	20,5	19,9
produkcyjnym	64,5	64,7	65,3	65,5	65,8	66,0
poprodukcyjnym	12,8	12,9	12,8	13,1	13,8	14,1
Miasto Świdwin						
przedprodukcyjnym	19,6	19,2	18,9	18,4	18,2	17,9
produkcyjnym	66,5	66,5	66,6	66,2	65,5	65,0
poprodukcyjnym	13,9	14,3	14,6	15,4	16,3	17,1
powiat świdwiński						
przedprodukcyjnym	20,5	20,1	19,5	18,9	18,5	18,2
produkcyjnym	65,2	65,2	65,7	65,5	65,2	64,8
poprodukcyjnym	14,3	14,7	14,8	15,5	16,3	17,0

Źródło: Dane GUS.

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli w gminach powiatu świdwińskiego występują podobne tendencje w zakresie wzrostu % ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku % ludności w wieku przedprodukcyjnym. Największy % ludności w wieku produkcyjnym wśród gmin powiatu świdwińskiego występował w 2013 roku w Gminie Sławoborze.

Biorąc pod uwagę ilość kobiet przypadającą na 100 mężczyzn (por. tabela) w Gminie Rąbino w okresie 2008-2013 wskaźnik ten był najniższy. W 2013 roku na 100 mężczyzn przypadały 93 kobiety. Najwyższy wskaźnik występował w Gminie Połczyn-Zdrój. W mieście Świdwin osiągnął wartość 108. W sąsiadujących powiatach sytuacja jest bardzo podobna i ilość kobiet na 100 mężczyzn waha się od 102 do 104. Dla porównania, w województwie zachodniopomorskim wynosi 105, a w Polsce wskaźnik ten jest nieco wyższy – 107 kobiet na 100 mężczyzn.

Tabela 9: Kobiety na 100 mężczyzn

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno	103	103	99	98	97	98
Gmina Rąbino	92	91	91	91	92	93
Gmina Sławoborze	99	99	99	98	98	99
Gmina Połczyn-Zdrój	107	107	105	104	104	104
Gmina Świdwin	95	96	96	96	97	96
Miasto Świdwin	108	109	107	106	108	108
powiat świdwiński	104	104	102	102	102	103

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W kontekście niżu demograficznego należy zwrócić uwagę na przyrost naturalny (por. tabela). W Polsce od lat obserwujemy spadek przyrostu naturalnego (różnica między urodzeniami żywymi z zgonami). W 2012 roku osiągnął on zero, natomiast w 2013 roku był ujemny. W gminach powiatu świdwińskiego najniższy przyrost naturalny w 2012 roku był w Gminie Rąbino (-4,4), a najwyższy w Gminie Sławoborze (1,7). W 2013 roku najniższy przyrost naturalny zanotowano w Gminie Połczyn-Zdrój (-4,6), najwyższy, choć też bardzo niski w mieście Świdwin (0,4). Sytuacja demograficzna w gminach powiatu świdwińskiego stanowi poważny problem społeczno-gospodarczy.

Tabela 10: Przyrost naturalny

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców					
Gmina Brzeźno	4,6	6,7	1,7	1,0	0,3	-0,7
Gmina Połczyn-Zdrój	1,5	1,9	-2,0	-3,1	-3,1	-4,6
Gmina Rąbino	1,5	-1,8	-1,5	0,8	-4,4	-1,0
Gmina Sławoborze	2,1	0,5	-3,7	-3,5	1,7	-4,5
Miasto Świdwin	1,1	2,8	-0,8	1,9	-2,1	0,4
Gmina Świdwin	2,7	2,1	0,2	-1,0	-1,3	0,0
powiat świdwiński	1,7	2,0	-1,2	-0,7	-2,0	-1,9
powiat białogardzki	1,7	1,5	1,8	0,1	-0,8	-1,5
powiat drawski	0,0	1,9	0,7	0,6	2,2	-0,8
powiat łobeski	2,8	0,9	0,3	-0,8	-0,9	-1,9
województwo zachodniopomorskie	1,1	0,9	0,5	-0,1	-0,3	-0,9
Polska	0,9	0,9	0,9	0,3	0,0	-0,5

Źródło: Dane GUS.

Z analizy migracji na pobyt stały w Gminie Rąbino w latach 2008-2013 wynika, że największe ujemne saldo migracji gminnych wewnętrznych dotyczy 2010 (-36 osób) oraz 2011 roku (-36 osób). Największe ujemne saldo migracji występuje w Gminie Połczyn-Zdrój oraz w mieście Świdwin. W powiecie świdwińskim najwyższe ujemne saldo migracji na pobyt stały zanotowano w 2011 roku, gdy wyniosło -234 osoby (por. tabela). Wśród gmin powiatu świdwińskiego, w 2013 roku, najwyższe ujemne saldo migracji gminnych wewnętrznych zanotowano w mieście Świdwin (-92). Saldo migracji zagranicznych we wszystkich gminach powiatu świdwińskiego jest niewielkie.

Tabela 11: Migracje na pobyt stały

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-27	8	17	-26	-20	2
Saldo migracji zagranicznych	0	0	1	1	1	0
Gmina Rąbino						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-23	-34	-36	-36	-22	-18
Saldo migracji zagranicznych	0	0	0	0	0	0
Gmina Sławoborze						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-27	-17	-10	-14	2	11
Saldo migracji zagranicznych	-2	-4	0	-1	2	-1
Gmina Połczyn-Zdrój						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-45	-55	-98	-98	-48	-75
Saldo migracji zagranicznych	0	0	2	0	1	1
Gmina Świdwin						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-43	-22	-38	12	-47	-45
Saldo migracji zagranicznych	-4	0	-3	-1	-1	-2
Miasto Świdwin						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-11	-38	-42	-72	-58	-92
Saldo migracji zagranicznych	0	5	3	4	2	-1
powiat świdwiński						
Saldo migracji gminnych wewnętrznych	-176	-158	-207	-234	-193	-217
Saldo migracji zagranicznych	-6	1	3	3	5	-3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.4.2 Rynek pracy

Stopa bezrobocia²¹ w powiecie świdwińskim od lat kształtuje się na wysokim poziomie i w 2013 roku wyniosła 27% (por tabela).

Tabela 12: Stopa bezrobocia w powiecie świdwińskim

	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat świdwiński	25,4	27,5	26,2	26,7	27,0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym w powiecie świdwińskim również od lat utrzymuje się na wysokim poziomie (por. tabela). Wynika to głównie z faktu, że większość mieszkańców znajdowała zatrudnienie w państwowych gospodarstwach rolnych, a po ich likwidacji może znaleźć zatrudnienia i znalazła się w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Bezrobocie, zarówno jawne jak i ukryte jest jednym z najważniejszych problemów społecznych w Gminie Rąbino. Przyczynami są przede wszystkim: restrukturyzacja gospodarki, regres gospodarczy (w tym w sektorze rolniczym) oraz brak kapitału inwestycyjnego, środków finansowych i brak pomysłów na rozpoczęcie własnej, dochodowej działalności gospodarczej.

W 2013 roku liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym wyniosła w Gminie Rąbino prawie 17%, podobna sytuacja występuje w Gminie Brzeźno i Gminie Świdwin.

Tabela 13: Liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym (%)

	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno	17,2	19,6	17,0	14,3	17,0
Gmina Rąbino	16,1	18,3	17,3	16,8	16,9
Gmina Sławoborze	11,9	15,3	14,1	14,3	13,6
Miasto Świdwin	10,2	12,2	11,5	10,9	10,6
Gmina Świdwin	16,4	16,9	17,6	15,9	17,0
Gmina Połczyn-Zdrój	11,9	12,0	12,7	12,2	13,1
powiat świdwiński	12,5	13,9	13,7	12,9	13,3

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

W 2013 roku w Gminie Rąbino zarejestrowanych było 415 bezrobotnych, i było to 2 osoby mniej niż w 2012. W 2012 roku wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 190 kobiet, natomiast w 2013 roku zarejestrowanych, bezrobotnych kobiet było 215. Największy spadek ilości osób bezrobotnych od początku roku nastąpił w Gminach Sławoborze (5,0%), Świdwinie (4,1%), natomiast wzrost nastąpił w Gminie Brzeźno (18,7%), Gminie Świdwin (7,0%) i Gminie Połczyn-Zdrój (6,2%).²²

²¹ Stopa bezrobocia – odsetek osób bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

²² Sytuacja na rynku pracy w powiecie świdwińskim w 2013 roku, Świdwin, styczeń 2014, s. 3, Sytuacja na rynku pracy w powiecie świdwińskim w 2012 roku, Świdwin, styczeń 2013, s. 3.

Stan bezrobotnych z wyszczególnieniem bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. 2013, poz. 674 art. 49 z późn. zmianami) wg stanu na dzień 31.12.2013 roku został przedstawiony w poniższej tabeli.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby bez wykształcenia średniego, długotrwale bezrobotni oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych. Podobna sytuacja jest w pozostałych gminach powiatu świdwińskiego.

Tabela 14: Stan bezrobotnych z wyszczególnieniem bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2013 roku

Wyszczególnienie	Gmina Brzeźno		Gmina Rąbino		Gmina Sławoborze		Miasto Świdwin		Gmina Świdwin		Gmina Połczyn-Zdrój		powiat świdwiński	
	ogółem	W tym kobiety	ogółem	W tym kobiety	ogółem	W tym kobiety	ogółem	W tym kobiety	ogółem	W tym kobiety	ogółem	W tym kobiety	ogółem	W tym kobiety
Ogółem bezrobotni	318	179	415	215	380	186	1101	600	689	368	1352	706	4255	2254
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	302	168	397	203	365	176	1012	540	653	343	1273	664	4002	2103
- bezrobotni do 25 roku życia	62	34	75	44	73	37	180	103	137	75	225	132	752	425
- długotrwale bezrobotni	179	110	219	111	206	110	585	344	369	221	715	391	1173	1287
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	47	47	59	59	55	55	150	150	123	123	175	175	609	609
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	79	36	99	39	92	32	295	133	174	74	372	146	1111	460
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	103	57	159	89	134	77	330	203	251	148	345	213	1322	787
- bez doświadczenia zawodowego	73	54	78	58	73	46	228	140	157	105	282	185	891	588
- bez wykształcenia średniego	237	115	307	140	294	130	640	299	511	241	869	389	2858	1314
- samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia	37	34	48	39	55	48	44	120	110	92	153	139	547	472
- które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	13	1	4	0	18	0	43	1	16	0	39	1	133	3
- bezrobotni niepełnosprawni	9	3	7	4	11	5	56	28	21	11	45	21	149	72
- po zakończeniu kontraktu socjalnego	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	3	3

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące rynku pracy w Gminie Rąbino w latach 2008-2012.

Tabela 15: Rynek pracy w latach 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Pracujący					
Ogółem	272	263	256	298	295
Mężczyźni	118	114	102	136	137
Kobiety	154	149	154	162	158
Bezrobotni zarejestrowani					
Ogółem	382	395	448	423	417
Mężczyźni	166	196	213	216	227
Kobiety	216	199	235	207	190
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym					
Ogółem	15,5	16,0	17,8	17,0	17,0
Kobiety	20,3	18,7	21,7	19,3	17,8
Mężczyźni	11,9	14,0	14,8	15,3	16,3

Źródło: Dane GUS.

W liczbie zarejestrowanych bezrobotnych występuje przewaga kobiet i taka sytuacja dotyczy wszystkich analizowanych gmin i powiatu świdwińskiego (por. tabela)

Tabela 16: Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Brzeźno					
Ogółem	17,7	17,1	18,8	16,4	14,3
Kobiety	21,2	20,1	24,9	21,1	18,0
Mężczyźni	14,7	14,6	13,7	12,7	11,4
Gmina Rąbino					
Ogółem	15,5	16,0	17,8	17,0	17,0
Kobiety	20,3	18,7	21,7	19,3	17,8
Mężczyźni	11,9	14,0	14,8	15,3	16,3
Gmina Sławoborze					
Ogółem	13,2	11,9	15,2	13,9	14,3
Kobiety	14,0	11,1	17,1	15,5	15,8
Mężczyźni	12,6	12,6	13,5	12,6	13,1
Gmina Połczyn-Zdrój					
Ogółem	9,5	11,9	11,6	12,3	12,3
Kobiety	10,7	12,1	12,1	14,0	13,4
Mężczyźni	8,5	11,6	11,1	10,9	11,4
Gmina Świdwin					
Ogółem	15,7	16,3	16,6	17,2	15,9
Kobiety	20,1	17,7	18,9	22,4	19,0
Mężczyźni	12,0	15,1	14,7	13,1	13,5
Miasto Świdwin					
Ogółem	10,0	10,3	11,9	11,2	11,1
Kobiety	11,1	10,7	13,3	13,2	12,7
Mężczyźni	9,0	9,9	10,6	9,5	9,6
powiat świdwiński					
Ogółem	11,7	12,6	13,5	13,3	13,0
Kobiety	13,5	13,2	15,1	15,7	14,6
Mężczyźni	10,1	12,0	12,1	11,3	11,7

Źródło: Dane GUS.

Poziom wykształcenia wpływa na czas pozostawania bez pracy. Największe bezrobocie występuje wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym.²³ W marcu 2014 roku w Gminie Rąbino najwyższy poziom bezrobocia (ogółem 385 bezrobotnych) był wśród osób bez wykształcenia średniego (289 osób), następnie długotrwale bezrobotnych (203 osoby) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (147 osób). Stopa bezrobocia w całym powiecie świdwińskim wyniosła 26,9%. Bezrobotni do 25 roku życia stanowią 18 % bezrobotnych, 56 % to osoby między 25-50 rokiem życia.²⁴

Głównym problemem bezrobocia jest brak miejsc pracy na terenie gminy oraz w jej otoczeniu (bezrobocie jawne i ukryte), niskie kwalifikacje. Problemem społecznym jest także niż demograficzny.

2.5 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

2.5.1 Edukacja

Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Szkół w Rąbinie (Rąbino 57, Rąbino). W skład Zespołu wchodzi:

- Gimnazjum liczące 130 uczniów w roku szkolnym 2013/2014,
- Szkoła Podstawowa licząca 164 uczniów w roku szkolnym 2013/2014,
- Przedszkole Gminne liczące 64 dzieci w roku szkolnym 2013/2014 (liczba dostępnych miejsc 75).

Na terenie gminy funkcjonuje także Szkoła Podstawowa w Nielepie, która w roku szkolnym 2013/2014 liczy 49 uczniów, oddział przedszkolny liczący 10 dzieci oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Rzecinie (liczba dzieci w roku szkolnym 2012/2013 – 8, w 2013/2014 – 6).²⁵

Dla porównania, w tabeli poniżej, przedstawione zostały dane dotyczące edukacji w gminie w poprzednich latach.

Tabela 17: Edukacja w gminie

	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Żłobki i kluby dziecięce	-	-	-
Placówki wychowania przedszkolnego	3	3	3
- w tym przedszkola	1	1	1
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	60	75	78
- w tym w przedszkolach	38	53	49
Szkoły podstawowe	3	3	3
Uczniowie szkół podstawowych	134	120	124
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	134	120	124
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach:			
podstawowych	9	9	9
Gimnazjach	9	8	7

Źródło: Dane GUS.

²³ Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Rąbino na lata 2008-2015.

²⁴ Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie.

²⁵ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

W 2012 roku ludność Gminy Rąbino, według edukacyjnych grup wieku, przedstawiała się następująco:

- 0-2 lata - 112
- 3-6 lat - 52
- 7-12 lat – 256
- 13-15 lat – 144

W Gminie Rąbino znajdują się 3 szkoły podstawowe, najwięcej w powiecie świdwińskim jest w Gminie Połczyn-Zdrój (4). Dane porównawcze przedstawione są w poniższej tabeli.

Tabela 18: Szkoły podstawowe

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeżno	1	1	1	1	1	1
Gmina Rąbino	3	3	3	3	3	3
Gmina Sławoborze	2	2	2	2	2	2
Gmina Połczyn-Zdrój	4	4	4	4	4	4
Gmina Świdwin	5	5	5	3	3	3
Miasto Świdwin	4	4	4	4	4	4
Powiat Świdwiński	19	19	19	17	17	17

Źródło: Dane GUS.

W Gminie Rąbino działa tylko jedno gimnazjum – najmniej wśród gmin powiatu świdwińskiego (por. tabela).

Tabela 19: Szkoły gimnazjalne

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeżno	2	2	2	2	2	2
Gmina Rąbino	1	1	1	1	1	1
Gmina Sławoborze	2	2	2	2	2	2
Gmina Połczyn-Zdrój	2	2	2	2	2	2
Gmina Świdwin	3	3	3	2	2	2
Miasto Świdwin	1	1	2	2	2	2
Powiat Świdwiński	11	11	12	11	11	11

Źródło: Dane GUS.

Na terenie Gminy Rąbino nie ma żłobków i klubów dziecka. Przedszkole znajduje się w m. Rąbino, liczba miejsc 60 (w 2013 roku brak odmownych decyzji w zakresie przyjęcia do przedszkola).²⁶

2.5.2 Ochrona zdrowia

W Gminie Rąbino, znajduje się jeden niepubliczny ośrodek zdrowia. Liczba osób przypadających na jedną przychodnię wyniosła zatem w 2013 roku 3896.

²⁶ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

Z porównania danych dla gmin powiatu świdwińskiego (por. poniższa tabela) wynika, że najwięcej przychodni znajduje się w mieście Świdwin (9) oraz Gminie Połczyn-Zdrój (6)

Tabela 20: Przychodnie ogółem

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno	1	1	1	1	1	1
Gmina Rąbino	1	1	1	1	1	1
Gmina Sławoborze	3	4	3	4	3	3
Gmina Połczyn-Zdrój	7	8	7	8	6	6
Gmina Świdwin	0	0	0	0	2	2
Miasto Świdwin	9	9	9	9	9	9
powiat świdwiński	21	23	21	23	22	22

Źródło: Dane GUS.

Liczba porad w podstawowej opiece zdrowotnej wyniosła w latach 2008-2012 średnio 10 tys. rocznie (por. tabela).

Tabela 21: Porady w podstawowej opiece zdrowotnej w latach 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Podstawowa opieka zdrowotna - porady	11656	11609	9698	10878	9789

Źródło: Dane GUS.

2.5.3 Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Rąbino działają następujące placówki pomocy społecznej:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie (Rąbino 27, Rąbino),²⁷
- Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu (Modrzewiec 8, Rąbino),
- Warsztaty Terapii Zajęciowej (Modrzewiec 8, Rąbino), jednostka prowadząca: Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu

Gmina nie zleca zadań publicznych w zakresie pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.²⁸

W 2012 roku wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 3137,7 tys. zł.²⁹

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wyniósł w 2009 roku 27%, w kolejnych latach spadł do 22-23% (por. tabela).

Tabela 22: Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

2009	2010	2011	2012
27 %	23 %	22 %	23 %

Źródło: Dane GUS.

²⁷ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej mieści się w budynku Urzędu Gminy Rąbino.

²⁸ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

²⁹ Dane GUS.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w GOPS w Rąbinie są: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa.

2.5.4 Bezpieczeństwo publiczne³⁰

W 2013 r. na terenie Gminy Rąbino stwierdzono 86 przestępstw.

Najliczniejszą grupę przestępstw (41,1%) stanowiły przestępstwa przeciwko mieniu (kradzieże mienia ruchomego, kradzieże z włamaniem, zniszczenie lub uszkodzenie mienia). Drugą grupą, pod względem ilości popełnionych przestępstw (21,2%) stanowiły przestępstwa w ruchu drogowym (nietrzeźwi kierujący pojazdami mechanicznymi, innymi pojazdami, wypadki drogowe). Trzecią grupę przestępstw (12,7%) stanowiły przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz rodzinie i opiece (pobicie, uszkodzenia ciała, groźby, bezprawne znęcanie się nad członkami rodziny i uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego). Pozostałe 25,1% ogółu wszystkich popełnionych przestępstw to pojedyncze przestępstwa z różnych kategorii kodeksu karnego oraz ustaw szczególnych.

Ponadto w 2013 r. na terenie Gminy Rąbino odnotowane zostały 163 wykroczenia:

- 27 wykroczeń przeprowadzone w ramach rejestru spraw o wykroczenie,
- 44 wykroczenia w postępowaniu mandatowym,
- 92 pouczenia.

W 2013 roku na przeprowadzono ogółem 58 interwencji policyjnych w tym:

- 31 interwencje domowych,
- 11 interwencji publicznych,
- 16 interwencji sąsiedzkich.

Odnotowano ponadto 1 wypadek drogowy i 8 kolizji drogowych. Zatrzymano ogółem 15 osób w związku z popełnionymi przestępstwami, do wytrzeźwienia i na polecenie sądu.

Bardzo duży wpływ na przestępczość oraz ujawnione wykroczenia na terenie gminy, mają następujące czynniki:

- wysoki wskaźnik bezrobocia (nie tylko w gminie, ale i w powiecie),
- alkoholizm wśród osób dorosłych i zażywanie środków odurzających wśród młodzieży, – co ma odzwierciedlenie w podjętych interwencjach policyjnych,
- sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym oraz na tzw. kredyt (w niektórych sklepach na terenie gminy).

Na ocenę zagrożenia przestępczością zasadniczy wpływ ma liczba popełnianych przestępstw kryminalnych. Są to czyny naruszające podstawowe dobra osobiste jak życie, zdrowie czy własność prywatna. W sposób zasadniczy wpływają one na odczucia społeczne odzwierciedlające poziom poczucia bezpieczeństwa i stanu porządku publicznego w społeczności lokalnej.

³⁰ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

Wzmocnione patrole służb prewencji oraz prowadzenie szeregu akcji ukierunkowanych na wzmoczenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym ograniczyło liczbę przestępstw popełnianych przez nietrzeźwych kierowców.

2.5.5 Dziedzictwo kulturowe³¹

Na terenie Gminy Rąbino zlokalizowane są liczne zabytki architektoniczne. Należą do nich kościoły:

- Kościół pod wezwaniem M.B. Częstochowskiej w Lipiu,
- Kościół p.w. Św. Józefa Rzemieślnika wraz z otoczeniem w miejscowości Rzecino,
- Kościół p.w. Matki Boskiej Anielskiej wraz z otoczeniem z wyłączeniem cmentarza w miejscowości Rąbino,
- Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z otoczeniem w miejscowości Biernów,

Zabytkami archeologicznymi, wpisanymi do rejestru zabytków, na terenie Gminy Rąbino są:

- Grodzisko wyżynne w Lipiu, Stanowisko 1, o stromych zboczach datowane na okres wczesnośredniowieczny i średniowieczny położony bezpośrednio na północny – zachód od zabudowań wsi Lipie na terenie byłego majątku. Od strony zachodniej otoczone rzeczką Mogielicą. Częściowo naruszone w związku z budową zamku obronnego średniowiecznego, a w czasach nowożytnych zabudowaniami folwarku.
- Grodzisko nizinne typu stożkowego w Rzęcinie, stanowisko I, zbudowane na planie owalnym. Występuje tu warstwa kulturowa z materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny. Obiekt położony jest wśród podmokłych łąk bezpośrednio przy pld. – zach. skraju wsi, w kącie między drogą Rąbino – Połczyn-Zdrój, a bezimiennym strumykiem.
- Cmentarzysko ciałopalne ludności kultury pomorskiej w Rzęcinie, stanowisko 1, położone na uprawę roli łagodnym zboczu rozległego wzniesienia, odl. 0,25 km na ptn. – zach. od zabudowań wsi, bezpośrednio na pld. od drogi Rąbino – Rzecino.

Ponadto w rejestrze zabytków ruchomych znajduje się część wyposażenia kościoła parafialnego pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Lipiu:

- płytki terakotowe, gotyk XVI w., 1568, ceramiczne 4 szt.
- ambona, rokoko 1782r., drewno
- krucyfiks, barok i neogotyk 1770r. i XIX. Cyna, cynk
- świecznik wiszący, barok XVIII. Mosiądz
- dzwon, renesans 1616r. brąz, odlew, J. Karstede
- dzwon, 1925r. brąz odlew, F. Schilling - Apolda

³¹ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

Do ciekawych obiektów zabytkowych należy również zaliczyć zabytkowy park w Rzecinie i Młyn Kołatka z połowy XIX wieku oraz „Kozi Młyn” w Świerznicy,³² a także opisane wcześniej założenia parkowe przy zespołach rezydencjonalno-parkowo-folwarcznych.

2.5.6 Kultura

Na terenie gminy działa kulturalną prowadzi Ośrodek Kultury w Rąbinie oraz świetlice wiejskie zlokalizowane w następujących miejscowościach:³³

- Batyń,
- Biała Góra,
- Nielep,
- Rąbino,
- Świerznica,
- Biernów (obiekt użyczony gminie),
- Stare Ludzicko,
- Kłodzino (obiekt do remontu),
- Lipie,
- Rąbinko.

W gminie nie działają zespoły artystyczne przy placówkach kulturalnych. Gmina nie zleca wykonywania zadań publicznych organizacjom pozarządowym.³⁴

Jeżeli chodzi o biblioteki, w których często zogniskowana jest działalność dotycząca kultury i sztuki w gminie, to podstawowe dane z tego zakresu zawarte zostały w poniższej tabeli. Z analizy danych wynika, że z roku na rok spada liczba czytelników.

Tabela 23: Biblioteki i czytelnictwo w Gminie

	2008	2009	2010	2011	2012
czytelnicy w ciągu roku	326	311	300	251	252
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	83	81	76	65	65
księgozbiór	26088	26059	25846	25812	25804
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	23,8	25,3	23,0	29,1	27,7

Źródło: Dane GUS.

³² www.rabino.pl

³³ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

³⁴ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

W Gminie Rąbino działają dwie placówki biblioteczne, tyle samo jest w Gminie Brzeźno, najwięcej bibliotek mieści się w Gminie Połczyn-Zdrój – 5 (por. tabela).

Tabela 24: Biblioteki i filie ogółem

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno	2	2	2	2	2	2
Gmina Rąbino	2	2	2	2	2	2
Gmina Sławoborze	1	1	1	1	1	1
Gmina Połczyn-Zdrój	5	5	5	5	5	5
Gmina Świdwin	4	4	4	4	4	4
Miasto Świdwin	1	1	1	1	1	1
powiat świdwiński	15	15	15	15	15	15

Źródło: Dane GUS.

2.5.7 Sport i rekreacja³⁵

Na terenie Gminy Rąbino działalność sportową prowadzi Klub Sportowy – LKS „WICHER” oraz Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPUS” przy ZS w Rąbinie. W Gminie znajduje się następująca baza sportowo-rekreacyjna:

- zespół boisk „ORLIK” w Rąbinie,
- boisko do piłki nożnej – Stadion w Rąbinie,
- boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkół w Rąbinie o sztucznej nawierzchni,
- boisko do piłki ręcznej i koszykówki przy Zespole Szkół w Rąbinie o sztucznej nawierzchni,
- hala sportowa w Zespole Szkół w Rąbinie,
- boisko trawiaste przy pałacu w Rąbinie,
- boisko trawiaste przy Szkole Podstawowej w Nielepie,
- sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Nielepie,
- boisko trawiaste przy Szkole w Rzecinie,
- boiska w sołectwach: Biernów, Lipie, Świerznica, Batyń, Kłodzino, Jezierzycze, Rąbinko, Gąsków, Stare Ludzicko, Biała Góra, Paszęcin Dąbrowa Białogardzka
- place zabaw w miejscowościach: Batyń, Biała Góra, Gąsków, Głodzino, Nielep, Rąbino, Paszęcin, Kłodzino, plac zabaw przy Zespole Szkół w Rąbinie,
- Siłownia plenerowa w parku przy pałacu w Rąbinie.

Gmina nie zleca wykonywania zadań publicznych organizacjom pozarządowym.

³⁵ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

2.6 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.6.1 Budownictwo mieszkaniowe

Za zarządzanie komunalnym zasobem mieszkaniowym odpowiedzialny jest Wójt Gminy Rąbino.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku w Gminie Rąbino znajdowało się 35 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni lokali 2 081,40 m² oraz 4 mieszkania socjalne o łącznej powierzchni 210 m² (wliczone w komunalne), których stan techniczny został określony jako dostateczny.³⁶

Jeżeli chodzi o czas oczekiwania na przyznanie takiego lokalu to zwolnione mieszkanie jest natychmiast przydzielane nowemu najemcy. Stan techniczny mieszkań komunalnych jest dostateczny i dobry. Na terenie gminy nie występują pustostany.³⁷

Według stanu na dzień 31.12.2013 roku 11 rodzin złożyło podanie o przydział lokalu komunalnego.³⁸

Zasoby mieszkaniowe w Gminie Rąbino w latach 2008-2012 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 25: Zasoby mieszkaniowe w latach 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Mieszkania	1192	1193	1192	1192	1196
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	67,2	67,2	71,3	71,3	71,4

Źródło: Dane GUS.

Jak wynika z powyższej tabeli przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m² wyniosła w 2012 roku w Gminie Rąbino 71,4 m². Spośród analizowanych gmin powiatu świdwińskiego największa powierzchnia użytkowa 1 mieszkania m² jest w Gminie Brzeźno (por. poniższa tabela).

Tabela 26: Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²

	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Brzeźno	74,7	74,2	78,1	78,1	78,2
Gmina Sławoborze	74,4	74,4	76,9	77,2	77,5
Gmina Połczyn-Zdrój	68,5	68,6	69,2	69,3	69,5
Gmina Świdwin	73,7	73,7	75,2	75,3	75,6
Miasto Świdwin	61,5	61,6	62,6	62,7	62,9
powiat świdwiński	67,3	67,4	68,7	68,8	69,0

Źródło: Dane GUS.

³⁶ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

³⁷ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

³⁸ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

2.6.2 Drogi i transport

Odległość od Rąbina do Świdwina wynosi 20 km. Przez teren Gminy Rąbino nie przebiegają drogi o znaczeniu krajowym oraz wojewódzkim. Drogi o znaczeniu ponadlokalnym prowadzą jedynie przez obrzeża gminy. Droga wojewódzka nr 162 Płoty -Świdwin –Buślary, oddalona od Rąbina o 12 km na południe, łączy wieś Sławę (Gmina Świdwin) ze Świdwinem i wsią Nowe Ludzicko. Droga nr 163 Kołobrzeg - Białogard- Połczyn -Zdrój, oddalona od Rąbina na wschód o 11 km, łączy wieś Biernów z Połczynem-Zdrojem i Białogardem.³⁹

Połączenie kolejowe w Gminie Rąbino powstało już w 1859 r. - po otwarciu odcinka od Koszalina do Stargardu Szczecińskiego.. W 1870 r. linia została wydłużona do Gdańska. Pomiędzy 1951 rokiem a 1989 rokiem linia została zelektryfikowana (odcinek przez Rąbino w 1987 r.). Przez Stare Ludzicko prowadziła linia ze Świdwina do Połczyna-Zdroju, która była zbudowana w końcu lat 90. XIX w., a zamknięta niemal 100 lat później. Obecnie na terenie Gminy Rąbino czynne są stacje: Rąbino i Nielep.⁴⁰

Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Rąbino został przedstawiony w poniższej tabeli. Większość dróg z wykazu wymaga podjęcia prac związanych z ich przebudową i modernizacją poza drogą Nr 1061Z na odcinku Rąbino – Sława oraz drogą Nr 1063Z na odcinku Rąbino – Ludzicko. Obie drogi można uznać za stan techniczno – eksploatacyjno dobry. Na pozostałych drogach mając do dyspozycji niewielką ilość środków finansowych możliwe jest wykonanie jedynie bieżących prac remontowych.⁴¹

Długość dróg gminnych wynosi 7,00 km:

- nawierzchni bitumicznej – 0,67 km,
- nawierzchni gruntowej – 6,33 km.

Długość dróg wewnętrznych - naturalne z gruntu rodzimego wynosi 435 km.

Biorąc pod uwagę stan techniczny dróg gminnych wraz z określeniem potrzeb modernizacyjnych na lata 2014-2020 zakłada się modernizację 9 odcinków dróg o łącznej długości 9,2 km. Natomiast potrzeby kompleksowej modernizacji dróg są o wiele większe. Problemem jest brak środków finansowych i dostępnych zewnętrznych źródeł dofinansowania. Szacunkowy koszt modernizacji wynosi 18 400 000 zł.⁴²

³⁹ www.rabino.pl

⁴⁰ www.rabino.pl

⁴¹ Dane PZD Świdwin, stan na dzień 31.12.2013.

⁴² Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

Tabela 27: Wykaz dróg powiatowych

Lp.	Nr drogi	Klasa drogi	Nazwa drogi	Pikietaż		Długość w km			Średnia szerokość w metrach
						ogółem	w tym dróg o nawierzchni		
				od km	do km		twardej	gruntowej	
1	1058Z	G	Białogard – Rąbino	11+955	16+795	4,840	4,840		3,60
2	1059Z	Z	Sławoborze – Rąbino– Tychówko	5+844	24+290	18,446	16,868	1,578	3,80
4	1060Z	Z	Kłodzino – Nielep	0+000	4+143	4,143	4,143		4,50
5	1061Z	G	Rąbino – Sława - Bierzwnica	0+000	8+230	8,230	8,230		5,00
6	1062Z	Z	Biała Góra – Świerznica	0+000	4+880	4,880	2,959	1,921	3,50
7	1063Z	Z	Rąbino – Ludzicko - dr. 152	0+000	9+821	9,821	9,821		6,00
8	1064Z	Z	Rzęcino – Biernów – dr. 163	0+000	4+897	4,897	4,897		4,00
9	1065Z	Z	Lipie – Wardyń Górny	0+000	6+891	6,891	6,891		4,00
11	1066Z	Z	Bystrzynka – Nielep - Dąbrowa – Wardyń Dolny	2+747	11+855	9,108	9,108		5,00
12	1073Z	Z	dr 1066Z – st. kol. Nielep	0+500	5+830	5,330	0	5,330	3,00
13	1074Z	Z	Świdwin – Rogalino - Dąbrowa Białogardzka	7+912	9+365	1,453	1,453		4,00
RAZEM GMINA						78,039	69,210	8,829	

Źródło: PZD Świdwin.

Gmina nie posiada podpisanej umowy z prywatnym przewoźnikiem na świadczenie usług w zakresie transportu publicznego.

Na terenie Gminy Rąbino działalność w zakresie transportu publicznego transportową prowadzi 4 przewoźników prywatnych tj. Przewóz Osób KAMA Połczyn-Zdrój, Edmar Ewa Markiewicz Świdwin, Przewóz Osób Kamil Witkowski Połczyn-Zdrój oraz spółka PKS Gryfice. Obsługiwane są połączenia na trasach:

- Połczyn-Zdrój – Rzecino – Rąbino,
- Świdwin – Dąbrowa B. – Nielep,
- Połczyn-Zdrój – Stare Ludzicko – Biernów – Połczyn-Zdrój,
- Połczyn-Zdrój – Jezierzycy – Świdwin,

Większość miejscowości w ramach gminy posiada połączenie świadczone prywatnych przewoźników.⁴³

2.6.3 Zaopatrzenie w wodę i gospodarka wodno-ściekowa

Łączna długość istniejącej sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 100,7 km. Z sieci wodociągowej korzystają 3934 osoby.⁴⁴ Z instalacji wodociągowej korzysta obecnie, łącznie 99% mieszkańców Gminy Rąbino.

Tabela 28: Korzystający z instalacji w % ogółu ludności z wodociągu

	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Brzeźno	80,0	80,0	80,2	80,2	80,2
Gmina Rąbino	89,6	89,6	89,6	89,6	89,6
Gmina Sławoborze	90,1	90,2	90,2	90,2	90,5
Gmina Połczyn-Zdrój	89,9	89,9	89,9	89,8	89,9
Gmina Świdwin	84,0	84,0	84,0	84,4	84,4
Miasto Świdwin	95,1	95,1	95,1	95,2	95,3
powiat świdwiński	90,3	90,3	90,3	90,3	90,4

Źródło: Dane GUS.

Potrzeby modernizacyjne określone w planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych na lata 2014-2016 w zakresie wodociągów przedstawiają się następująco:⁴⁵

- Odwiert studni głębinowej SUW Rąbino realizacja 2014,
- Modernizacja przyłączy na terenie gminy 2014-2016,
- Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami os. „Na Skarpie” Rąbino Góra ok. 485 m lata 2014-2015,
- Budowa sieci wodociągowej w m. Paszęcin ok. 250 m lata 2014-2016.

⁴³ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

⁴⁴ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

⁴⁵ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

W latach 2008-2009 33,4 % mieszkańców Gminy Rąbino korzystało z kanalizacji. W ostatnich latach wybudowano w gminie oczyszczalnię ścieków i zmodernizowano obiekty i urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne. Efektem inwestycji jest skanalizowanie gminy w 88 % (w 2013 r.) oraz poprawa jakości wód i stanu środowiska naturalnego.

Tabela 29: Korzystający z instalacji w % ogółu ludności z kanalizacji

	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Brzeźno	35,8	35,8	35,9	51,0	51,0
Gmina Rąbino	33,4	33,4	33,4	51,3	51,4
Gmina Sławoborze	72,4	72,4	72,4	72,3	75,1
Gmina Połczyn-Zdrój	60,2	60,0	60,1	64,4	89,5
Gmina Świdwin	38,5	38,5	38,5	40,6	40,6
Miasto Świdwin	82,5	82,6	82,7	82,8	84,1
powiat świdwiński	62,1	62,1	62,2	66,2	75,1

Źródło: Dane GUS.

W 2013 roku długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Rąbino wynosiła 60,3 km. Miejscowości, które nie posiadają kanalizacji sanitarnej to: Gąsków, część Rzecina, Role-Oaza, Liskowo, Grężino. Na terenie gminy zlokalizowane są 2 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosi 3459.⁴⁶

Potrzeby modernizacyjne określone w planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych na lata 2014-2016 w zakresie kanalizacji przedstawiają się następująco:⁴⁷

- Modernizacja sieci kanalizacyjnej dn 160 ze studniami rewizyjnymi Rąbino 29, dł. ok 60 m – rok 2014,
- Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej os. „Na skarpie” dł. ok. 490m lata 2014-2015
- Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią w m. Modrzewiec lata 2014-2015,

Stan techniczny sieci wodociągowej i kanalizacyjnej określić należy jako dobry. Sieci wodociągowe i kanalizacyjne zostały wymienione i zmodernizowane w latach 2009-2011 w ramach Funduszu Spójności z projektu „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty” realizowanego przez Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie. W ramach ww. projektu w 2009 roku wybudowano i oddano do użytkowania oczyszczalnię ścieków w miejscowości Rąbino o przepustowości średniodobowej 500 m³/dobę.

⁴⁶ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

⁴⁷ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

2.6.4 Gospodarka odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Rąbino jest konsorcjum firm: REMONDIS Sanitech Poznań sp. z o. o. i P.H.U. EKO-FIUK s. c. Połczyn – Zdrój. Umowa zawarta na okres od 01.07.2013 r. do 31.12.2014 r.

Na terenie Gminy Rąbino nie ma zakładu komunalnego świadczącego usługi w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminie. Podmiotem odpowiedzialnym za bieżące utrzymanie czystości i porządku na terenie Gminy Rąbino jest Urząd Gminy Rąbino w ramach zatrudniania pracowników do prac społecznie użytecznych oraz interwencyjnych.⁴⁸

W ramach Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. (podmiot komunalny – w formie spółki prawa handlowego) działa Zakład Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym, którego Gmina Rąbino jest udziałowcem.⁴⁹ ZGO w Wardyniu Górnym posiada status instalacji RIPOK.

Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami z siedzibą w Wardyniu Górnym jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością zawiązaną przez j.s.t., obejmujące samorządy gminne: Gminy Połczyn Zdrój, Gminy Sławoborze, Gminy Rąbino, Gminy Świdwin, Gminy Czaplinek, Miasta Szczecinek, Gminy Borne Sulinowo i Gminy Biały Bór. Podstawowa działalność stanowią zadania w zakresie zintegrowanej gospodarki odpadami na terenach gmin, wszystkich współników spółki. Są to przedsięwzięcia polegające na zbieraniu, przetwarzaniu, zagospodarowaniu, odzysku mi unieszkodliwianiu odpadów w ramach działalności Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym. Działalność na rzecz gmin – współników Spółki wykonywana jest w oparciu o tzw. umowy wykonawcze, zawierane w trybie *in house*, w związku z przysługującym MPGO (wobec gmin-współników) statusem podmiotu wewnętrznego. Dla województwa zachodniopomorskiego, na obszarze, którego zlokalizowany jest Zakład Zagospodarowania Odpadów w Wardyniu Górnym, mocą uchwały nr XVI/218/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 czerwca 2012r. przyjęty został Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023. Zgodnie z tym planem instalacja w Wardyniu Górnym zaklasyfikowana została, jako: sortownia odpadów komunalnych selektywnie zebranych oraz kompostownia pyłowa, dla których podmiotem zarządzającym jest MPGO w Wardyniu Górnym. Zakład w Wardyniu Górnym funkcjonuje w ramach jednego z czterech wyodrębnionych w województwie regionów gospodarki odpadami – regionu szczecineckiego.

2.6.5 Sieć gazowa i ciepłownictwo

Gmina nie realizuje we własnym zakresie usługi dostawy c.o. i c. w. Nie dysponuje siecią ciepłowniczą. Zapotrzebowanie na ciepło na terenie Gminy Rąbino pokrywane jest z indywidualnych pieców i instalacji grzewczych oraz osiedlowych kotłowni.⁵⁰ Z instalacji gazowej korzysta jedynie 4,7 % ogółu ludności gminy (por. tabela)

⁴⁸ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

⁴⁹ <http://www.mpggo.pl/>

⁵⁰ Dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

Tabela 30: Korzystający z instalacji w % ogółu ludności z gazu

	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Brzeźno	27,3	30,3	31,1	30,5	33,0
Gmina Rąbino	1,2	2,9	3,0	4,7	4,7
Gmina Sławoborze	11,1	16,8	17,2	17,4	18,0
Gmina Połczyn-Zdrój	3,4	10,9	11,3	11,4	11,9
Gmina Świdwin	3,1	10,5	10,6	11,0	10,9
Miasto Świdwin	76,1	81,1	80,8	80,1	77,8
Powiat Świdwiński	28,6	34,4	34,6	34,7	34,3

Źródło: Dane GUS.

2.7 GOSPODARKA I POTENCJAŁ LOKALNEGO RYNKU

2.7.1 Podmioty gospodarcze w gminie

Liczba podmiotów gospodarczych oraz rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej wpływają na potencjał danego regionu.

W poniższej tabeli zostały przedstawione dane dotyczące podmiotów gospodarczych w Gminie Rąbino w 2012 roku na tle powiatu świdwińskiego.

Tabela 31: Podmioty gospodarcze w 2012 roku

	Powiat świdwiński	Gmina Rąbino
Podmioty gospodarcze ogółem	4412	235
- w tym w sektorze rolniczym	232	38
- w tym sektorze przemysłowym	428	24
- w tym w sektorze budowlanym	473	41
Podmioty gospodarcze na 10 tys. ludności	902	612
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	640	461

Źródło: Dane GUS.

Podmioty gospodarcze wg wybranych sekcji PKD w latach 2009-2013 w Gminie Rąbino przedstawione zostały w poniższej tabeli. Największa aktywność gospodarcza w 2013 roku dotyczyła następujących sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (58 podmiotów), budownictwo (51) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (36).

Tabela 32: Podmioty gospodarcze wg wybranych sekcji PKD w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	34	38	37	38	36
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0	0
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	19	21	19	21	21
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	3	3	3
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	0	0	0
Sekcja F - Budownictwo	31	36	31	41	51
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	66	62	60	60	58
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	16	16	13	13	16
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3	2	2	2	2
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0	1	1	1	1
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	6	7	6	6
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11	11	11	11	11
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7	8	7	7	9
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3	4	2	3	6
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezp. społeczne	4	4	4	4	4
Sekcja P - Edukacja	7	6	5	6	6
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7	7	5	6	7
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0	0	0	0
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	11	12	12	13	16
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0

Źródło: Dane GUS i Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w województwie zachodniopomorskim w 2012 roku, GUS, Szczecin 2013, s. 52

Od 2008 roku do 2010 roku liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Rąbino rosła od 221 do 236. W roku 2011 nastąpił spadek i liczba podmiotów wyniosła 219. Natomiast w 2012 roku odnotowano ponowny wzrost do poziomu 235 (por. poniższa tabela). W 2013 roku w Gminie Rąbino zarejestrowane były 253 podmioty gospodarcze.

Tabela 33: Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON (stan w dniu 31 XII), ogółem

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Brzeźno						
Ogółem	118	126	129	126	127	154
Sektor publiczny	7	7	7	7	7	7
Sektor prywatny	111	119	122	119	120	147
Gmina Rąbino						
Ogółem	221	228	236	219	235	253
Sektor publiczny	10	10	10	10	10	10
Sektor prywatny	211	218	226	209	225	243
Gmina Sławoborze						
Ogółem	240	253	267	245	250	258
Sektor publiczny	11	11	11	11	12	14
Sektor prywatny	229	242	256	234	238	244
Gmina Połczyn-Zdrój						
Ogółem	1707	1716	1758	1700	1682	1705
Sektor publiczny	119	117	121	120	119	121
Sektor prywatny	1588	1599	1637	1580	1563	1584
Gmina Świdwin						
Ogółem	318	326	346	347	342	340
Sektor publiczny	11	11	11	6	6	7
Sektor prywatny	307	315	335	341	336	333
Miasto Świdwin						
Ogółem	1789	1801	1845	1797	1776	1802
Sektor publiczny	117	116	121	123	127	128
Sektor prywatny	1672	1685	1724	1674	1649	1674
powiat świdwiński						
Ogółem	4393	4450	4581	4434	4412	4512
Sektor publiczny	275	272	281	277	281	287
Sektor prywatny	4118	4178	4300	4157	4131	4225

Źródło: Dane GUS.

W miejscowości Rąbino znajduje się jedna trzecia wszystkich podmiotów działających w gminie. Według PKD największa ilość podmiotów gospodarczych w miejscowości Rąbino reprezentowana jest przez pozostałą działalność, następnie przemysł i budownictwo, a najmniej jednostek gospodarczych jest w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (por. tabela).

Tabela 34: Podmioty według PKD i rodzajów działalności w Rąbinie

	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	72	77	70	73	77
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4	6	6	5	4
Przemysł i budownictwo	17	18	16	18	19
Pozostała działalność	51	53	48	50	54

Źródło: Dane GUS.

2.7.2 Rolnictwo i leśnictwo

Gospodarka Gminy Rąbino opiera się głównie na rolnictwie. Użytki rolne stanowią 56% powierzchni gminy. Na koniec 2012 roku w Gminie Rąbino były 333 gospodarstwa rolne (por. tabela).⁵¹

Tabela 35: Ilość gospodarstw rolnych

Gmina	Stan na koniec IV kwartału 2012
	Ilość gospodarstw rolnych
Gmina Brzeźno	361
Gmina Rąbino	333
Gmina Sławoborze	443
Gmina Połczyn-Zdrój	1029
Gmina Świdwin	831
Miasto Świdwin	103
Ogółem	3100

Źródło: GUS

Duże powierzchnie użytków rolnych stanowią dobre warunki pod lokalizację odnawialnych źródeł energii (zwłaszcza z wiatru i słońca). Opracowane już zostały dokumenty planistyczne w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym wyznaczono tereny pod lokalizację elektrowni wiatrowych, fotowoltaiki i biogazowni.

Lasy, które stanowią 40 % powierzchni Gminy Rąbino, są w zarządzie Nadleśnictw: Białogard, Świdwin i Połczyn-Zdrój. Większość surowca przekazywana jest poza teren Gminy. Lasy pełnią przede wszystkim funkcję ekologiczno-społeczną. Na terenie Gminy Rąbino, oprócz lasów gospodarczych będących w zarządzie Nadleśnictwa, na terenie gminy znajduje się: 108 ha lasów wodochronnych, 30 ha lasów stanowiących ostoję zwierząt chronionych, 9 ha lasów o znaczeniu dla obronności.⁵²

⁵¹ dane dotyczą rolników posiadających powyżej 1 ha użytków rolnych

⁵² Plan rozwoju lokalnego..., op. cit., s. 7.

2.8 BUDŻET GMINY

Zakres przedsięwzięć realizowanych przez Gminę zależy w znacznym stopniu od jego dochodów oraz możliwości inwestycyjnych. W analizowanym okresie 2008 -2012 występuje trend rosnący w zakresie dochodów oraz wydatków Gminy. W roku 2010 i 2011 wydatki Gminy przekroczyły jej dochody.

Dochody i wydatki Gminy Rąbino, w latach 2008-2012 przedstawione zostały w poniższej tabeli.

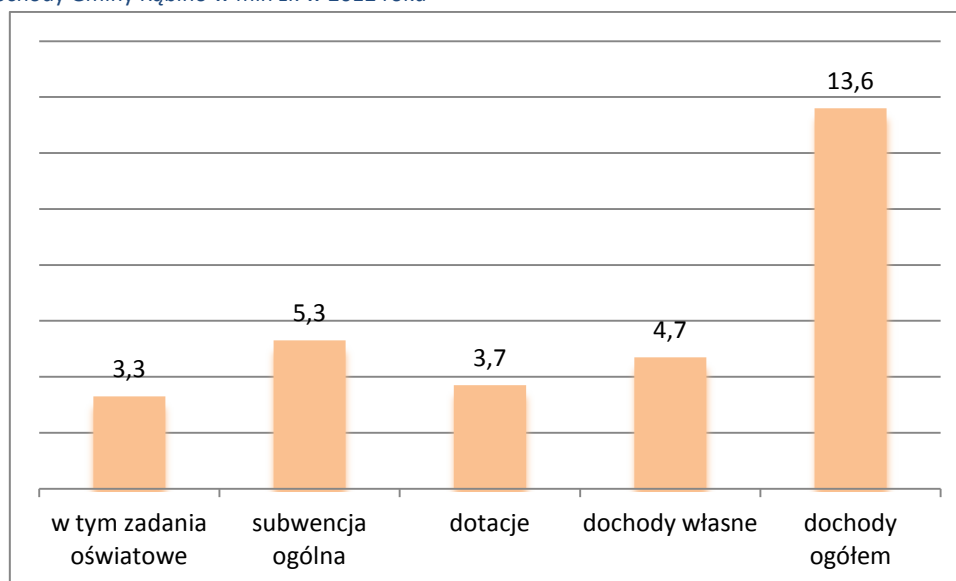
Tabela 36: Dochody i wydatki Gminy w latach 2008-2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Dochody budżetu gminy					
Dochody ogółem	9 954 026	10 614 269	10 920 446	12 085 022	13 599 274
- w tym dochody własne	2 801 477	2 668 513	2 477 600	2 811 892	4 650 835
dochody ogółem na 1 mieszkańca	2546,44	2747,68	2780,86	3120,33	3529,53
Wydatki z budżetu gminy					
Wydatki ogółem	9 093 211	9 648 350	11 738 511	12 252 457	13 425 354
- w tym wydatki majątkowe inwestycyjne	476 298	529 179	1 618 708	1 366 246	586 040
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca	2 326	2 497	2 989	3 163	3 484

Źródło: Dane GUS.

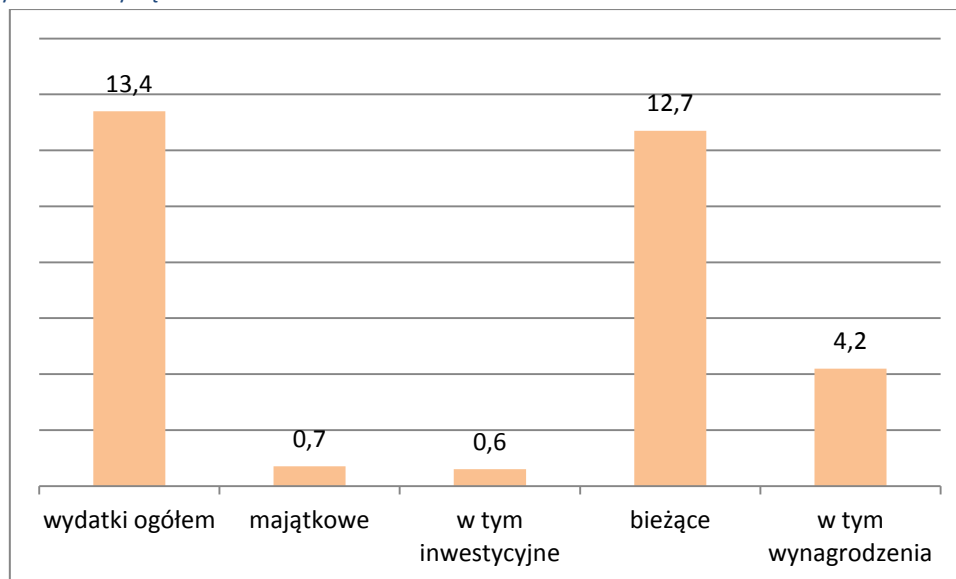
Jak wynika z powyższej tabeli dochody, w 2012 roku, ogółem wyniosły 13,6 mln. zł. (por. wykres), wydatki natomiast 13,4 mln. zł. (por. wykres).

Rysunek 2: Dochody Gminy Rąbino w mln zł. w 2012 roku

Źródło: Dane GUS.

Rysunek 3: Wydatki Gminy Rąbino w mln zł w 2012 roku

Źródło: Dane GUS.

Dochody budżetu Gminy (w %) w latach 2010-2012 przedstawione zostały w poniższej tabeli. W analizowanym okresie znacznie wzrosły dochody od osób prawnych i osób fizycznych.

Tabela 37: Dochody budżetu gminy według działów (w%)

	2010	2011	2012
Dochody ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	4,8	4,5	4,1
Transport i łączność	-	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	0,7	0,9	0,8
Administracja publiczna	0,7	1,6	2,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	-	-	0,0
Różne rozliczenia	43,6	39,9	40,4
Oświata i wychowanie	1,0	0,2	0,2
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	24,5	22,2	20,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,5	1,6	1,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,1	0,1	0,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0	0	0,1
Kultura fizyczna	-	8,2	-
Dochody od osób prawnych i osób fizycznych	19,8	20,5	30,9
Pozostałe	0,3	0,2	0,1

Źródło: Dane GUS.

W 2012 roku dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły 3530 zł. Najwyższe, spośród gmin powiatu świdwińskiego, były w Gminie Brzeźno – 4074 zł. (por. tabela).

Tabela 38: Dochody ogółem na 1 mieszkańca w zł.

	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Brzeźno	2 792,57	2 871,12	2 852,35	2 993,30	4 073,89
Gmina Rąbino	2 546,44	2 747,68	2 780,86	3 120,33	3 529,53
Gmina Sławoborze	2 866,48	3 093,34	3 069,37	3 821,31	3 417,38
Gmina Połczyn-Zdrój	2 634,05	3 090,62	2 957,26	3 006,04	3 372,08
Gmina Świdwin	2 603,74	2 822,78	2 852,90	2 923,61	3 379,90
Miasto Świdwin	2 325,66	2 267,97	2 509,95	2 643,30	2 784,84
powiat świdwiński	978,62	1 017,23	1 070,34	1 152,50	1 263,49

Źródło: Dane GUS.

Dochody własne stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy 34,2 %. Udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach własnych wyniósł 18,8 %.

W Gminie Rąbino w 2012 roku 85,4 % wydatków majątkowych przeznaczone zostało na cele inwestycyjne. Wydatki majątkowe inwestycyjne stanowiły 4,4 % wydatków ogółem budżetu gminy.

W 2012 roku środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 0,3 mln. zł.

Natomiast wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły 3484 zł. Wydatki budżetu gminy (w %) według działów zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 39: Wydatki budżetu gminy według działów (w %)

	2010	2011	2012
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	4,6	4,5	4,3
Transport i łączność	-	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	0	0	0
Administracja publiczna	14,7	12,7	15,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,5	0,5	0,5
Różne rozliczenia	0,1	0,1	0,1
Oświata i wychowanie	32,2	33,6	37,1
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	25,6	25,1	23,4
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,6	1,6	1,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11,6	8,0	12,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1,0	0,9	1,0
Kultura fizyczna	5,9	8,8	0,3
Działalność usługowa	0,1	0,1	0,1
Ochrona zdrowia	0,4	0,4	0,4
pozostałe	1,6	3,0	3,0

Źródło: Dane GUS.

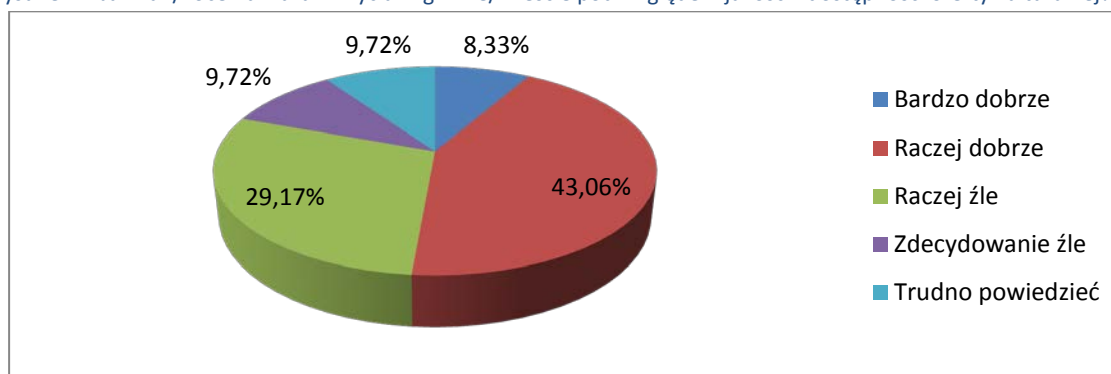
3 WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH (ILOŚCIOWYCH) ORAZ JAKOŚCIOWYCH

3.1 BEZPOŚREDNIE WYWIADY KWESTIONARIUSZOWE (PAPI)

Ocena warunków życia w gminie pod względem jakości i dostępności oferty kulturalnej

Oferta kulturalna w Gminie Rąbino opiera się głównie na działalności świetlic wiejskich, na jej terenie nie ma placówek kultury. 43,06% respondentów ocenia jakość i dostępność oferty kulturalnej raczej dobrze, bardzo dobrze ocenia ją 8,33%. Innego zdania jest prawie 40% ankietowanych, co wskazuje na potrzebę rozszerzenia oferty kulturalnej i poprawienie jej jakości na terenie gminy.

Rysunek 4: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie/mieście pod względem jakości i dostępności oferty kulturalnej?

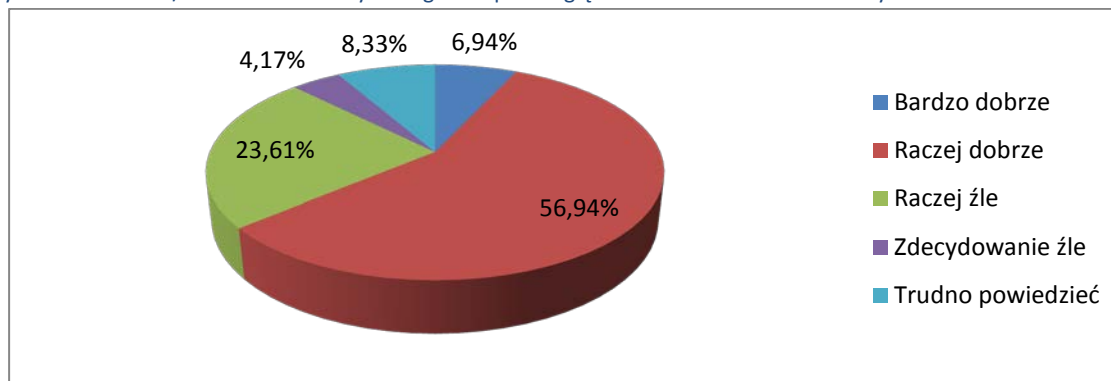

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem warunków mieszkaniowych

Warunki mieszkaniowe w gminie zostały ocenione przez respondentów w 56,94% jako raczej dobre oraz w 6,94% jako bardzo dobre. Negatywnie wypowiedziało się 27,78% ankietowanych. Wyniki wskazują, że warunki mieszkaniowe w większości spełniają wymagania dużej części mieszkańców.

Rysunek 5: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem warunków mieszkaniowych?

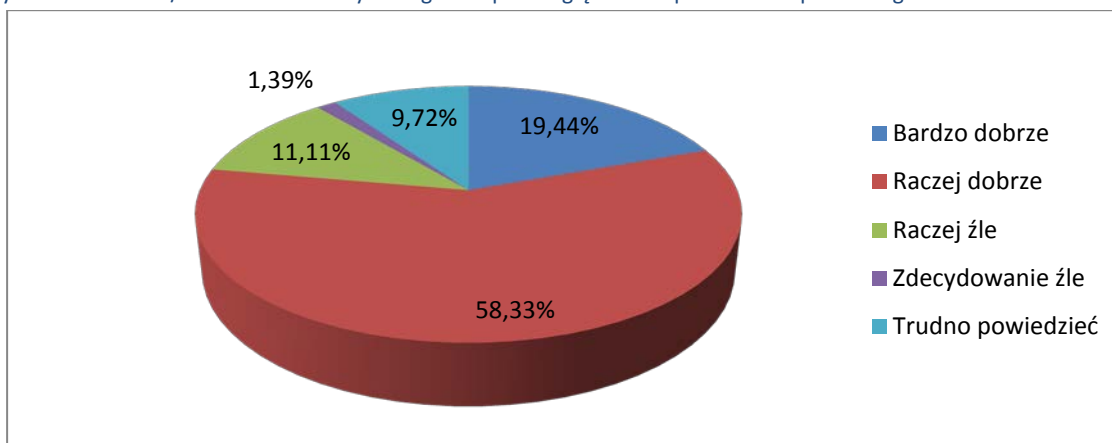

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem bezpieczeństwa publicznego mieszkańców

Bezpieczeństwo publiczne mieszkańców zostało ocenione przez respondentów pozytywnie w 77,77%, a negatywnie tylko w 12,5%. Wyniki wskazują, że mieszkańcy czują się bezpiecznie w swojej gminie.

Rysunek 6: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem bezpieczeństwa publicznego mieszkańców?

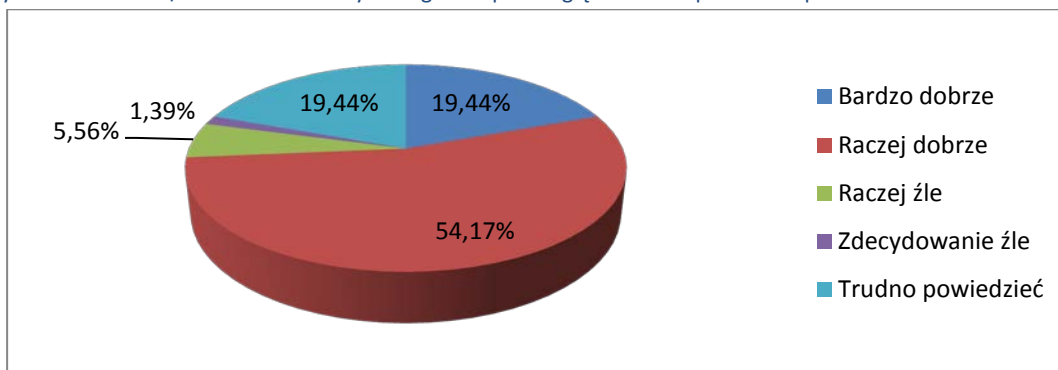

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem zabezpieczenia opieki nad dziećmi do 3 lat

Ponad 73% respondentów wypowiedziało się pozytywnie na temat zabezpieczenia opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie, źle lub bardzo źle określiło je niespełna 7% ankietowanych. Mimo, że niski odsetek respondentów dostrzega potrzebę poprawy w tym obszarze, ze względu na ujemny przyrost naturalny w gminie, powinno się dołożyć wszelkich starań, aby poprawić sytuację rodziców małych dzieci.

Rysunek 7: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem zabezpieczenia opieki nad dziećmi do lat 3?

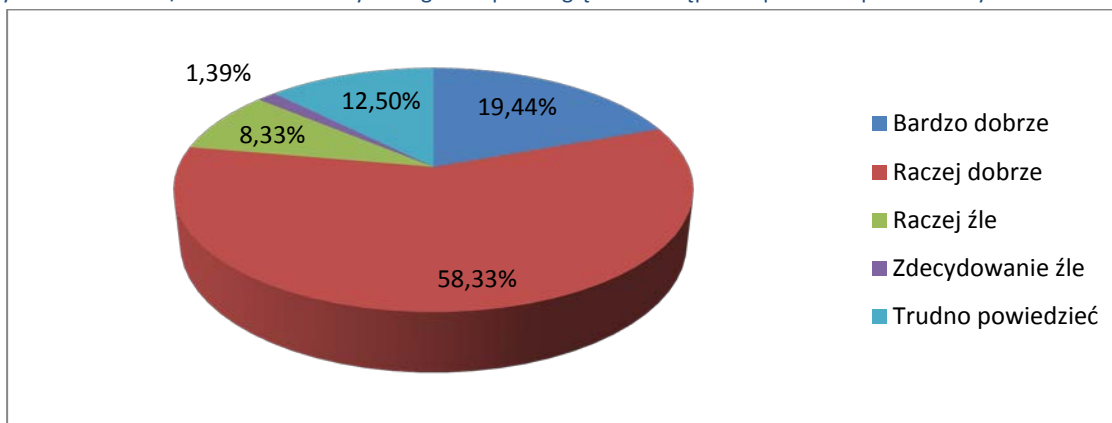

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem dostępności placówek przedszkolnych

Według prawie 78% respondentów dostępność placówek przedszkolnych odpowiada ogólnemu zapotrzebowaniu. Negatywną opinię na ten temat wyraża prawie 10% ankietowanych. Wyniki wskazują na to, że dostępna liczba miejsc dla dzieci w przedszkolach jest wystarczająca, potwierdza to brak odmownych decyzji w zakresie przyjęcia do przedszkola w 2013 roku.

Rysunek 8: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem dostępności placówek przedszkolnych?

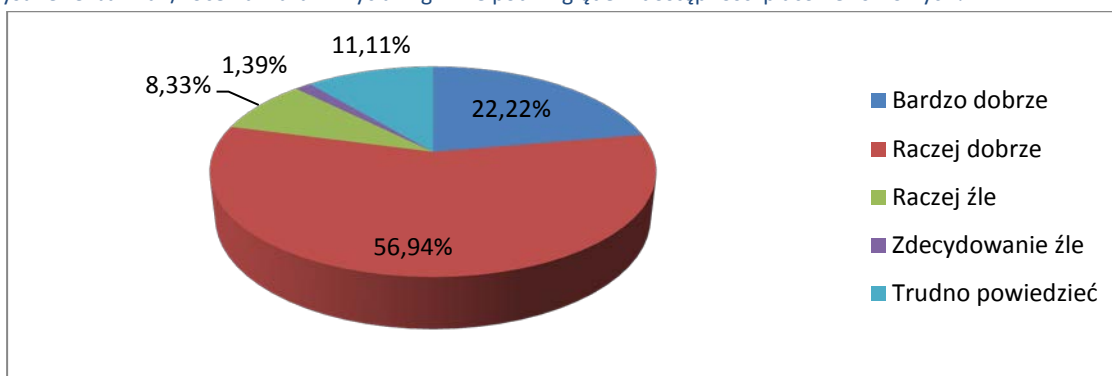

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem dostępności placówek szkolnych

Pozytywnie na temat dostępności placówek szkolnych w Gminie Rąbino wypowiedziało się prawie 80% respondentów, zastrzeżenia w tej kwestii miało niecałe 10% ankietowanych. Wyniki wskazują, że trzy istniejące w gminie szkoły zaspokajają potrzeby mieszkańców.

Rysunek 9: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem dostępności placówek szkolnych?

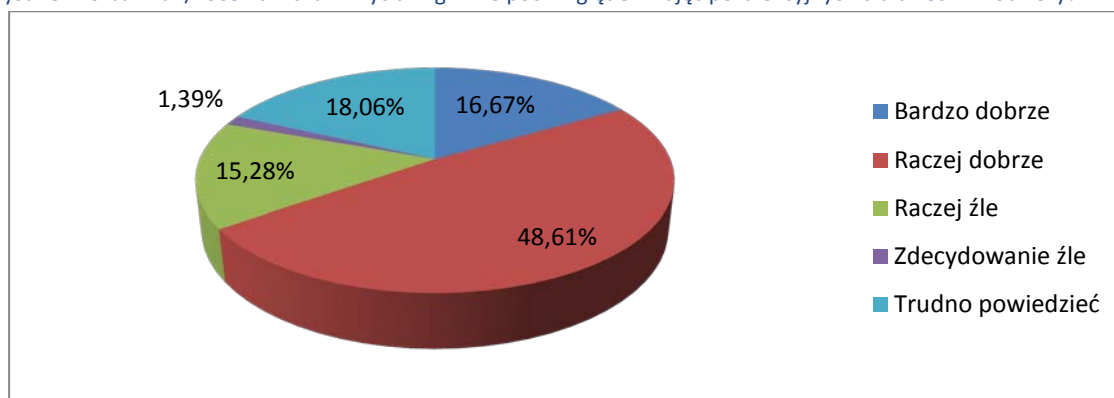

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży

Warunki życia w gminie pod względem zajęć pozalekcyjnych zostały ocenione jako bardzo dobre przez 16,67% respondentów, jako raczej dobre określiło je 48,61% badanych. Potrzebę usprawnienia działań związanych z zajęciami pozalekcyjnymi dostrzegło niespełna 17% ankietowanych.

Rysunek 10: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży?

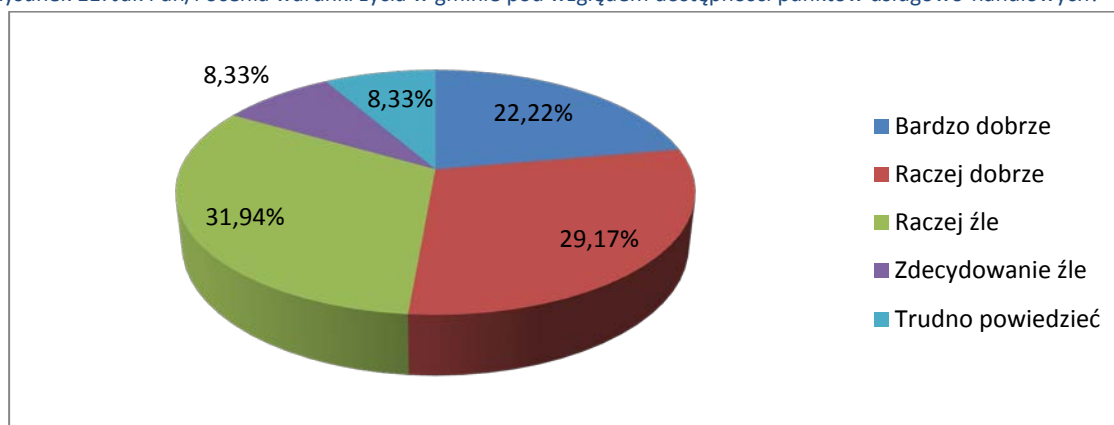

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem dostępności punktów usługowo-handlowych

Dostępność punktów usługowo-handlowych została oceniona pozytywnie przez 51,39% respondentów, a negatywnie przez 40,27%. Ten wynik wyraźnie wskazuje na zapotrzebowanie mieszkańców na nowe punkty usługowo-handlowe.

Rysunek 11: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem dostępności punktów usługowo-handlowych?

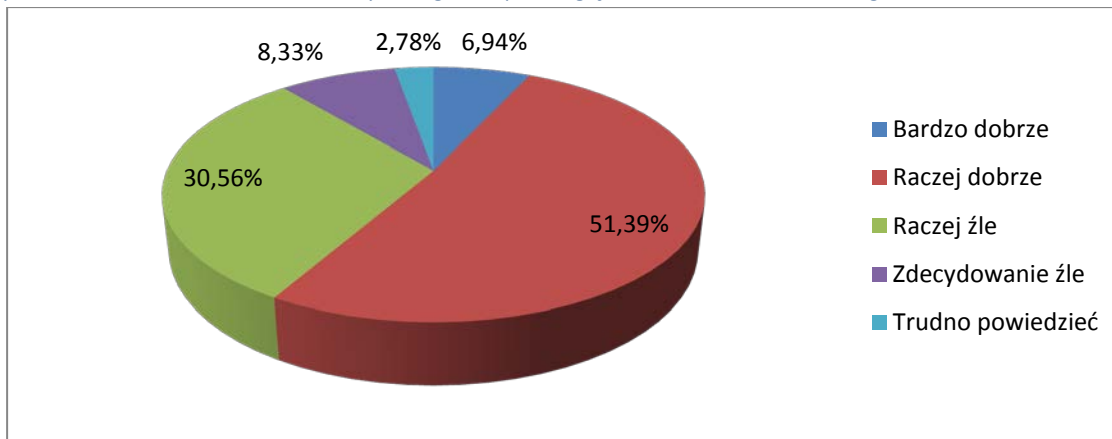

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem stanu nawierzchni dróg

38,89% respondentów wyraziło niezadowolenie dotyczące stanu nawierzchni dróg, a 51,53% oceniło go raczej dobrze i 6,94% bardzo dobrze. Badanie wykazało, że na terenie gminy znajdują się drogi znajdujące się w stosunkowo dobrym stanie technicznym.

Rysunek 12: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem stanu nawierzchni dróg?

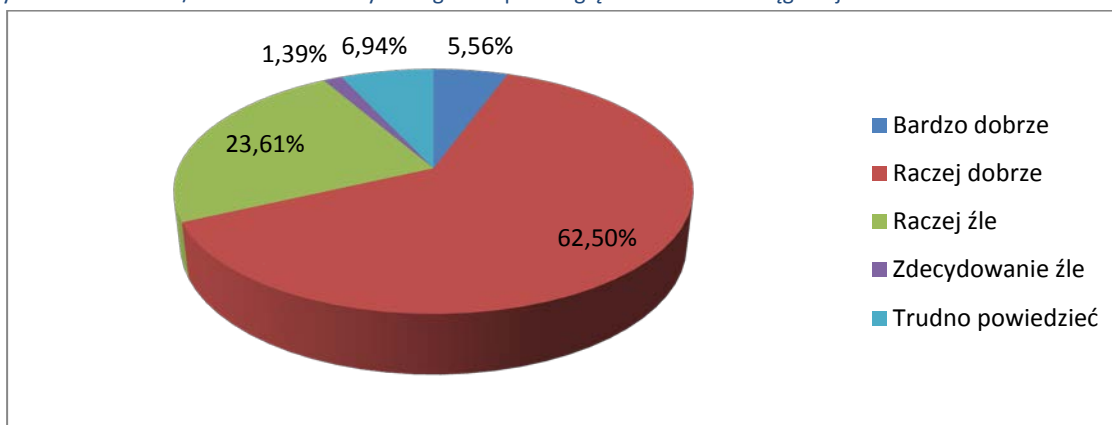

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem dostępności do sieci wodociągowej

Sieć wodociągową pozytywnie ocenia 68,06% respondentów, zastrzeżenia co do jej jakości wyraziła jedna czwarta badanych. Dobry wynik jest związany z ukończoną niedawno rozbudową sieci wodociągowej. Osiągnięty rezultat może ulec jeszcze poprawie dzięki zaplanowanej modernizacji kilku odcinków sieci wodociągowej na terenie gminy.

Rysunek 13: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem sieci wodociągowej?

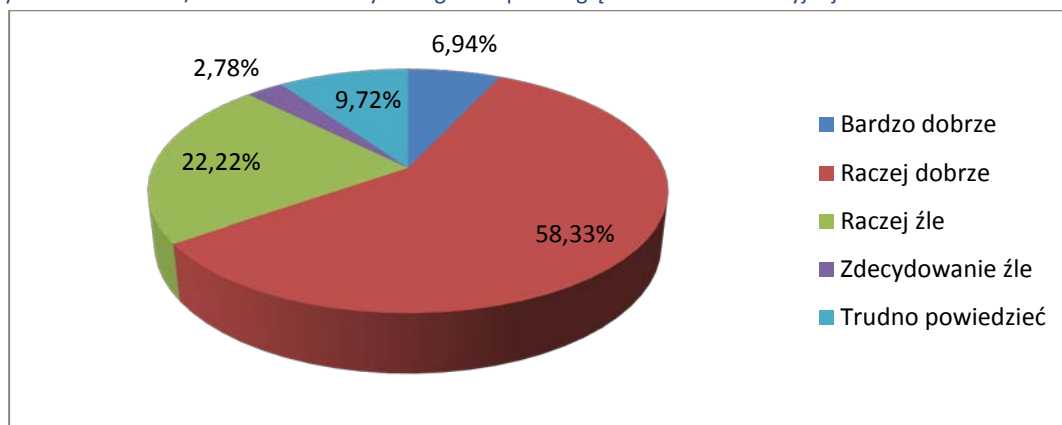

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem dostępności do sieci kanalizacyjnej

Przychylnie odnoszono się również na temat sieci kanalizacyjnej, ponad połowa respondentów (65,27%) oceniło ją bardzo dobrze lub dobrze, negatywne zdanie miała ¼ respondentów. Opinia dotyczące sieci kanalizacyjnej najprawdopodobniej ulegnie poprawie po przeprowadzeniu prac modernizacyjnych na terenie gminy.

Rysunek 14: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem sieci kanalizacyjnej?

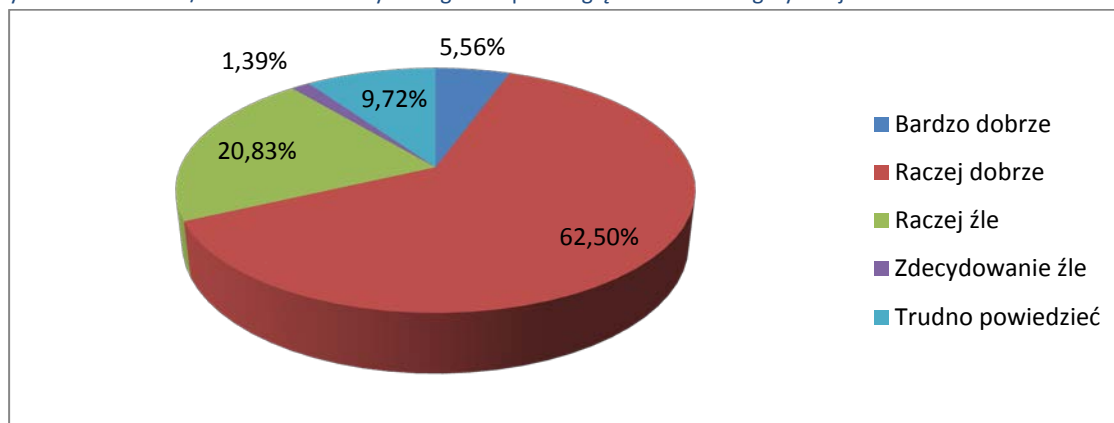

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem jakości sieci energetycznej

Funkcjonowanie sieci energetycznej na terenie Gminy Rąbino zostało ocenione w 68,08% jako dobre lub bardzo dobre, a 22% ankietowanych miało pewne zastrzeżenia. Wynik oznacza, że należy podjąć działania zmierzające do ulepszenia sieci energetycznej.

Rysunek 15: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem sieci energetycznej?

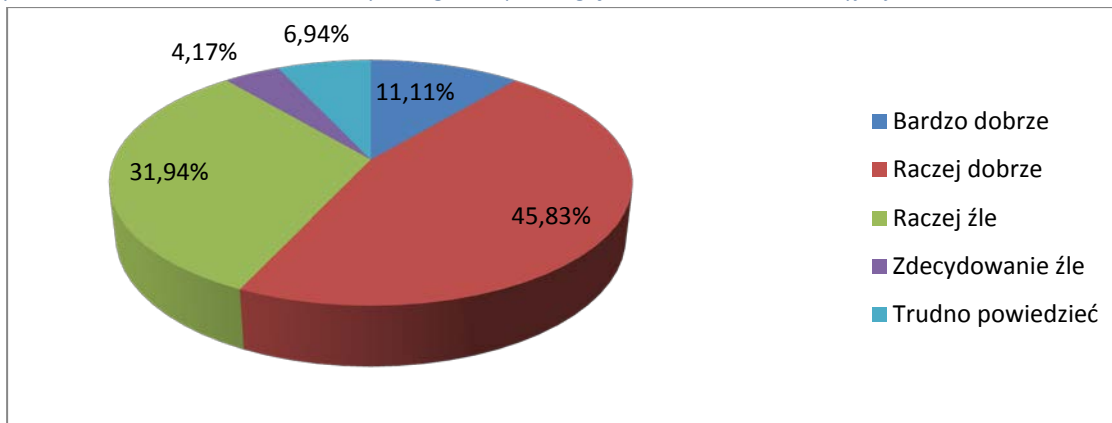

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem sieci telekomunikacyjnej

Zadowolenie z sieci telekomunikacyjnej na terenie gminy zadeklarowało 56,94% respondentów, zaś niezadowolenie wyraziło 36,11% uczestników badania. Wysoki wskaźnik negatywnych odpowiedzi wskazuje, że sieć telekomunikacyjna powinna zostać rozbudowana.

Rysunek 16: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem sieci telekomunikacyjnej?

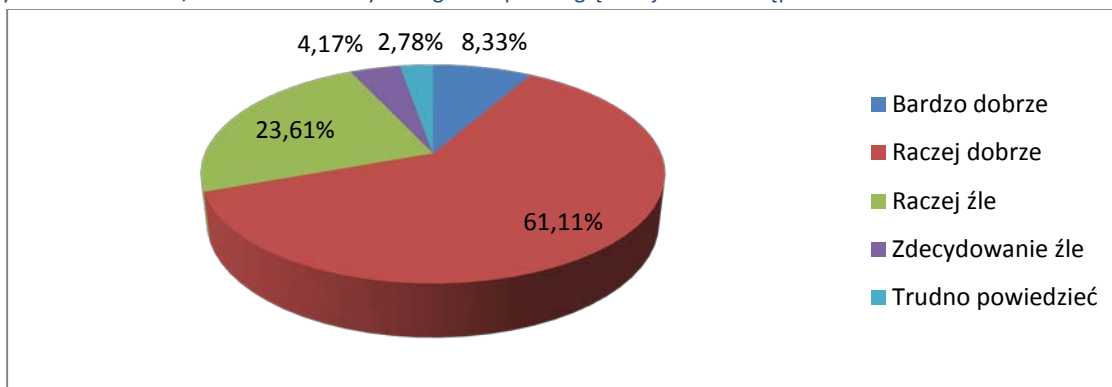

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem jakości dostępu do Internetu

Jakość dostępu do Internetu została oceniona pozytywnie przez 69,44% ankietowanych, natomiast negatywnie przez 27,78% respondentów. Wysoki stopień niezadowolenia z obecnego dostępu do Internetu wskazuje, że powinien nastąpić rozwój infrastruktury internetowej.

Rysunek 17: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem jakości dostępu do Internetu?

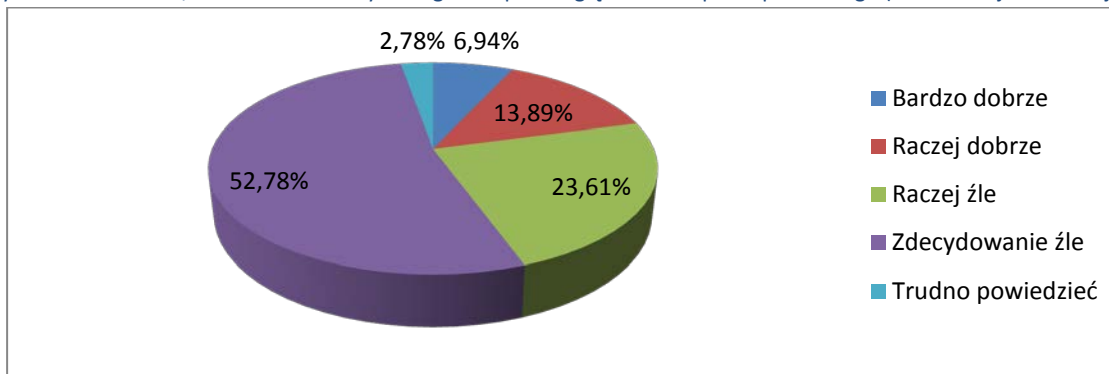

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich

Ocena warunków życia w gminie pod względem transportu publicznego (komunikacji zbiorowej)

Aż 52,78% respondentów określiło transport publiczny jak bardzo zły, 23,61% opiniodawców wskazało, że jest raczej zły, a tylko 1/5 badanych wypowiedziała się pozytywnie na temat komunikacji zbiorowej. Badanie jednoznacznie wykazało, że transport publiczny nie spełnia oczekiwań mieszkańców gminy i powinny zostać poczynione działania mające na celu jego rozwój.

Rysunek 18: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem transportu publicznego (komunikacji zbiorowej)?

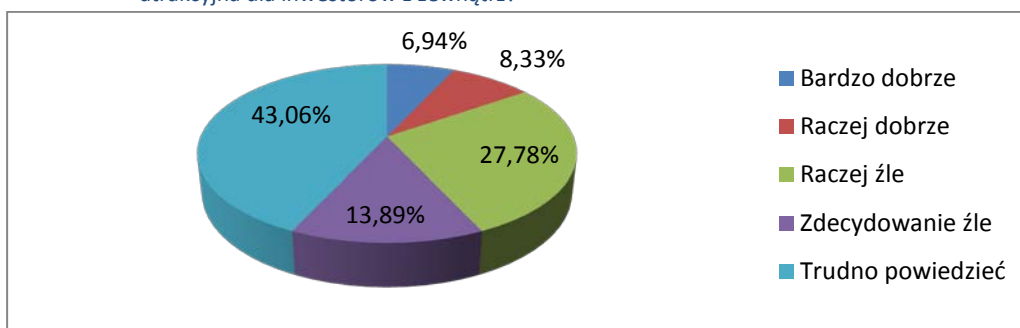

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem oferty inwestycyjnej w gminie, dzięki której gmina jest atrakcyjna dla inwestorów z zewnątrz

43,06% badanych nie orientuje się w temacie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Pozytywnie wypowiedziało się jedynie 15,27% respondentów, natomiast pozostała grupa (41,67%) stwierdziła, że gmina nie jest atrakcyjna dla inwestorów z zewnątrz. Badania wyraźnie wskazują, że powinny zostać poczynione działania prowadzące do poprawy oferty tak, żeby mogła zainteresować zewnętrznych inwestorów.

Rysunek 19: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem oferty inwestycyjnej gminy, dzięki której gmina jest atrakcyjna dla inwestorów z zewnątrz?

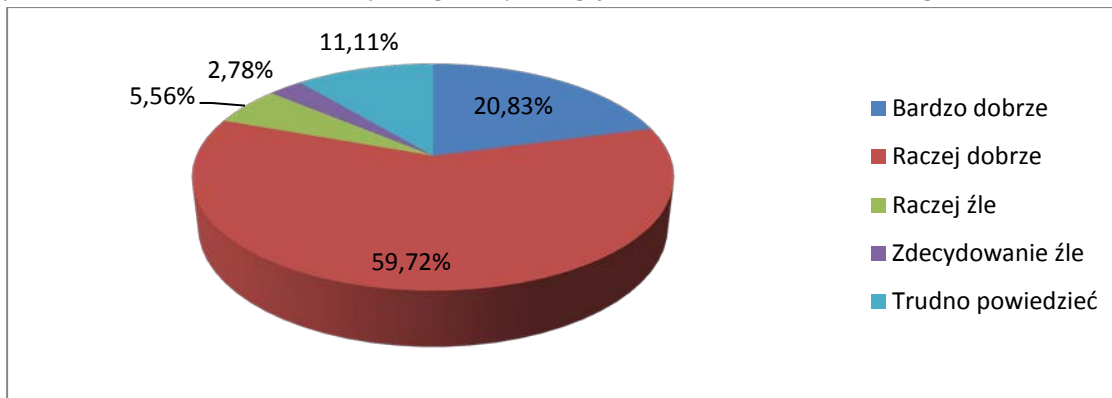

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem stanu środowiska naturalnego

Stan środowiska naturalnego na terenie Gminy Rąbino został oceniony pozytywnie przez 80,55% respondentów, przy czym 11,11% z nich wstrzymało się od głosu. Wyniki wskazują, że środowisko naturalne jest mocną stroną gminy i generuje duży potencjał turystyczny.

Rysunek 20: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem stanu środowiska naturalnego?

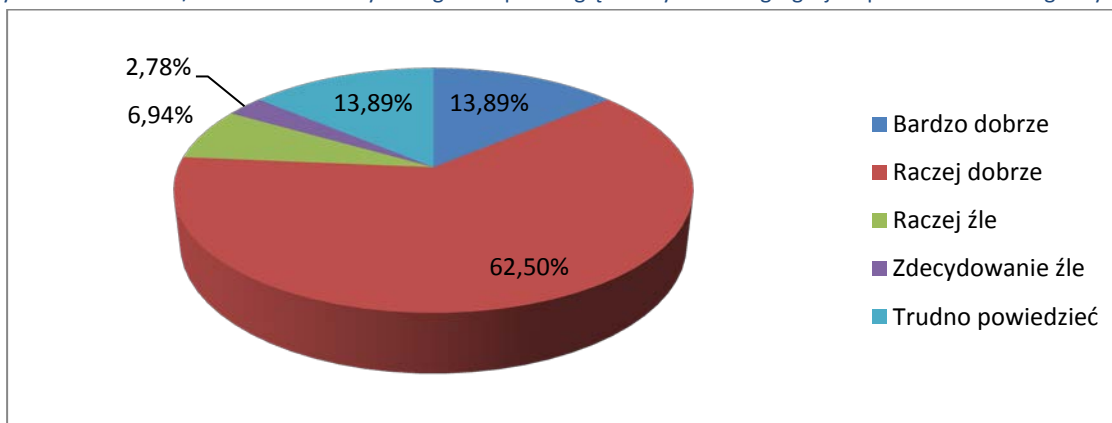

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem systemu segregacji odpadów na terenie gminy

Z systemu segregacji odpadów było zadowolonych 76,39% respondentów, niezadowolone wyraziło 9,72%. Wysoki poziom zadowolenia wynika z wprowadzenia zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które regulują kwestię dotyczącą segregacji odpadów.

Rysunek 21: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem systemu segregacji odpadów na terenie gminy?

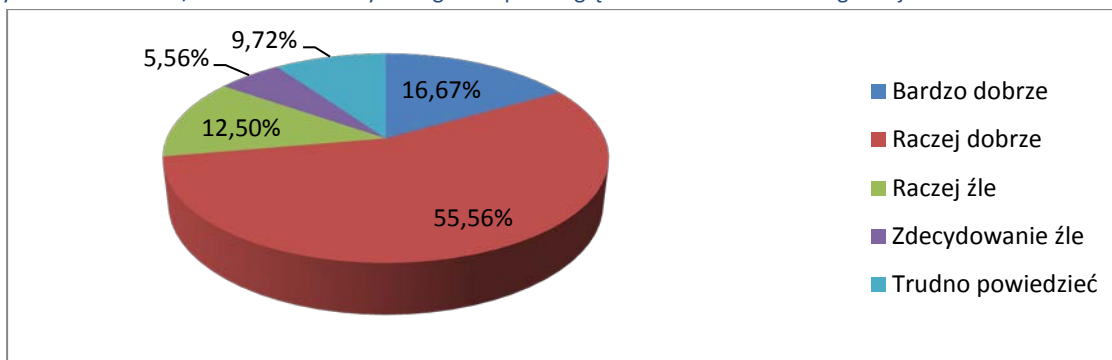

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem świadomości ekologicznej mieszkańców

72,23% respondentów oceniło świadomość ekologiczną mieszkańców pozytywnie, a 18,06% badanych negatywnie. Jest ona potrzebna, aby zachować czyste środowisko naturalne, które jest atutem Gminy Rąbino.

Rysunek 22: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem świadomości ekologicznej mieszkańców?

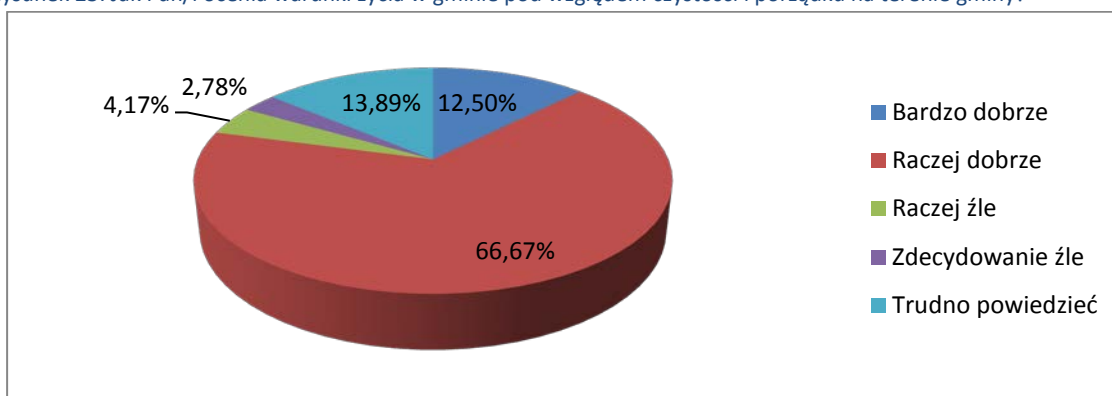

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem czystości i porządku na terenie gminy

Czystość i porządek w gminie został oceniony raczej dobrze przez 66,67% respondentów, bardzo dobrze przez 12,5% badanych, niezadowolenie w tym temacie wykazało jedynie 6,95% opiniodawców. Wynik wskazuje, że środki z budżetu gminy przeznaczone na utrzymanie porządku zostały właściwie rozdysponowane.

Rysunek 23: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem czystości i porządku na terenie gminy?

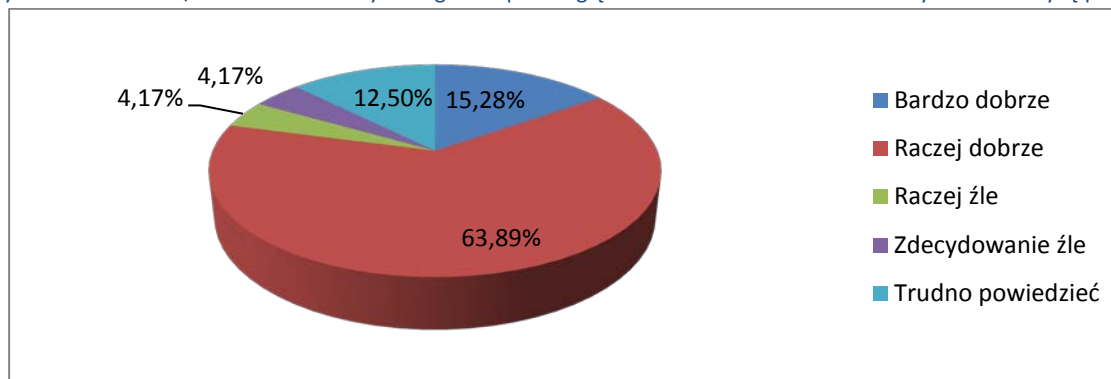

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem dbałości mieszkańców o czystość i estetykę posesji

79,17% respondentów wypowiedziało się bardzo dobrze i raczej dobrze na temat dbałości mieszkańców o czystość i estetykę posesji. Potrzebę poprawy w tym zakresie zauważyło 8,34% badanych. 12,50% ankietowanych nie miało zdania w tym temacie.

Rysunek 24: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem dbałości mieszkańców o czystość i estetykę posesji?

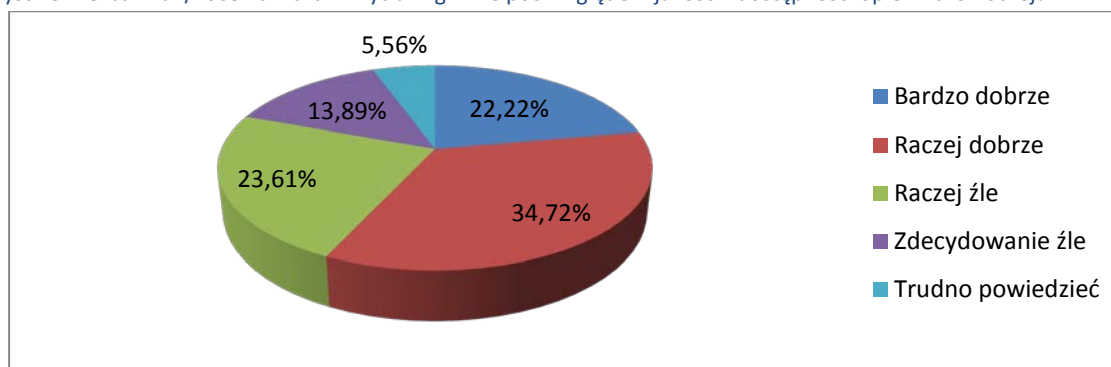

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem jakości i dostępności opieki zdrowotnej

Dostępność opieki zdrowotnej została oceniona przez 22,22% respondentów bardzo dobrze i przez 34,72% raczej dobrze, a przez 37,5% ankietowanych raczej źle lub zdecydowanie źle. 5,56% badanych wstrzymało się od głosu. Zdania na temat dostępności opieki zdrowotnej w Gminie Rąbino są podzielone, znaczna część mieszkańców oczekuje podjęcia stosownych działań w obszarze jakości i dostępności opieki zdrowotnej.

Rysunek 25: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem jakości i dostępności opieki zdrowotnej?

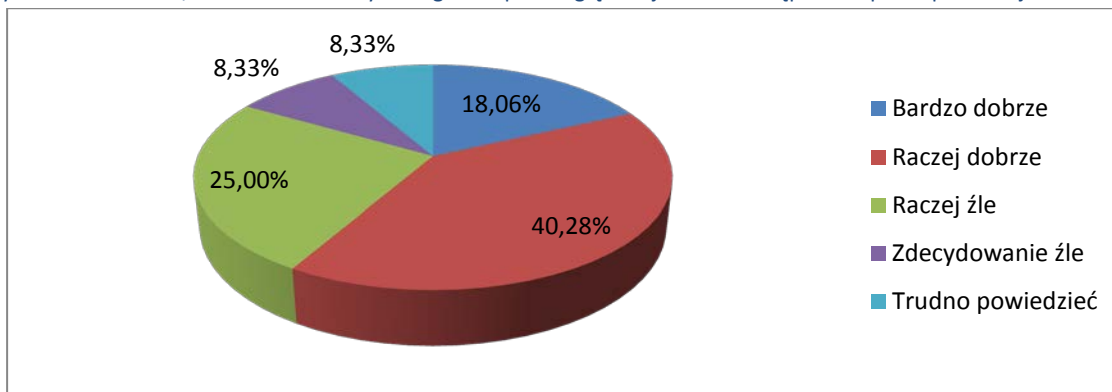
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich

Ocena warunków życia w gminie pod względem jakości i dostępności opieki społecznej

O jakości i dostępności opieki społecznej na terenie Gminy Rąbino pozytywnie wypowiedziało się 58,34% badanych, konieczność poprawy świadczeń w tym zakresie wskazało 33,33% respondentów.

Wyniki pokazują, że w zakresie pomocy społecznej powinny zostać wprowadzone pewne usprawnienia.

Rysunek 26: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem jakości i dostępności opieki społecznej?

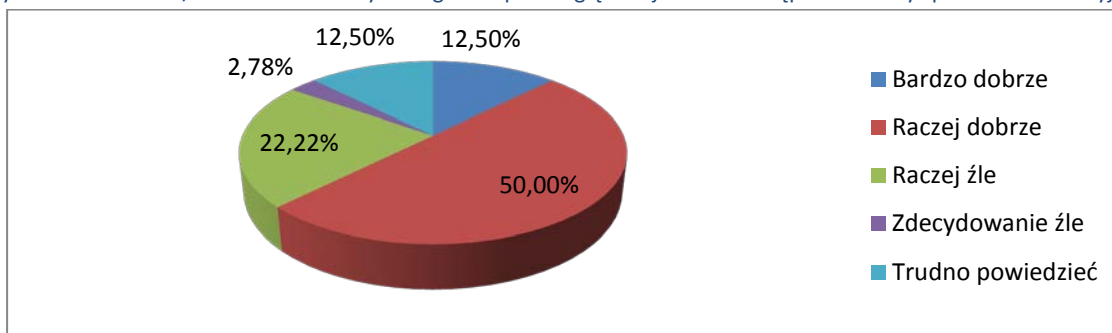

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem jakości i dostępności oferty sportowo-rekreacyjnej

Z jakości i dostępności bazy sportowo-rekreacyjnej zadowolonych było 62,5% respondentów, niezadowolone wykazała ¼ badanych. Wyniki sugerują, że infrastruktura, kluby i sekcje, a także wydarzenia sportowe są pozytywnie postrzegane przez mieszkańców gminy.

Rysunek 27: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem jakości i dostępności oferty sportowo-rekreacyjnej?

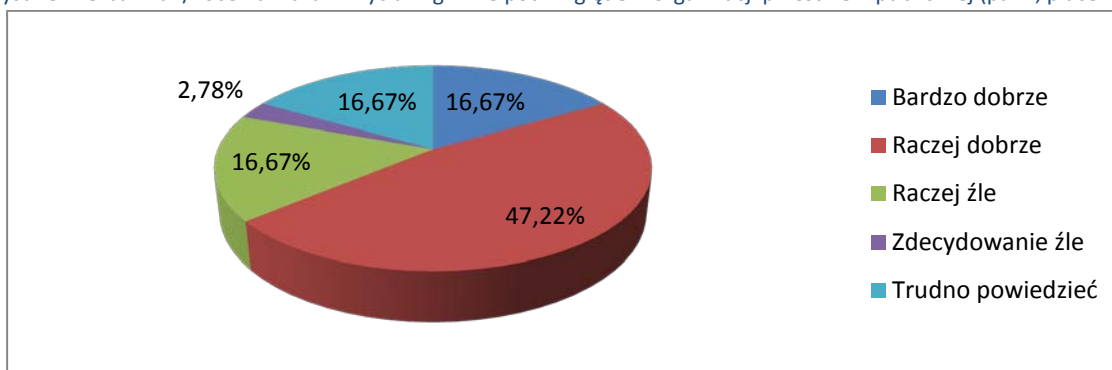

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem organizacji przestrzeni publicznej (parki, place zabaw)

Respondenci wyrazili zadowolenie z organizacji przestrzeni publicznej. 63,89% respondentów nie miało zastrzeżeń odnośnie jakości i ilości parków oraz placów zabaw. Negatywnie na ten temat wypowiedziało się 19,45% badanych.

Rysunek 28: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem organizacji przestrzeni publicznej (parki, place zabaw)?

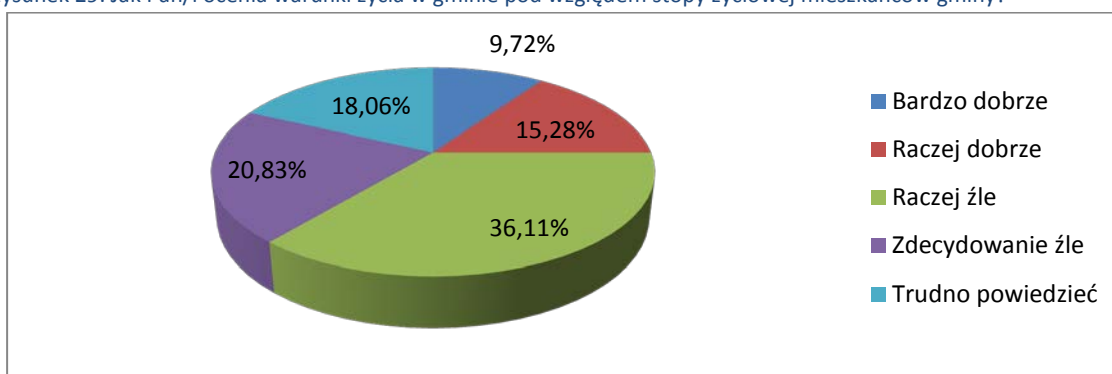

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem stopy życiowej mieszkańców gminy

Ponad połowa respondentów (57%) uważa, że warunki życia w gminie pod względem stopy życiowej jej mieszkańców są złe. Tylko ¼ wykazała zadowolenie z obecnej sytuacji. Powyższe opinie mogą wynikać z wysokiego poziomu bezrobocia na terenie gminy.

Rysunek 29: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem stopy życiowej mieszkańców gminy?

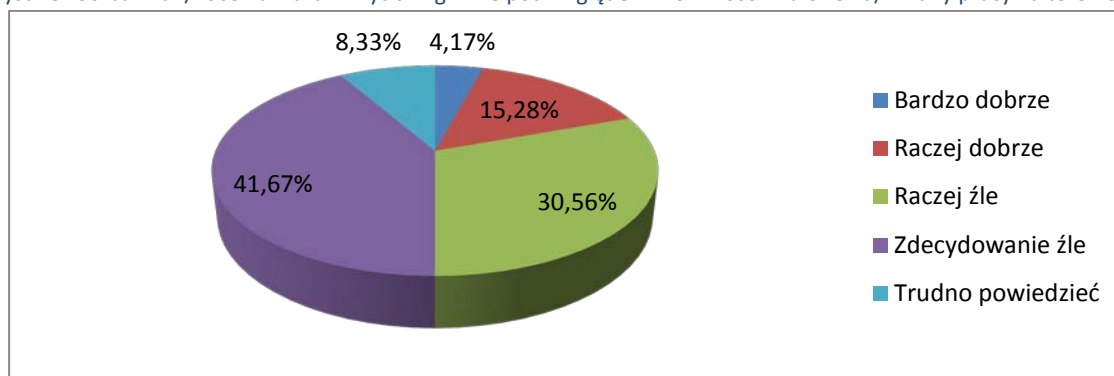

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem możliwości znalezienia/zmiany pracy na terenie gminy

72,23% respondentów źle oceniło warunki życia w gminie pod względem możliwości znalezienia lub zmiany pracy na terenie gminy. Wysoka stopa bezrobocia w Gminie Rąbino od lat utrzymuje się na wysokim poziomie i wynika m.in. z restrukturyzacji gospodarki, regresu gospodarczego oraz braku kapitału inwestycyjnego. Wynik wskazuje, że przy tworzeniu strategii rozwoju należy skupić się szczególnie nad problemem bezrobocia.

Rysunek 30: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem możliwości znalezienia/zmiany pracy na terenie gminy?

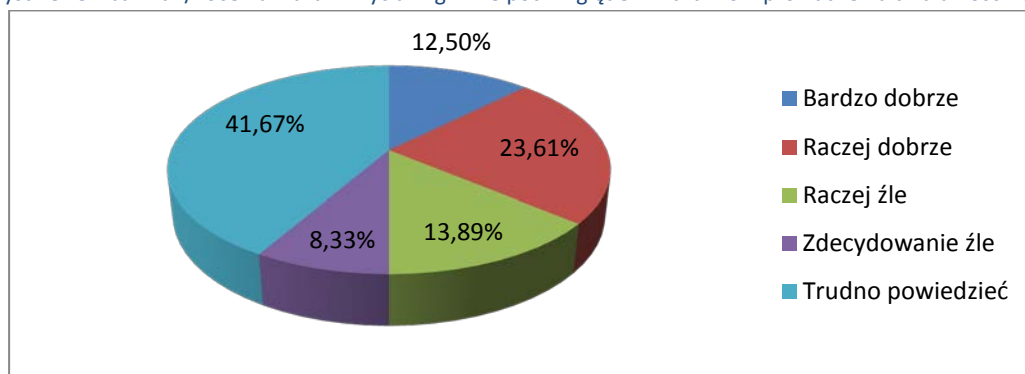

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem warunków prowadzenia działalności rolniczej

36,11% respondentów oceniło dobrze warunki życia w gminie pod względem prowadzenia działalności rolniczej, 22,22% respondentów oceniło je źle, a aż 41,67% badanych wstrzymało się od głosu. Osobami, które nie potrafiły udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie byli zapewne mieszkańcy gminy niezwiązani bezpośrednio z działalnością rolniczą.

Rysunek 31: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem warunków prowadzenia działalności rolniczej?

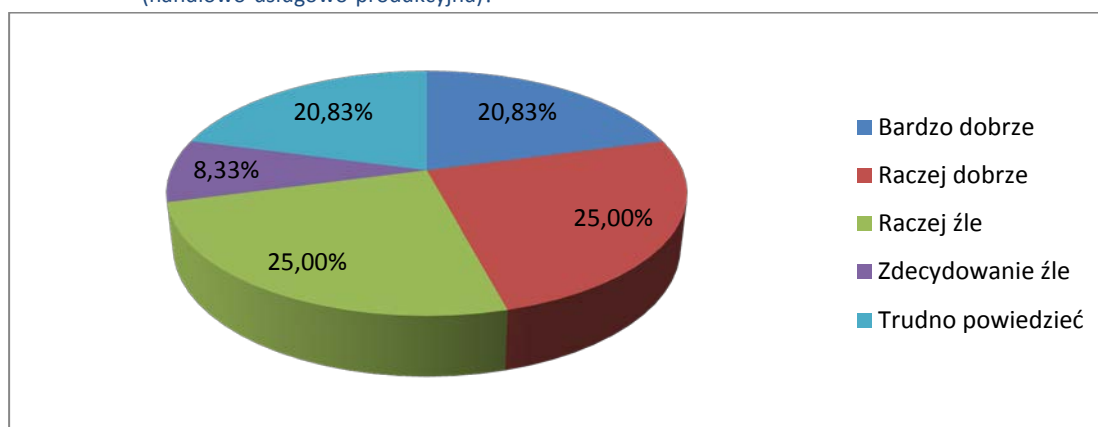

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem warunków prowadzenia działalności gospodarczej (handlowo-usługowo-produkcyjna)

Zdania na temat warunków do prowadzenia działalności o profilu handlowym, usługowym lub produkcyjnym były podzielone. 45,83% respondentów postrzegało je pozytywnie, a 33,33% negatywnie. 20,83 ankietowanych wstrzymało się od głosu.

Rysunek 32: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem warunków prowadzenia działalności gospodarczej (handlowo-usługowo-produkcyjna)?

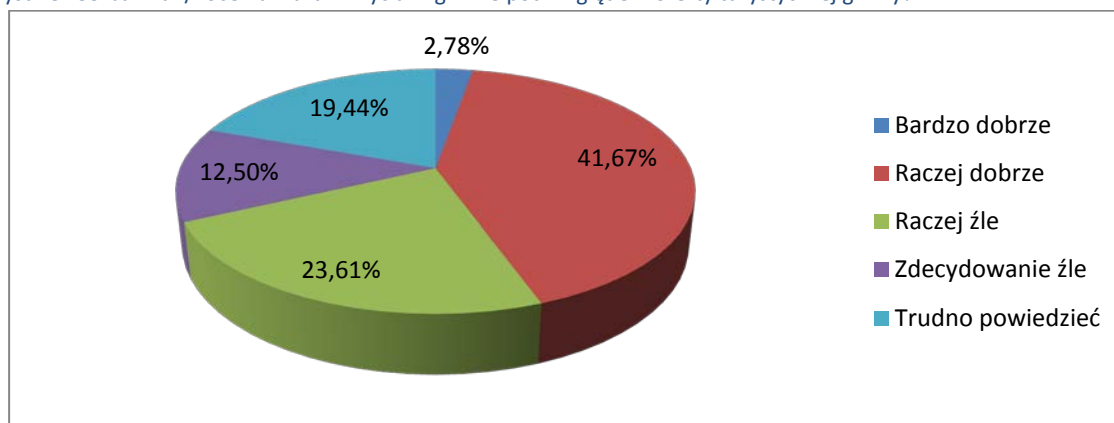

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem oferty turystycznej gminy

Ankietowani zapytani o ofertę turystyczną gminy w 41,67% ocenili ją raczej dobrze, w 2,78% bardzo dobrze, mniej było odpowiedzi negatywnych (23,61% raczej źle, 12,5% - zdecydowanie źle). Wyniki sugerują, że baza turystyczna nie jest wystarczająco rozbudowana.

Rysunek 33: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem oferty turystycznej gminy?

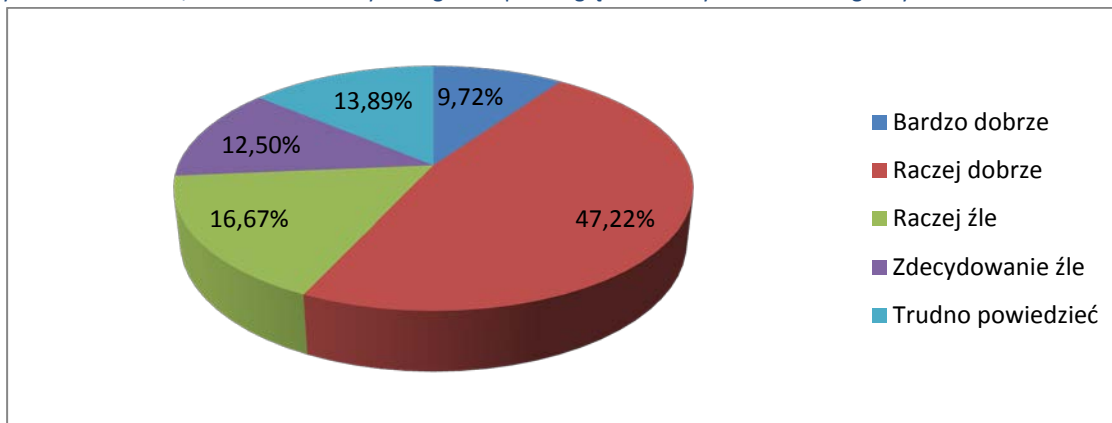

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem estetyki i wizerunku gminy

Estetyka i wizerunek gminy były pozytywnie odbierane przez 56,94% respondentów, za to 29,17% zauważyło potrzebę poprawy w tym zakresie. Powyższy rezultat wskazuje na skuteczność podjętych kroków pod względem estetyki i wizerunku gminy, niemniej jednak większa intensywność działań przyczyniłaby się do poprawy wyniku.

Rysunek 34: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem estetyki i wizerunku gminy?

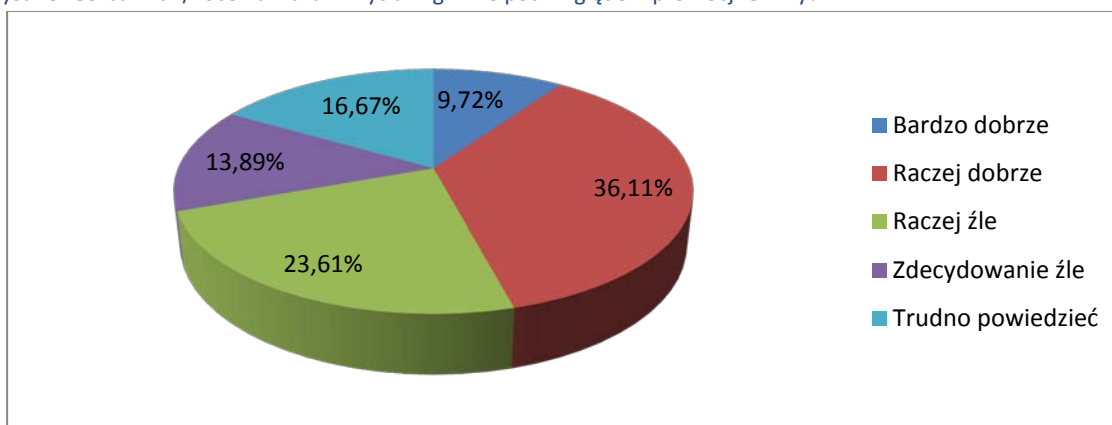

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia w gminie pod względem promocji gminy

Działania promocyjne Gminy Rąbino zostały ocenione przez 45,83% respondentów pozytywnie, a 37% osób dostrzegło potrzebę poprawy w tym zakresie. Poprawa działań promocyjnych mogłaby przyczynić się do napływu turystów i inwestorów.

Rysunek 35: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem promocji Gminy?

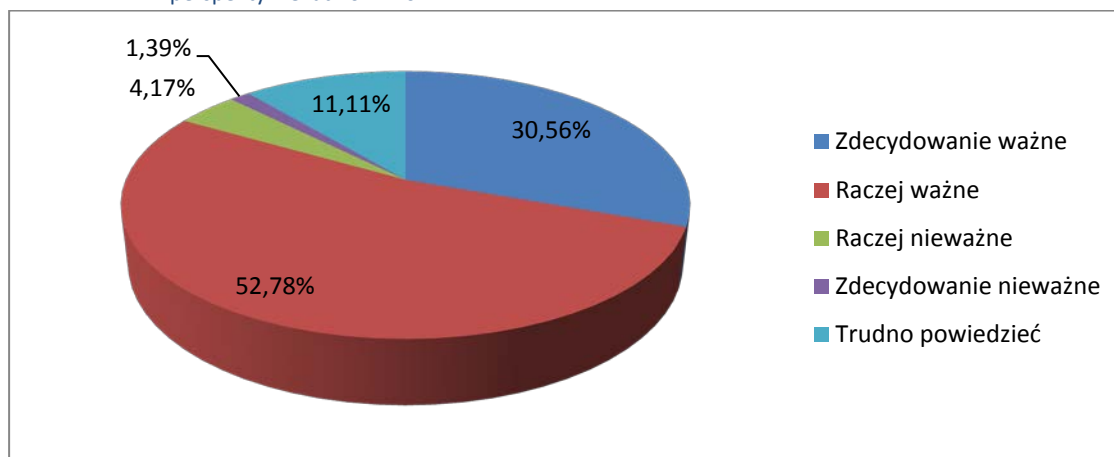

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności wspierania i realizacji działań kulturalnych i artystycznych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Wspieranie i realizację działań kulturalnych i artystycznych na terenie gminy za istotne uważa 83,34% badanych. Przeciwnego zdania jest 5,56% respondentów, natomiast 11,11% uczestników badania nie wypowiedziało się na ten temat.

Rysunek 36: Proszę ocenić ważność wspierania i realizacji działań kulturalnych i artystycznych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

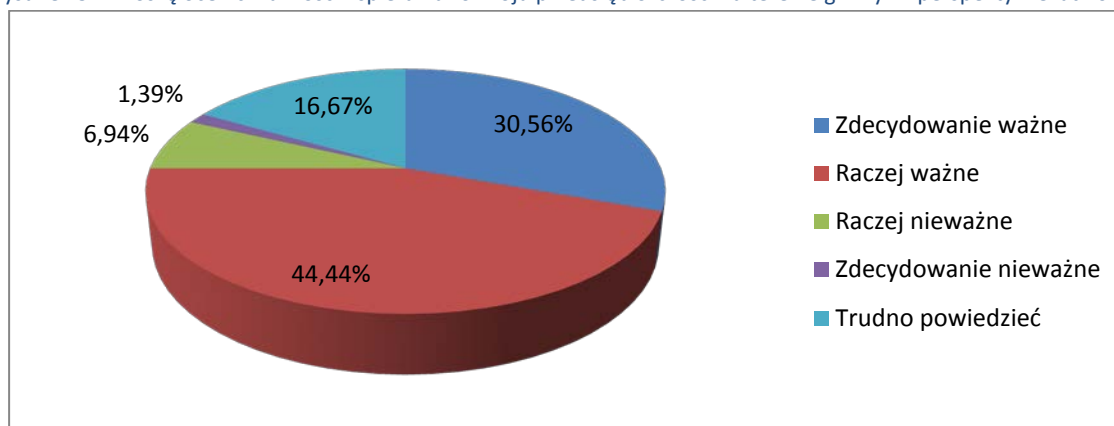

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności wspierania rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Duży odsetek respondentów dostrzega konieczność wspierania rozwoju przedsiębiorczości (44,44% uważa wpieranie przedsiębiorczości za zdecydowanie ważne, 30,56% - ocenia je jako raczej ważne). Świadczy to o dużym zapotrzebowaniu mieszkańców na zakładanie własnej działalności gospodarczej lub znalezieniu zatrudnienia w powstających firmach na terenie gminy.

Rysunek 37: Proszę ocenić ważność wspierania rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

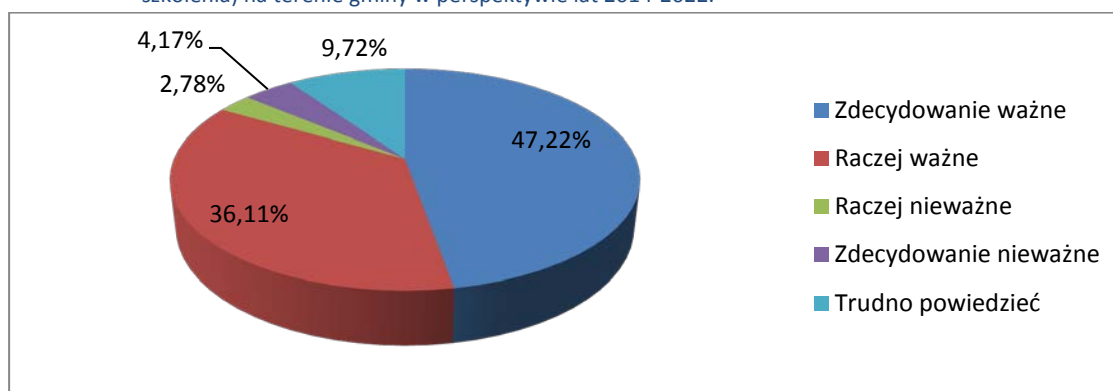

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności realizacji działań służących znajdowaniu i zmianie pracy przez mieszkańców (np. poprzez szkolenia) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Respondenci wysoko ocenili także działania służące znajdowaniu i zmianie pracy przez mieszkańców. 83,33% z nich wyraziło pozytywną ocenę, zaledwie 6,95% ankietowanych odpowiedziało „raczej nieważne” lub „zdecydowanie nieważne”. 9,27% nie podzieliło się swoją opinią na ten temat.

Rysunek 38: Proszę ocenić ważność realizacji działań służących znajdowaniu i zmianie pracy przez mieszkańców (np. poprzez szkolenia) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

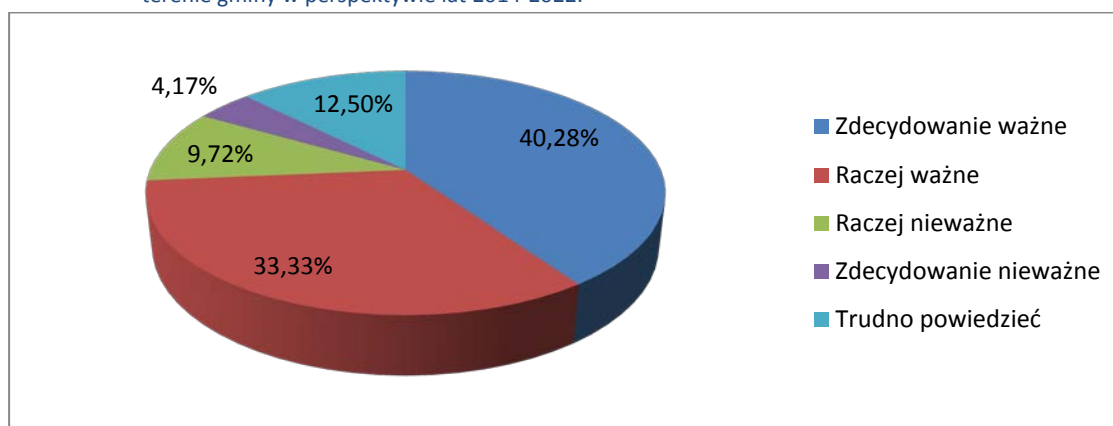

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności zwiększenia bezpieczeństwa publicznego (działania na rzecz obniżenia przestępczości) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Za koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa publicznego opowiedziało się 73,61% badanych, natomiast takiej potrzeby nie dostrzegło 13,89% respondentów. Pozostała grupa ankietowanych (12,5%) nie wyraziła swojego zdania.

Rysunek 39: Proszę ocenić ważność zwiększenia bezpieczeństwa publicznego (działania na rzecz obniżenia przestępczości) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

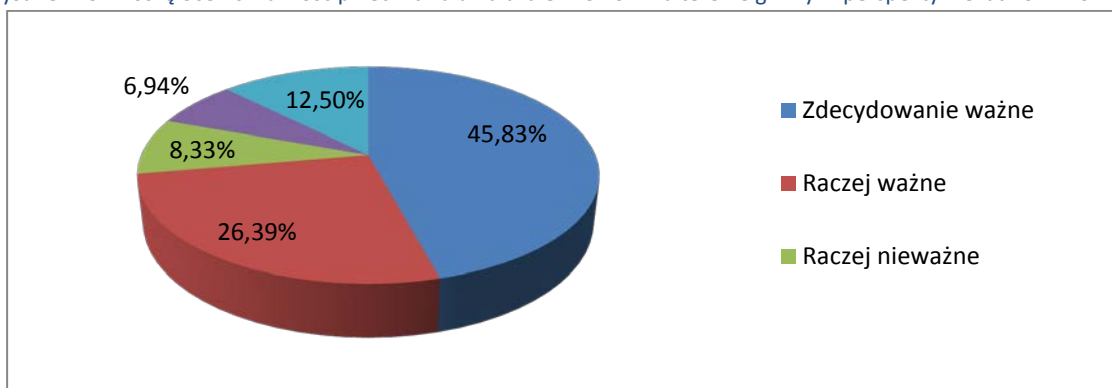

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Przeciwdziałanie uzależnieniom zostało uznane za zdecydowanie ważne przez 45,83% uczestników badania, z kolei za raczej ważne przez 26,39% osób. Sensu dla tego typu działań nie widzi 15,27% respondentów.

Rysunek 40: Proszę ocenić ważność przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

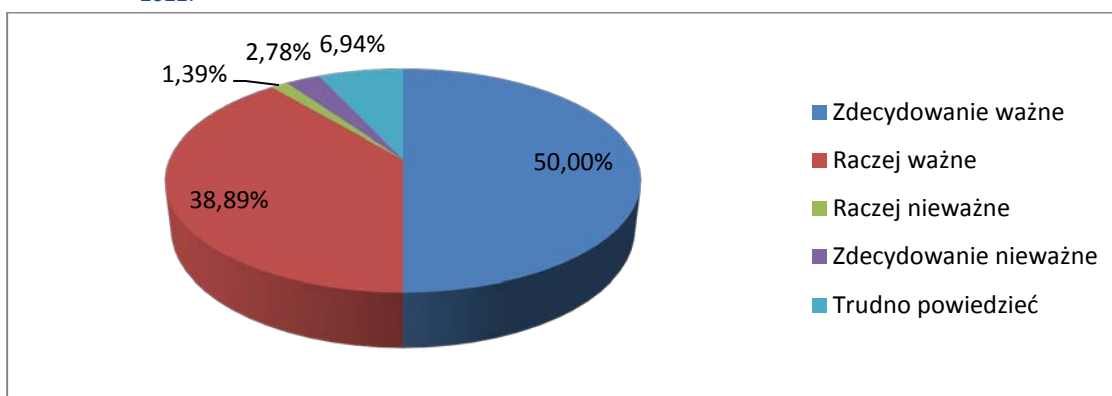

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności zabezpieczenia opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Pomysł zabezpieczenia opieki nad dziećmi do lat 3 pozytywnie oceniło 88,89% badanych, natomiast negatywnie 4,26%. Wyniki wskazują, że przedsięwzięcie zostanie entuzjastycznie odebrane przez mieszkańców.

Rysunek 41: Proszę ocenić ważność zabezpieczenia opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

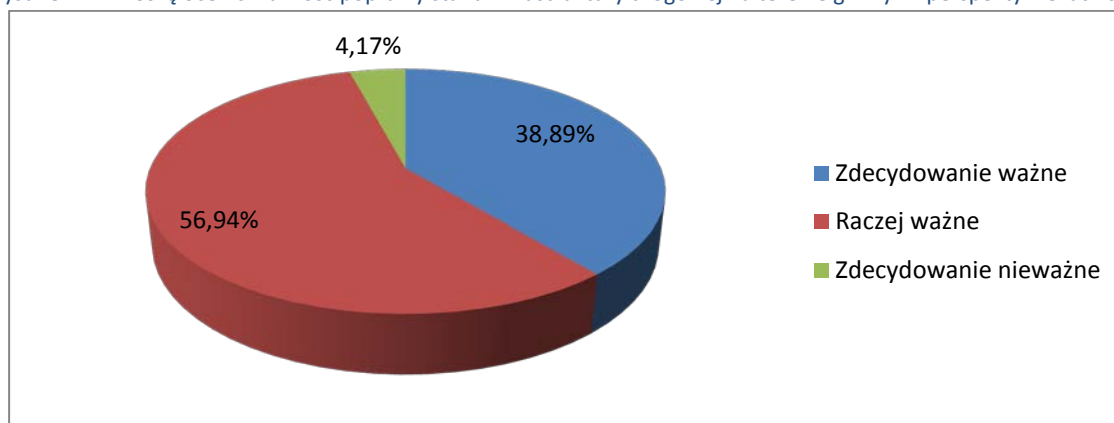

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności poprawy stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Wśród respondentów zdiagnozowano duże zapotrzebowanie na projekty służące poprawie stanu infrastruktury drogowej. O pomycie przychylnie wypowiedziało się 95,83% respondentów, przeciwnie zaś jedynie 4,17% ankietowanych.

Rysunek 42: Proszę ocenić ważność poprawy stanu infrastruktury drogowej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

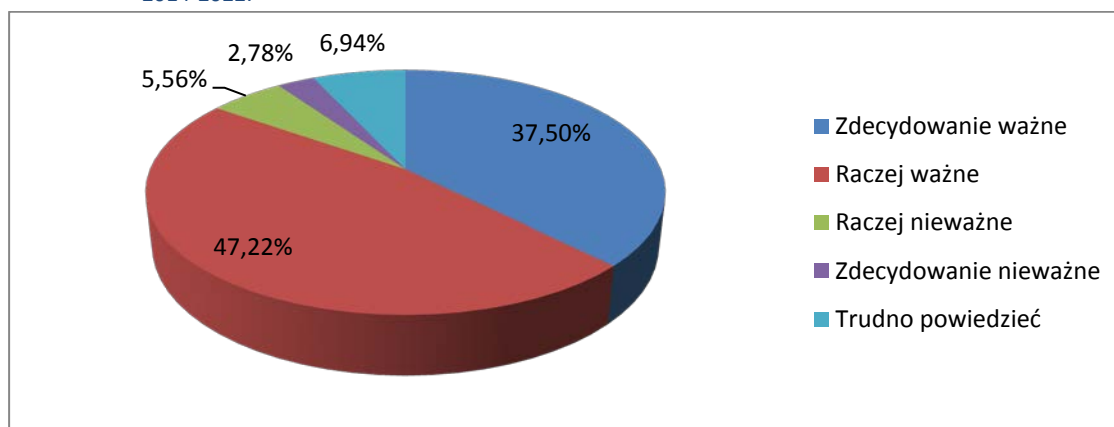

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności budowy i naprawy chodników i ścieżek rowerowych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Pomysł budowy i naprawy chodników oraz ścieżek rowerowych jest dobrze postrzegany wśród ankietowanych (jako zdecydowanie ważny oceniło go 37,50%, raczej ważny – 47,22%). Zaledwie 8,34% uczestników badania nie widzi takiej potrzeby. Liczba respondentów nieudzielających wypowiedzi lub udzielających odpowiedzi negatywnej może wynikać z faktu, że osoby te nie jeżdżą rowerami, więc nie interesuje ich ten problem.

Rysunek 43: Proszę ocenić ważność budowy i naprawy chodników i ścieżek rowerowych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

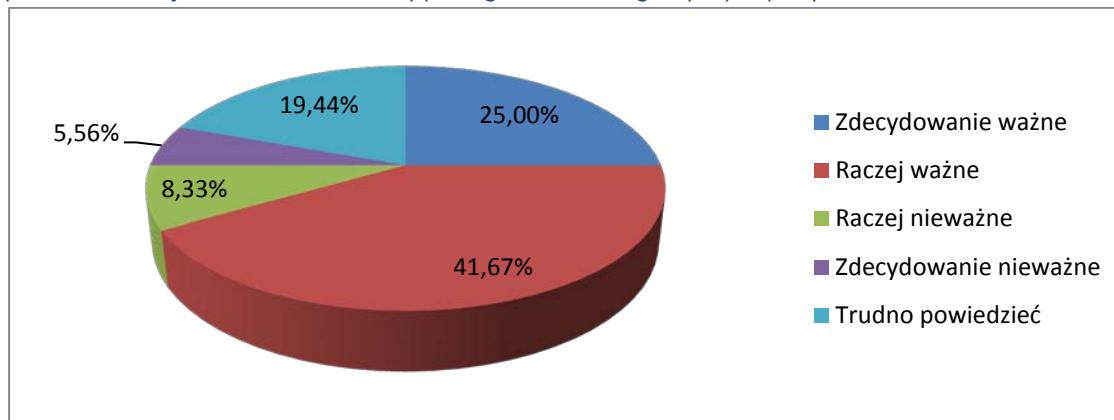

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności budowy parkingów na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

66,67% badanych uważa budowę parkingów na terenie gminy za ważną, a 13,89% osób nie jest przychylnych temu pomysłowi. 25% respondentów nie miało jednoznacznego zdania na ten temat.

Rysunek 44: Proszę ocenić ważność budowy parkingów na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

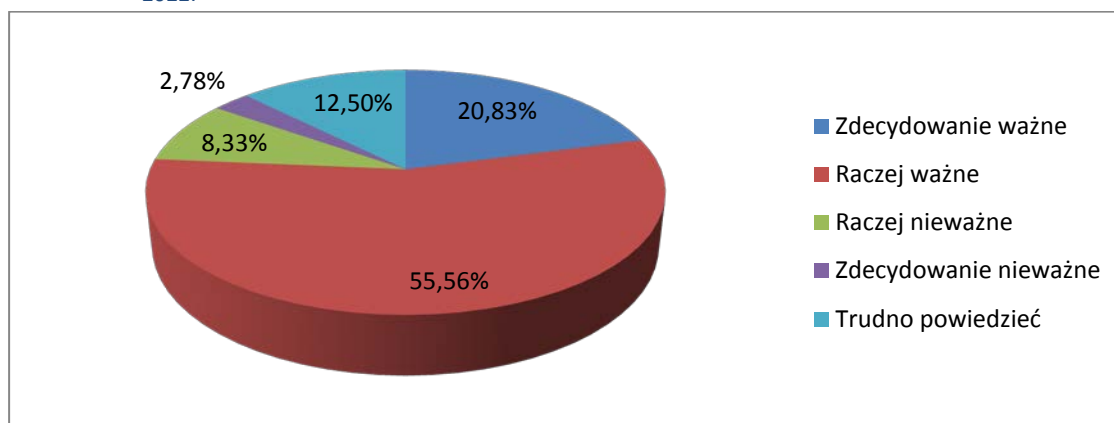

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Dla ponad 76% respondentów rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej jest ważna. Odmienne zdanie wyraziło 11,11% osób, od wyrażenia opinii powstrzymało się 12,5% ankietowanych.

Rysunek 45: Proszę ocenić ważność rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

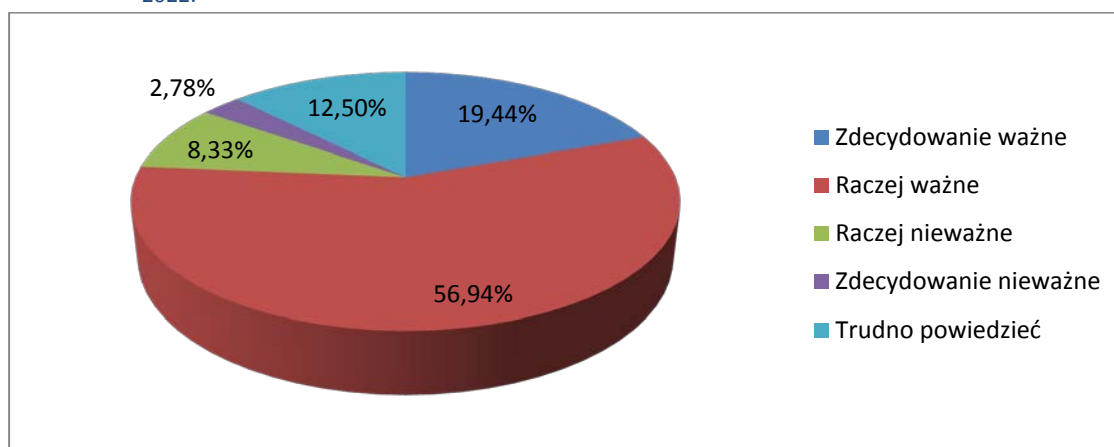

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności rozbudowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Dla ponad 83% respondentów rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej była ważna. Negatywne zdanie wyraziło 11,11% ankietowanych, od wyrażenia opinii powstrzymało się 12,50% z nich.

Rysunek 46: Proszę ocenić ważność rozbudowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

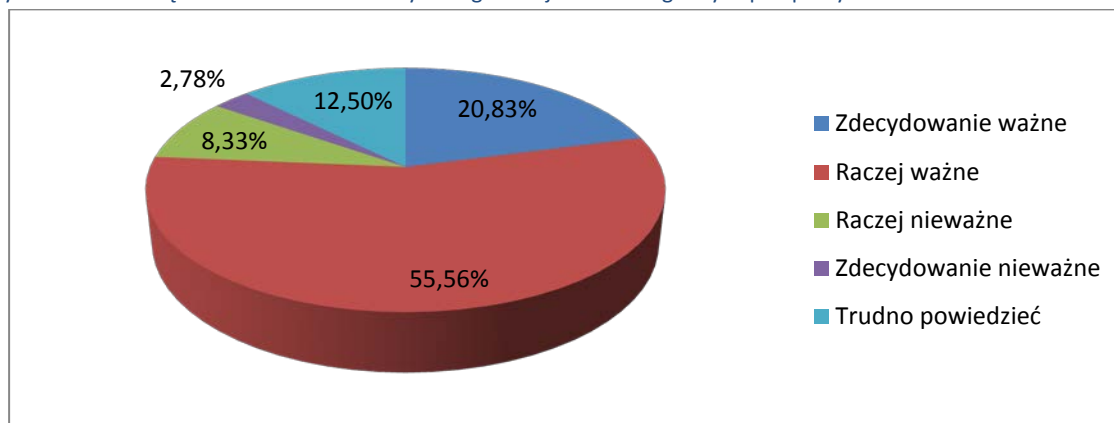

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności budowy sieci gazowej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

W opinii prawie 76,39% respondentów budowę sieci gazowej na terenie gminy można uznać za zdecydowanie ważną lub raczej ważną inwestycję. Znacznie mniej osób badanych (11,11%) było zdania, że przedsięwzięcie nie jest na razie potrzebne. 12,50% ankietowanych wstrzymało się od głosu.

Rysunek 47: Proszę ocenić ważność budowy sieci gazowej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

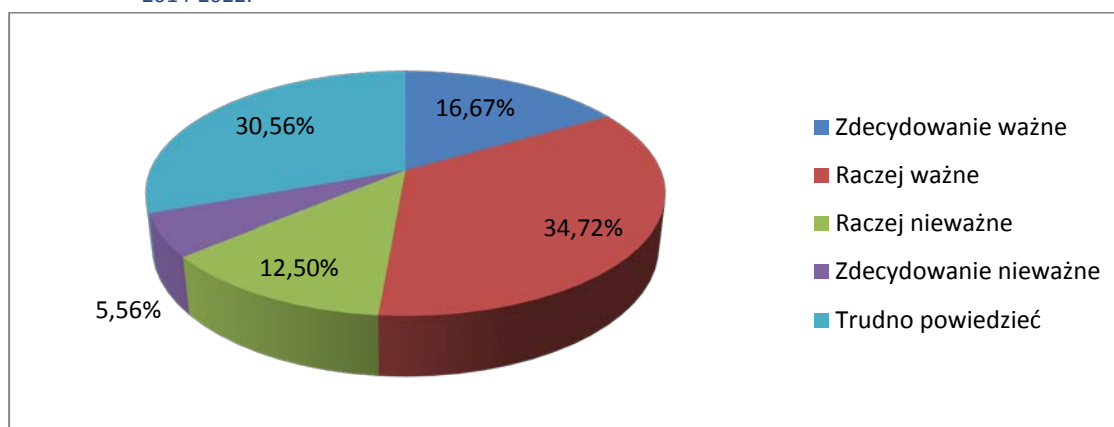

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności wydzielania i uzbrajania terenów inwestycyjnych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Wydzielanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych zostało uznane za zdecydowanie ważne przez 16,67% uczestników badania, z kolei za raczej ważne przez 34,72%. Sensu dla tego typu działań nie widzi 18,06% respondentów. Otrzymane wyniki świadczą tym, że mieszkańcy liczą na napływ nowych inwestorów w gminie po realizacji tego przedsięwzięcia.

Rysunek 48: Proszę ocenić ważność wydzielania i uzbrajania terenów inwestycyjnych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

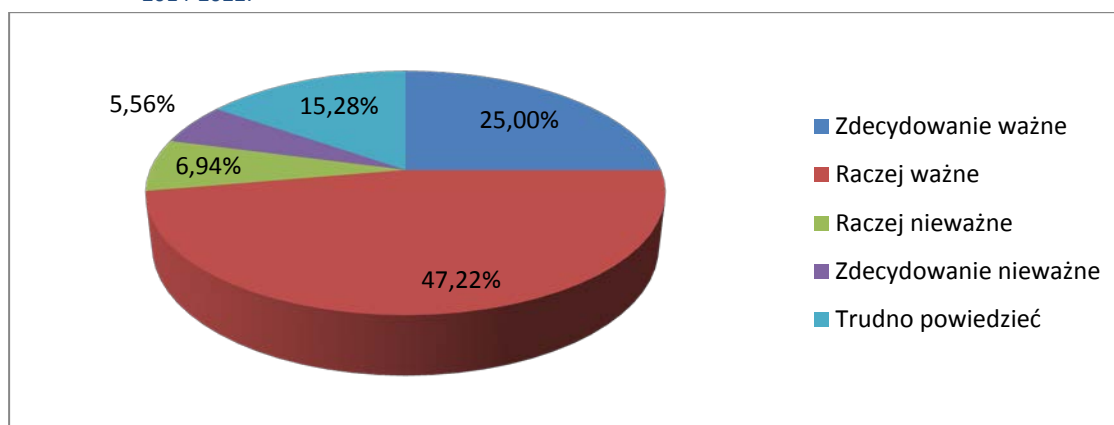

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności uzbrajania terenów pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

72,22% badanych określiło uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, jako ważne przedsięwzięcie. Przeciwnego zdania było 12,5% respondentów (jako raczej nieważny oceniło pomysł 6,94% z nich, zdecydowanie nieważny – 5,56%). Swojej opinii nie wyraziło 15,28% osób.

Rysunek 49: Proszę ocenić ważność uzbrajania terenów pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

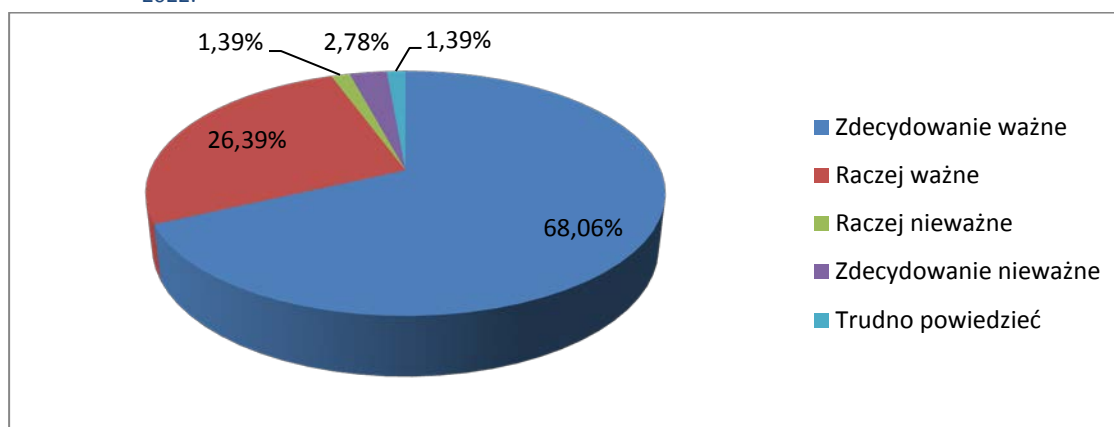

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności zwiększenia dostępności opieki zdrowotnej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej zostało uznane przez respondentów jako przedsięwzięcie priorytetowe. 68,06% ankietowanych uważa to zadanie za zdecydowanie ważne, natomiast 26,39% za raczej ważne. Jedynie 4,17% badanych stwierdziło, że takie działanie nie jest potrzebne.

Rysunek 50: Proszę ocenić ważność zwiększenia dostępności opieki zdrowotnej na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

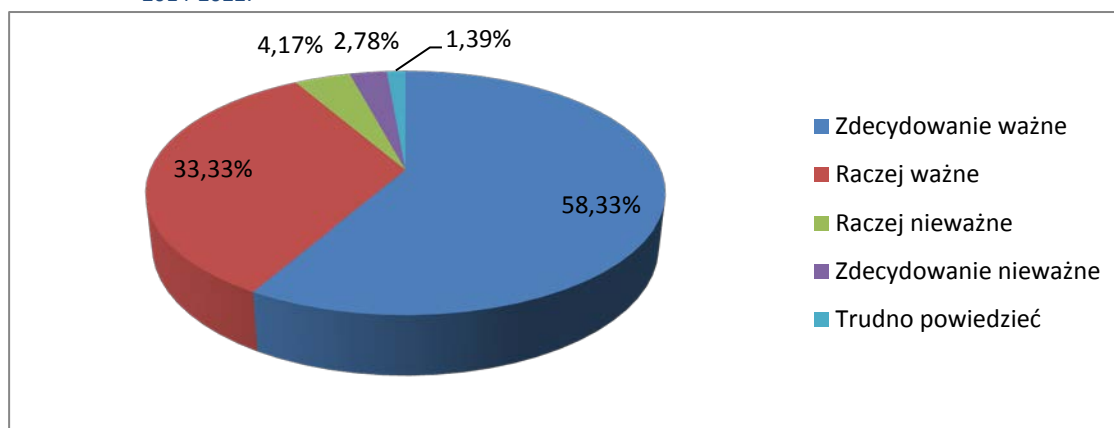

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności zwiększenia pomocy socjalnej dla najuboższych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Blisko 92% ankietowanych dostrzega potrzebę zwiększenia pomocy socjalnej dla najuboższych, z czego aż 58,33% bardzo wysoko oceniło ważność tego przedsięwzięcia. Niewielka grupa respondentów (6,95%) negatywnie wypowiedziała się na ten temat, zaś 1,39% osób powstrzymało się od wygłoszenia opinii.

Rysunek 51: Proszę ocenić ważność zwiększenia pomocy socjalnej dla najuboższych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

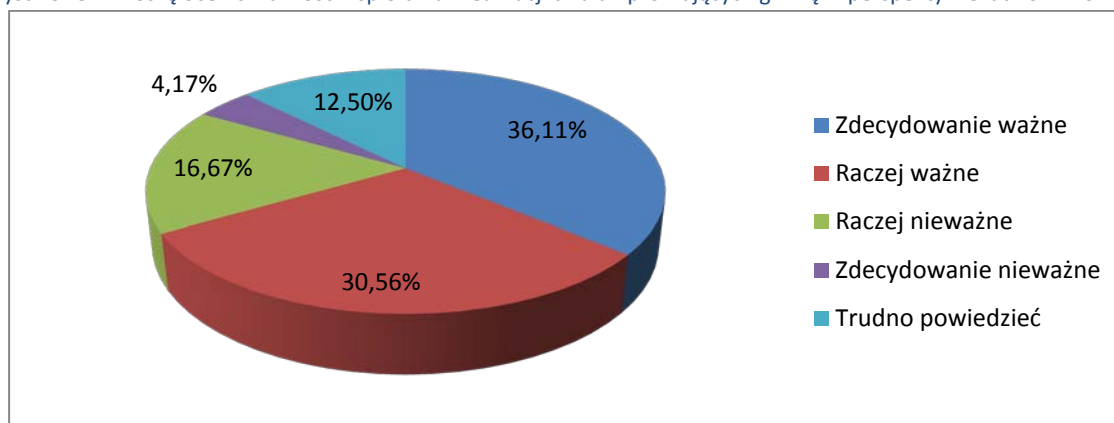

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności wspierania i realizacji działań promujących gminę w perspektywie lat 2014-2022

Wspieranie i realizacja działań promujących gminę jest potrzebna zdaniem 66,67% ankietowanych. 20,84% nie widzi takiej potrzeby, a 12,5% badanych odpowiedziało „trudno powiedzieć”.

Rysunek 52: Proszę ocenić ważność wspierania i realizacji działań promujących gminę w perspektywie lat 2014-2022.

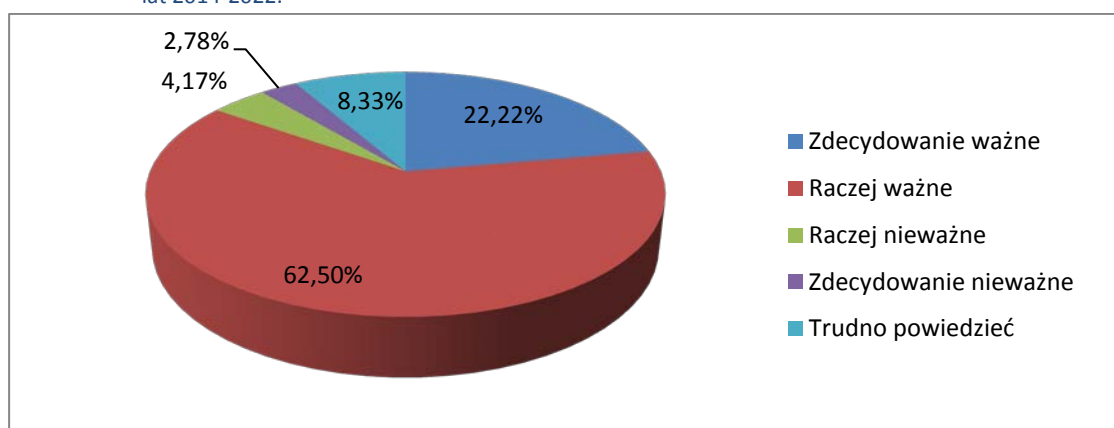

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności budowy i rozbudowy obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Obiekty sportowo-rekreacyjne wymagają rozbudowy według 84,72% opiniodawców (działanie zdecydowanie ważne dla 22,22% z nich, a raczej ważne dla 62,5%). 8,33% ankietowanych nie wyraziło opinii, zaś 6,95% uczestników badania jest przeciwna pomysłowi. Odpowiedzi wskazują na duże zapotrzebowanie mieszkańców na obiekty sportowo-rekreacyjne.

Rysunek 53: Proszę ocenić ważność budowy i rozbudowy obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

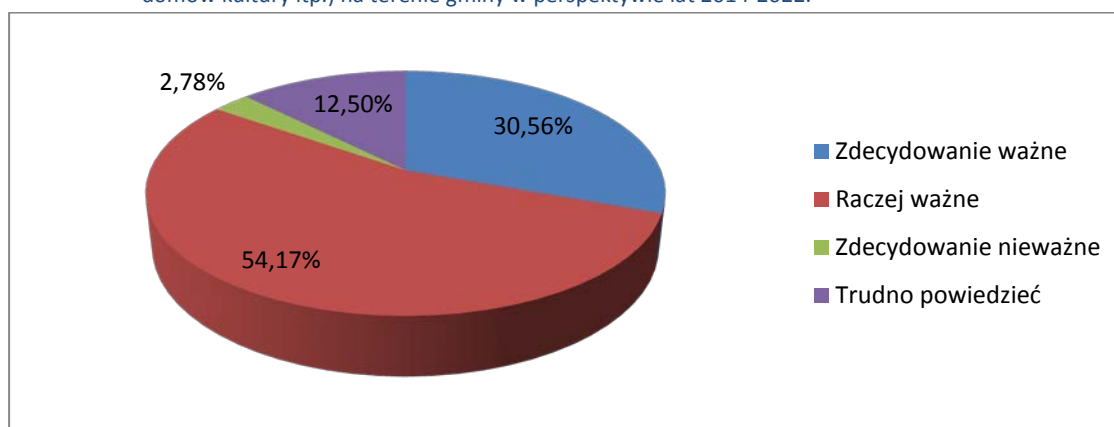

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności budowy i modernizacji budynków użyteczności publicznej (światlic, ośrodków zdrowia, domów kultury itp.) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

54,17% ankietowanych postrzega budowę i modernizację budynków użyteczności publicznej, jako zdecydowanie ważną. 30,56% z nich przedsięwzięcie to uznało za raczej ważne. Niewielka grupa respondentów wybrała inne odpowiedzi: 2,78% badanych opcję „zdecydowanie nieważne”, a 12,5% wstrzymało się od wyrażenia swojego zdania. Wyniki sugerują, że przedsięwzięcie powinno być jednym z priorytetów gminy w perspektywie lat 2014-2022.

Rysunek 54: Proszę ocenić ważność budowy i modernizacji budynków użyteczności publicznej (światlic, ośrodków zdrowia, domów kultury itp.) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

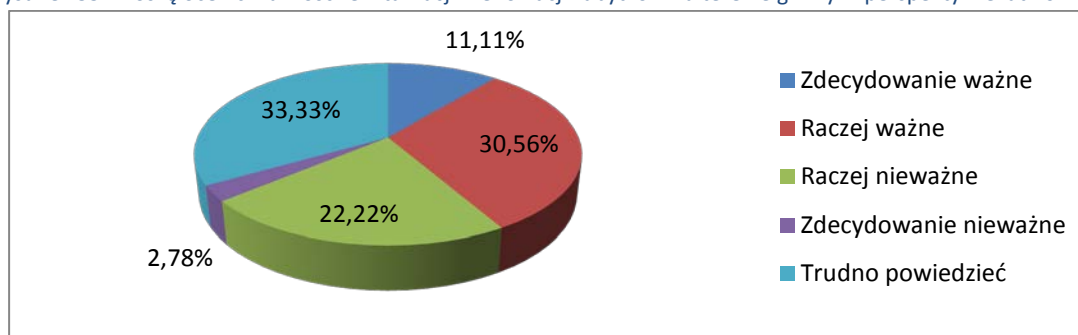

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności rewitalizacji i renowacji zabytków na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

W ocenie ważności rewitalizacji i renowacji zabytków gminy przeważała aprobata dla tego działania (52,78%). Jako raczej nieważne uznało je 22,22% respondentów, a zdecydowanie nieważne 2,78% ankietowanych. Na temat działań związanych z zabytkami nie potrafiło wypowiedzieć się 33,33% badanych.

Rysunek 55: Proszę ocenić ważność rewitalizacji i renowacji zabytków na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

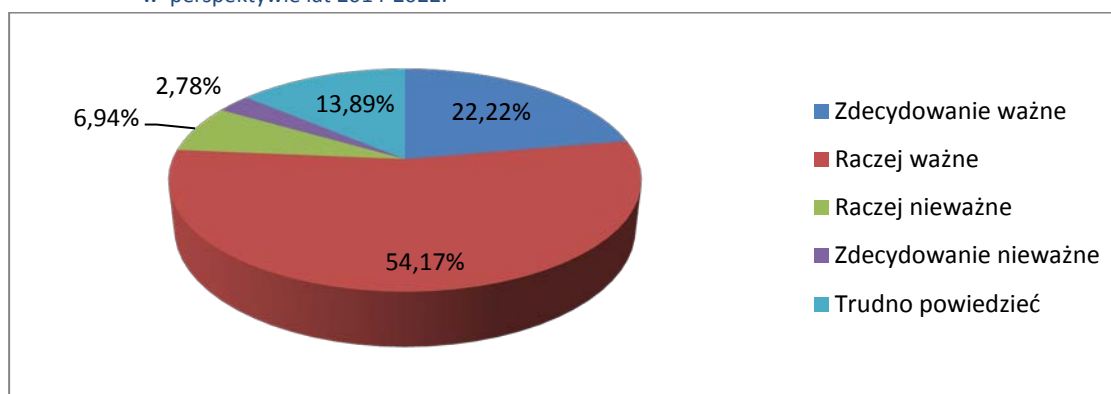

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności promocji i wsparcia korzystania z odnawialnych źródeł energii na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Za ważnością promocji i wsparcia korzystania z odnawialnych źródeł energii opowiedziało się 76,39% badanych, natomiast jako nieważne uznało ją 9,72% respondentów. Pozostała grupa ankietowanych (13,89%) nie wyraziła jednoznacznie swojego zdania.

Rysunek 56: Proszę ocenić ważność promocji i wsparcia korzystania z odnawialnych źródeł energii na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

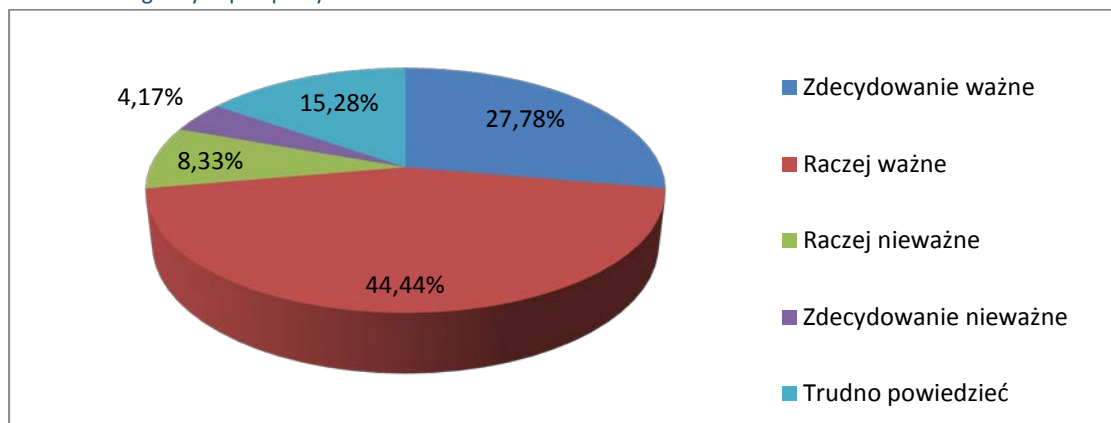

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności działań w zakresie selekcji, wykorzystania i zagospodarowania odpadów na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022

Działania w zakresie selekcji, wykorzystania i zagospodarowania odpadów poparło 80,55% ankietowanych. Przeciwnie takiemu przedsięwzięciu było 8,34% osób, zaś 11,11% z nich nie potrafiła ocenić pomysłu. Wysoki wskaźnik odpowiedzi „zdecydowanie ważne” (31,94%) pokazuje, że istnieje konieczność tego typu działań.

Rysunek 57: Proszę ocenić ważność działania w zakresie selekcji, wykorzystania i zagospodarowania odpadów na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

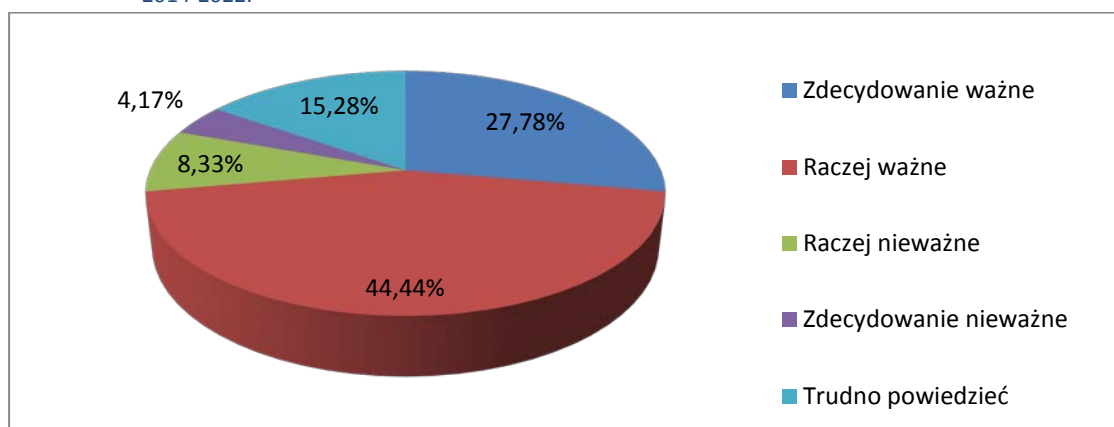

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w perspektywie lat 2014-2022

Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy jest przedsięwzięciem pożądanym wśród osób ankietowanych (jako zdecydowanie ważne oceniło je 36,11%, raczej ważne – 43,06%). Potrzeby realizacji tego typu aktywności nie widzi 9,73% respondentów. Potrzeby badanych mogą wynikać z tego, że do tej pory nie przeprowadzono działań mających na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Rysunek 58: Proszę ocenić ważność zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

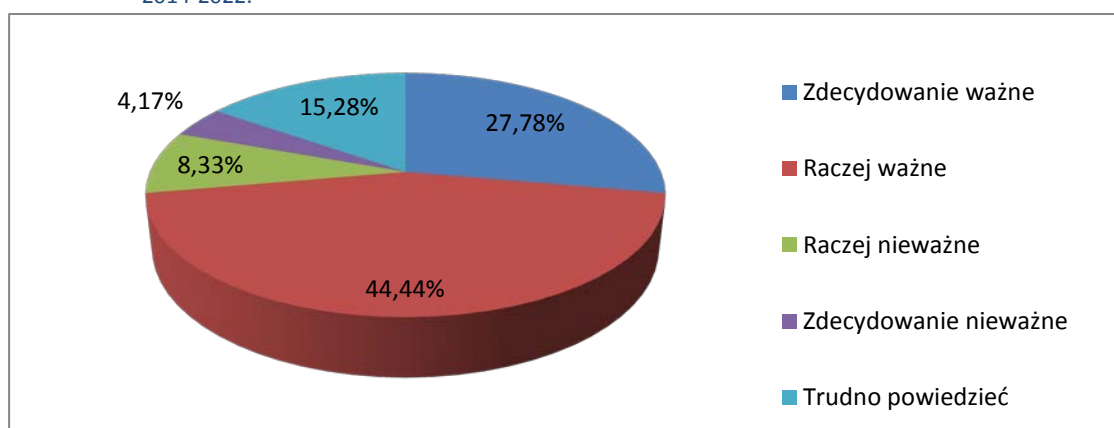

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena ważności poprawy estetyki gminy (np. nowe tereny zielone) w perspektywie lat 2014-2022

72,22% ankietowanych dostrzega konieczność poprawy estetyki gminy, przy czym 27,78% z nich oceniła ważność przedsięwzięcia bardzo wysoko, a 44,44% - raczej wysoko. Dla 15,28% uczestników badania trudne było określenie ważności przedsięwzięcia. 12,5% respondentów uznało poprawę estetyki gminy za mało istotną.

Rysunek 59: Proszę ocenić ważność poprawy estetyki gminy (np. nowe tereny zielone) na terenie gminy w perspektywie lat 2014-2022.

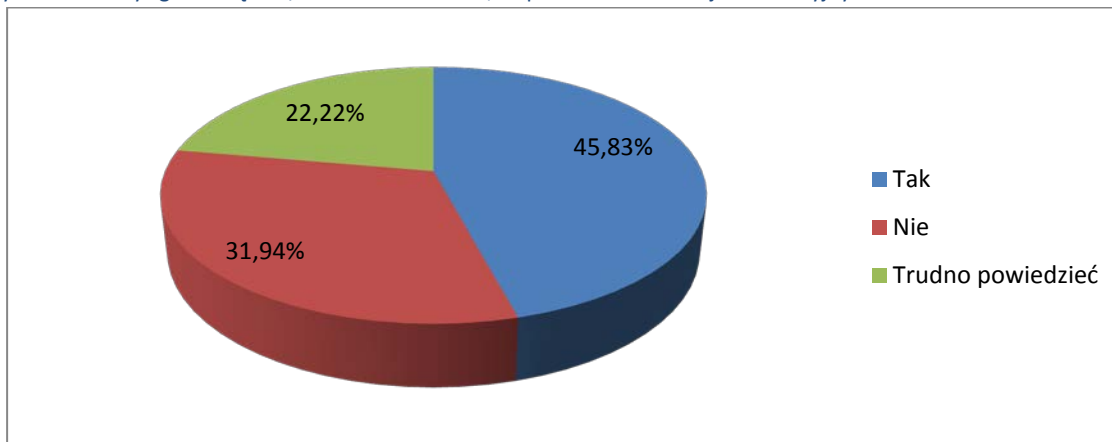
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Dodatkowo w ramach badania mieszkańcy Gminy Rąbino zostali poproszeni o wyrażenie opinii w zakresie warunków życia i atrakcyjności powiatu świdwińskiego. Poniżej zostały zaprezentowane stosowne wyniki.

Ocena atrakcyjności powiatu świdwińskiego dla mieszkańców Gminy Rąbino

Zdaniem 45,83% respondentów powiat świdwiński jest atrakcyjny dla jego mieszkańców. 31,94% ankietowanych sądzi, że powiat jest nieatrakcyjny, podczas gdy 22,22% osób wstrzymało się od głosu.

Rysunek 60: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest atrakcyjny dla mieszkańców?

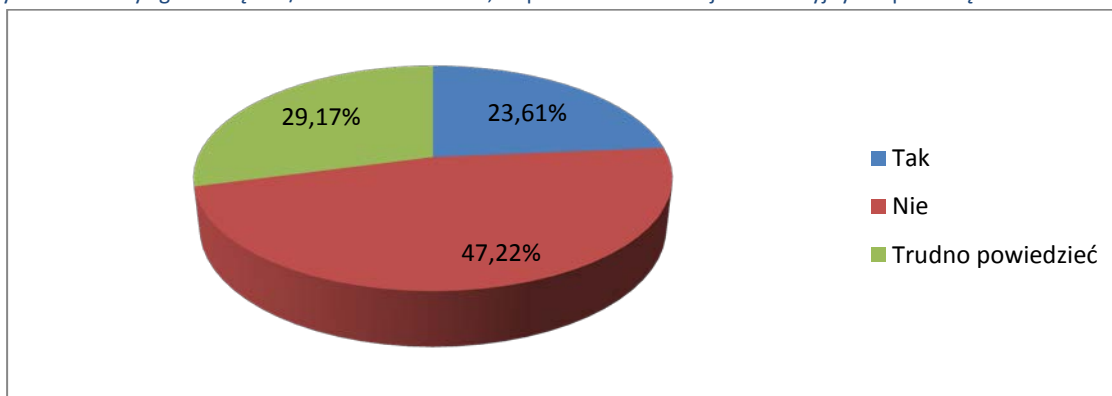

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena atrakcyjności powiatu świdwińskiego dla przedsiębiorców w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

W opinii 23,61% respondentów powiat świdwiński jest atrakcyjny dla przedsiębiorców. 47,22% badanych uważa, że na jego terenie panuje klimat niesprzyjający prowadzeniu działalności gospodarczej, natomiast 29,17% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Rysunek 61: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest atrakcyjny dla przedsiębiorców?

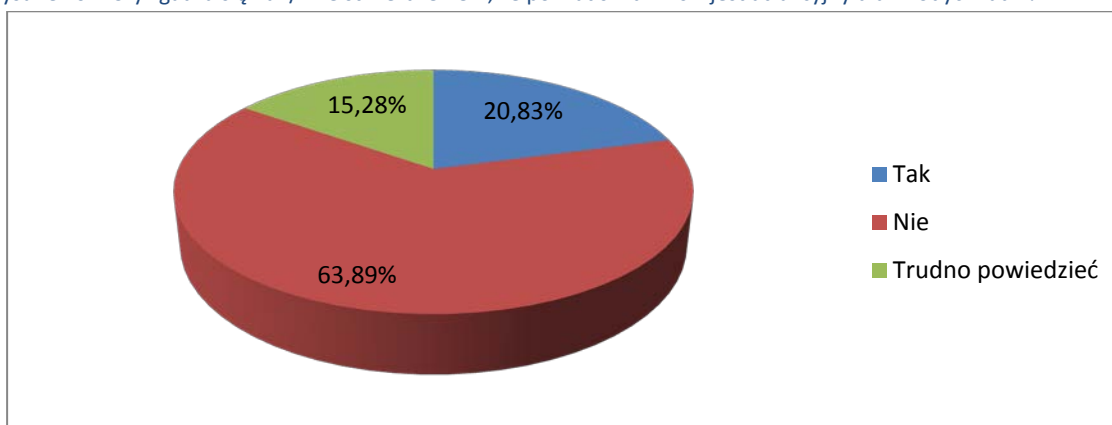

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena atrakcyjności powiatu świdwińskiego dla młodych ludzi w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Większość respondentów (63,89%) stwierdziła, że powiat świdwiński nie jest atrakcyjnym miejscem dla młodych ludzi. Odmienny pogląd reprezentuje 20,83% ankietowanych, z kolei 15,28% powstrzymało się od wyrażania opinii.

Rysunek 62: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest atrakcyjny dla młodych ludzi?

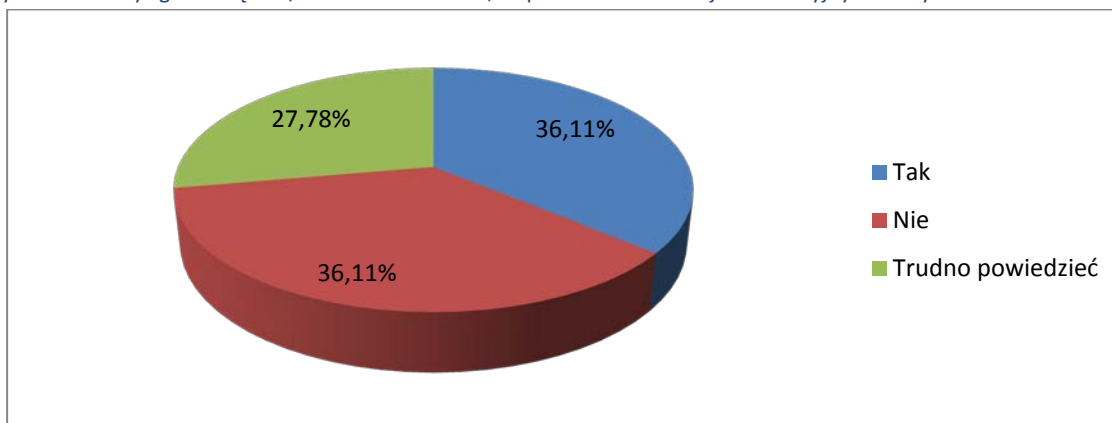

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena atrakcyjności powiatu świdwińskiego dla turystów w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Według 36,11% badanych powiat świdwiński jest atrakcyjny dla turystów. 36,11% opiniodawców uważa, że nie jest to miejsce interesujące dla osób podróżujących. 27,78% wybrało opcję „trudno powiedzieć”.

Rysunek 63: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest atrakcyjny dla turystów?

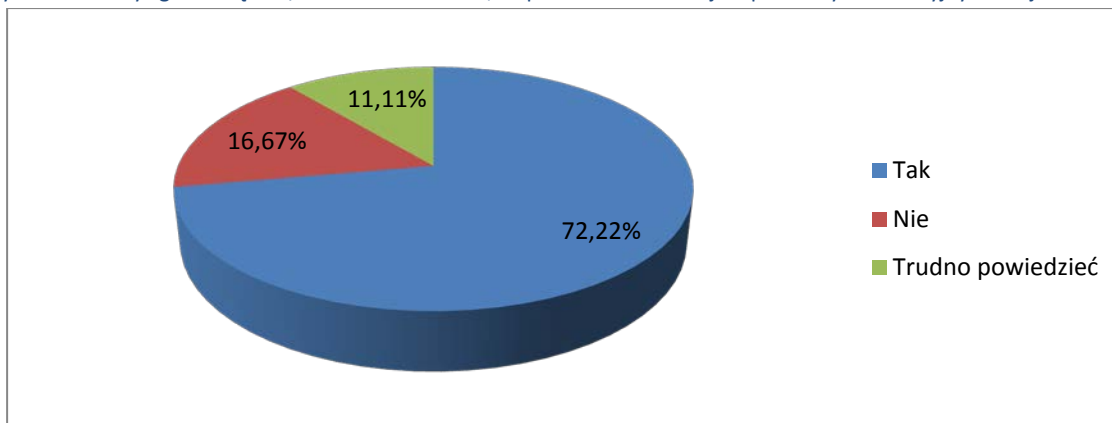

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena atrakcyjności położenia powiatu świdwińskiego w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Powiat świdwiński jest położony w atrakcyjnym miejscu według 72,22% respondentów. 16,67% ankietowanych dokonało oceny negatywnej. 11,11% badanych nie wypowiedziało się na ten temat.

Rysunek 64: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest położony w atrakcyjnym miejscu?

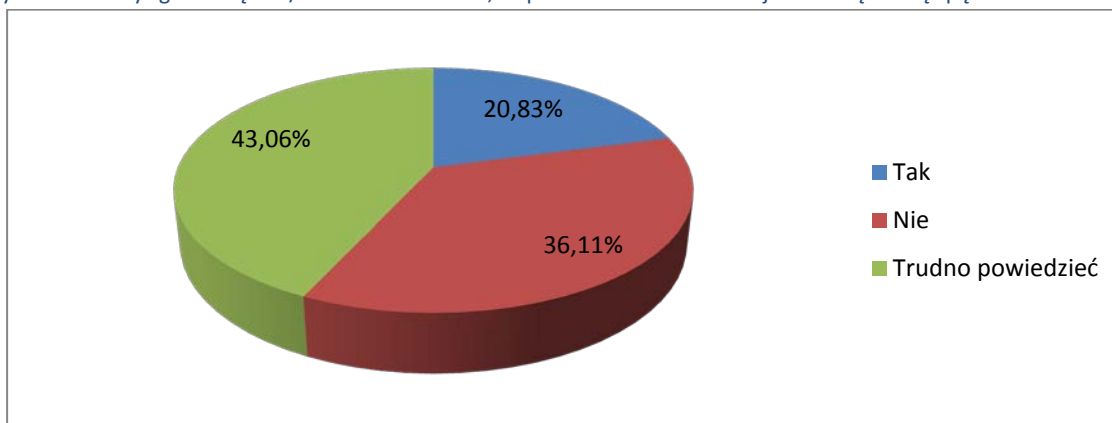

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena oferty spędzania czasu wolnego oferowanej przez powiat świdwiński w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

36,11% ankietowanych sądzi, że oferta spędzenia czasu wolnego w powiecie nie jest atrakcyjna. Interesujących elementów w tym zakresie dopatruje się 20,83% badanych. 43,06% respondentów nie była w stanie ocenić oferty spędzania wolnego czasu.

Rysunek 65: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński oferuje ciekawą ofertę spędzania czasu wolnego?

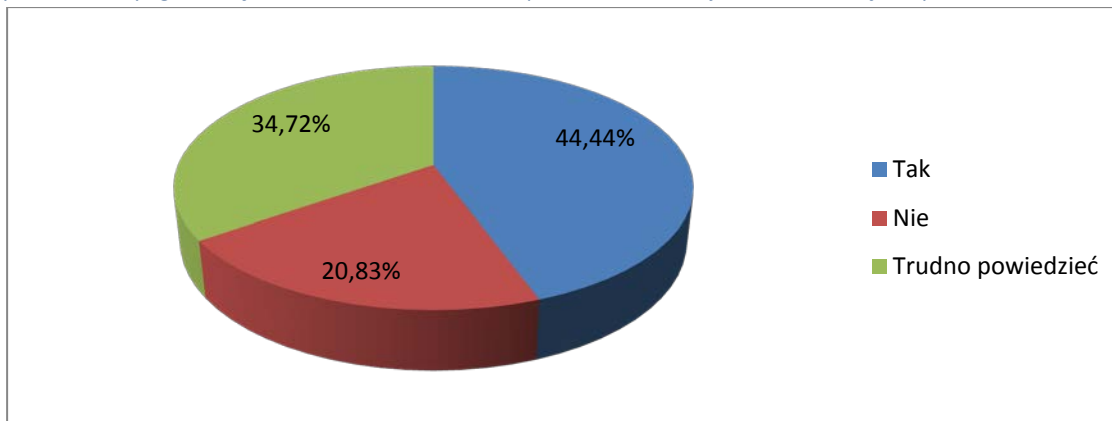

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena zarządzania powiatem świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

44,44% badanych twierdzi, że powiat świdwiński jest dobrze zarządzany, przy 20,83% respondentów będących odmiennego zdania. 34,72% opiniodawców nie zdecydowało się jednoznaczną ocenę działań władz.

Rysunek 66: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest dobrze zarządzany?

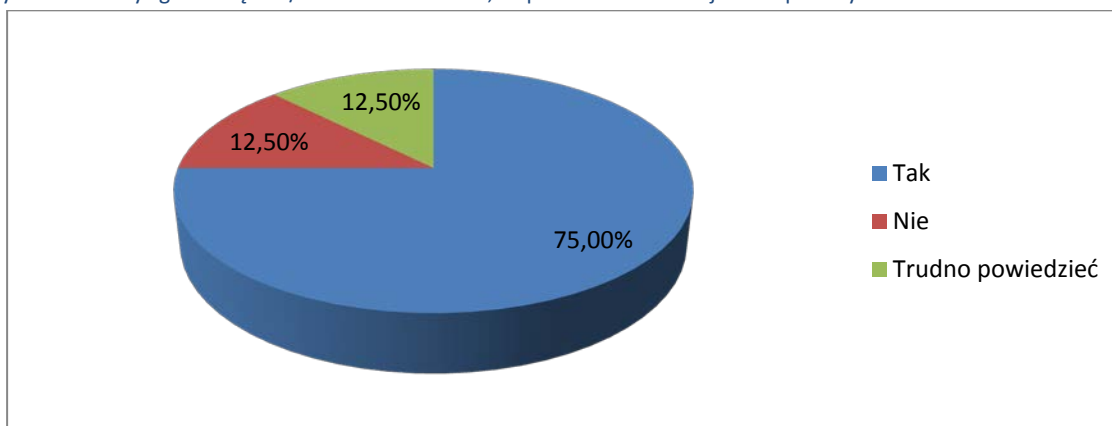

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena bezpieczeństwa w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

75% ankietowanych czuje się bezpiecznie w powiecie świdwińskim, podczas gdy 12,5% z nich jest odmiennego zdania. W kwestii bezpieczeństwa nie wypowiedziało się 12,5% badanych.

Rysunek 67: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest bezpieczny?

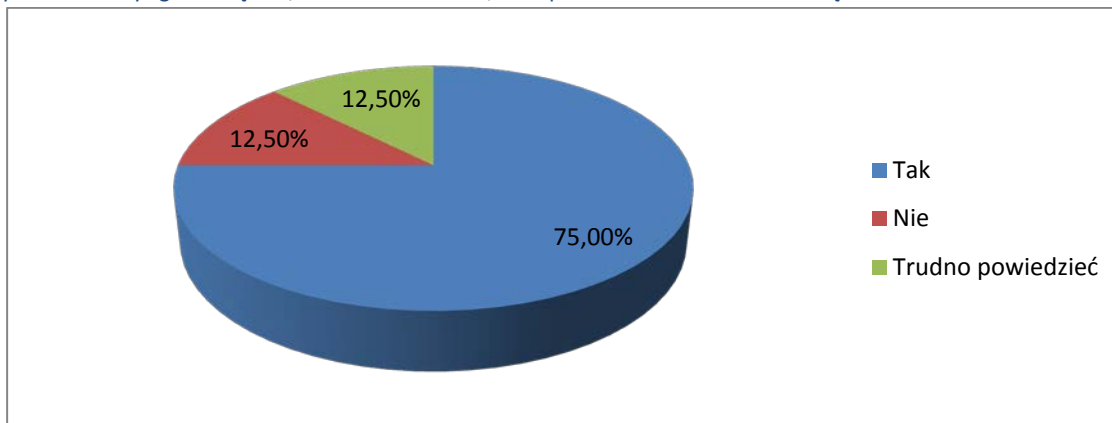

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena dbania o środowisko w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Według 75% respondentów w powiecie świdwińskim dba się o środowisko naturalne na odpowiednim poziomie. Przeciwnie zdanie ma 12,5% opiniodawców, zaś 12,5% z nich nie było w stanie ocenić tego problemu.

Rysunek 68: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że w powiecie świdwińskim dba się o środowisko naturalne?

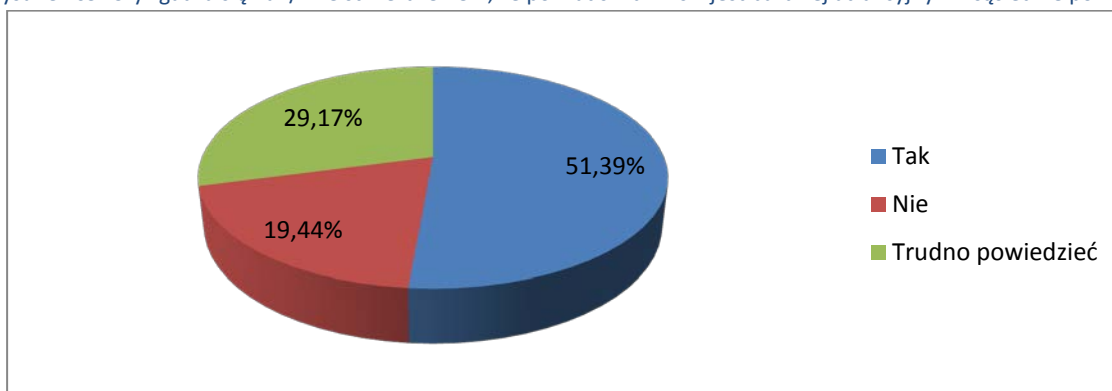

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena atrakcyjności powiatu świdwińskiego w stosunku do sąsiadujących z nim powiatów w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Według 51,39% respondentów powiat świdwiński jest bardziej atrakcyjny od sąsiadujących z nim powiatów. Z kolei 19,44% ankietowanych prezentuje odmienne zdanie w tej kwestii. Pozostała grupa badanych (29,17%) powstrzymała się od wyrażenia opinii, co może świadczyć o niewielkim zainteresowaniu sytuacją w innych powiatach.

Rysunek 69: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński jest bardziej atrakcyjny niż sąsiednie powiaty?

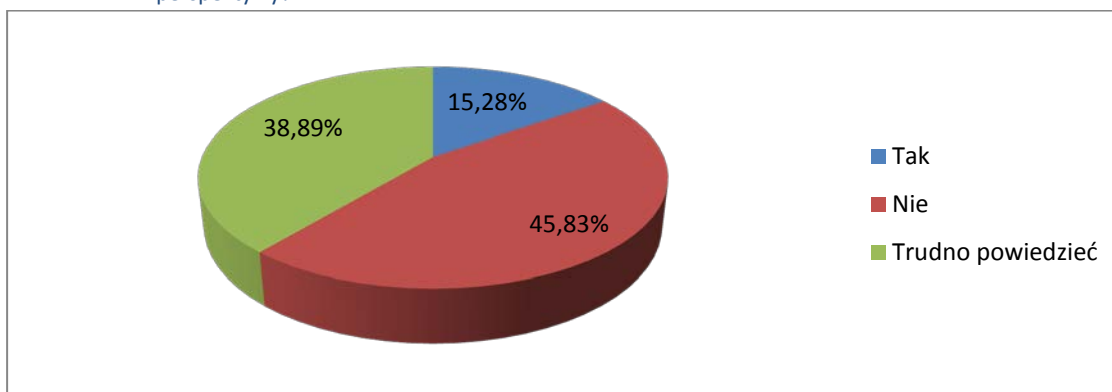

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena warunków życia i perspektyw oferowanych mieszkańcom przez powiat świdwiński w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

45,83% badanych jest zdania, że powiat świdwiński nie zapewnia mieszkańcom dobrych warunków życia i perspektyw. Odmienny pogląd reprezentuje 15,28% respondentów, natomiast 38,89% nie potrafiło wypowiedzieć się w tej kwestii.

Rysunek 70: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński daje mieszkańcom dobre warunki życia i perspektywy?

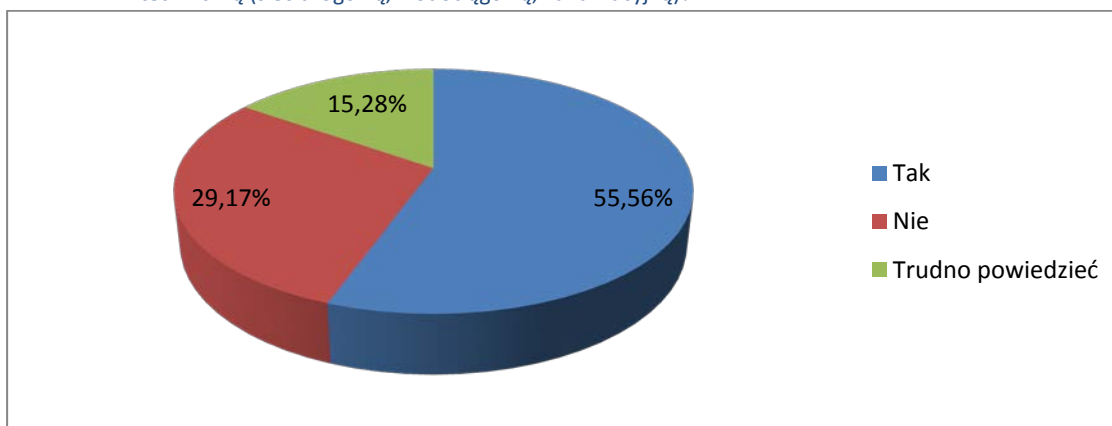

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena infrastruktury technicznej w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Powiat świdwiński posiada dobrze rozbudowaną infrastrukturę techniczną według 55,56% ankietowanych. 29,17% uczestników badania wypowiada się w tej kwestii negatywnie, zaś 15,28% nie ma zdania na ten temat.

Rysunek 71: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński posiada dobrze rozbudowaną infrastrukturę techniczną (sieć drogową, wodociągową, kanalizacyjną)?

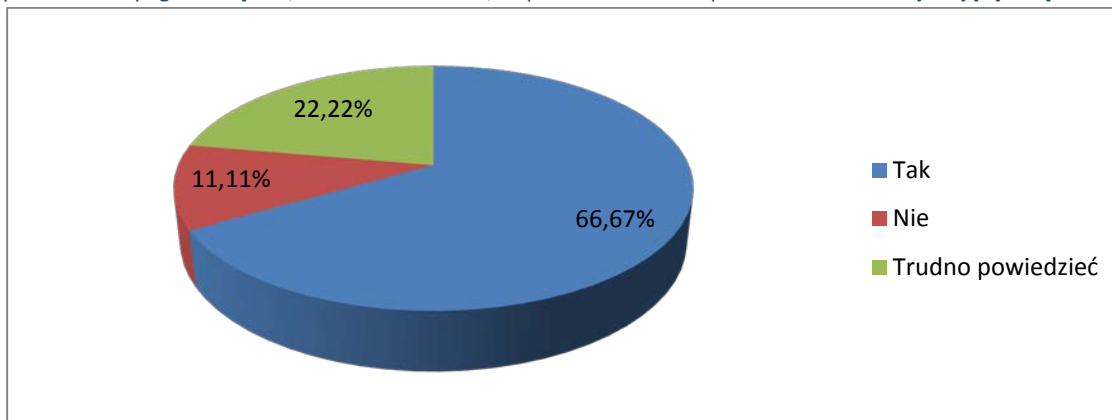

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena bazy oświatowej w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Większość respondentów (66,67%) wyraża przekonanie, że powiat świdwiński posiada dobrze funkcjonującą bazę oświatową. Odpowiedź „nie” wybrało 11,11% z nich, a „trudno powiedzieć” 22,22% badanych.

Rysunek 72: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński posiada dobrze funkcjonującą bazę oświatową?

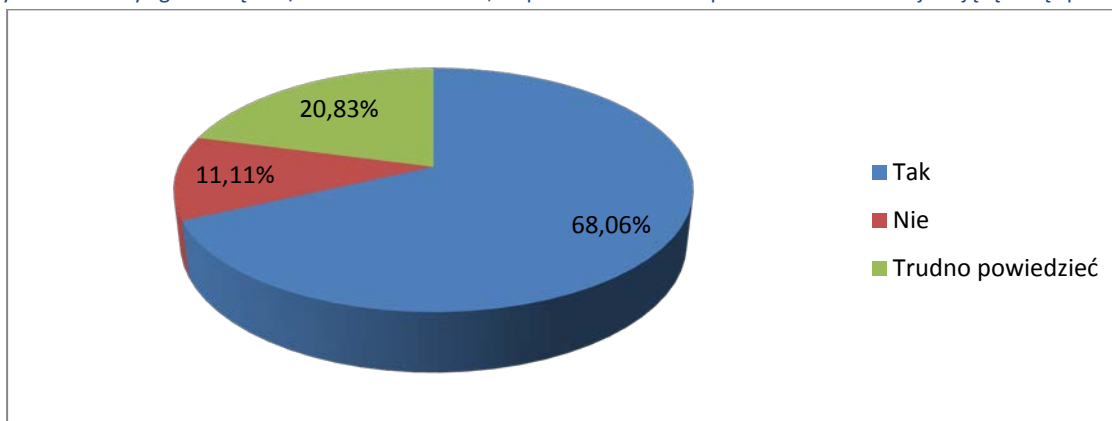

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena bazy sportowej w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Baza sportowa w powiecie świdwińskim została również oceniona jako dobrze funkcjonująca – w ten sposób odpowiedziało 68,06% opiniodawców. Według 11,11% badanych baza sportowa nie funkcjonuje zbyt dobrze. 20,83% ankietowanych nie odpowiedziało na pytanie.

Rysunek 73: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński posiada dobrze funkcjonującą bazę sportową?

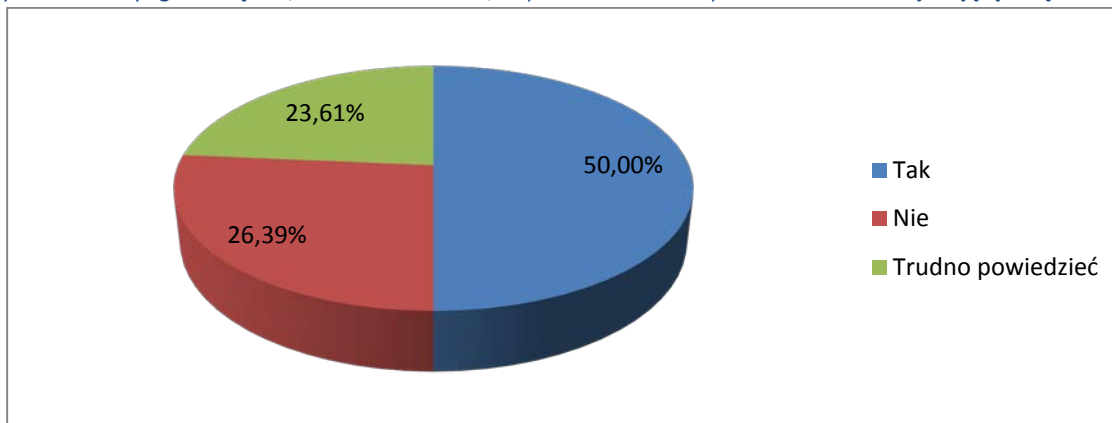

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena bazy kulturalnej w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

50% badanych twierdzi, że powiat świdwiński posiada dobrze funkcjonującą bazę kulturalną, przy 26,39% respondentów będących odmiennego zdania. 23,61% opiniodawców nie zdecydowało się na stwierdzenie, czy baza kulturalna w powiecie funkcjonuje prawidłowo.

Rysunek 74: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński posiada dobrze funkcjonującą bazę kulturalną?

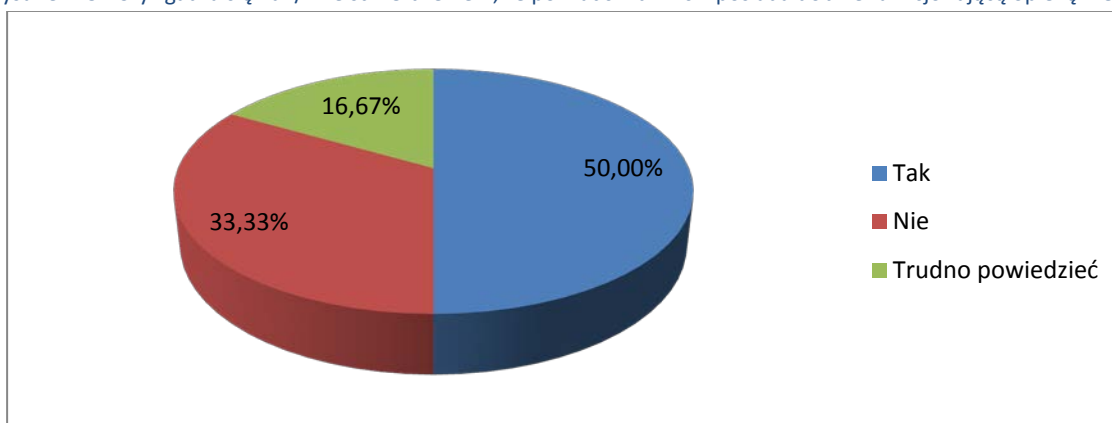

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Ocena opieki medycznej w powiecie świdwińskim w opinii mieszkańców Gminy Rąbino

Zastrzeżeń do funkcjonowania opieki medycznej na terenie powiatu nie ma 50% opiniodawców. Według 33,33% badanych sytuacja nie jest korzystna. 16,67% ankietowanych zrezygnowało z wyrażenia poglądu na temat funkcjonowania opieki medycznej.

Rysunek 75: Czy zgadza się Pan/-i ze stwierdzeniem, że powiat świdwiński posiada dobrze funkcjonującą opiekę medyczną?

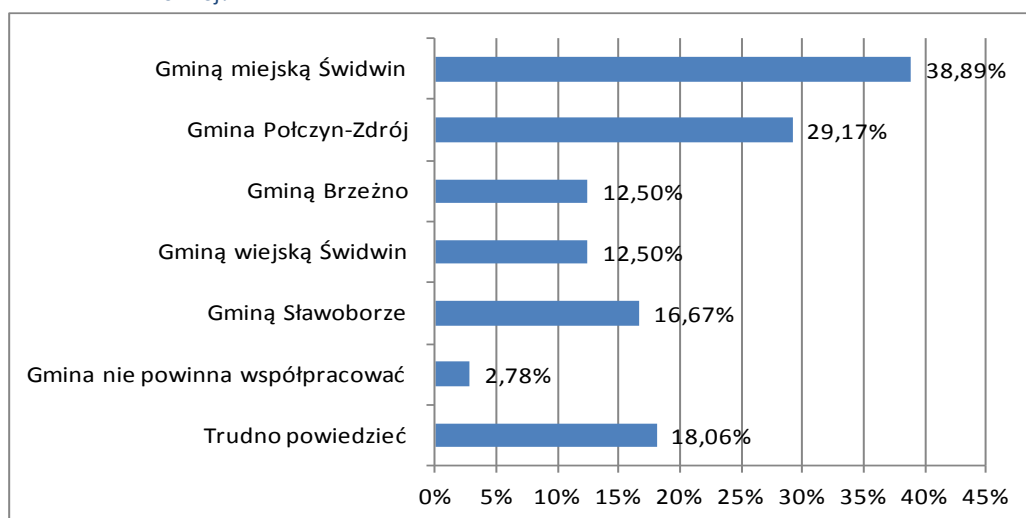

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

Współpraca gminy z innymi gminami

Najwięcej respondentów jest zdania, że Gmina Rąbino w celu przyspieszenia swojego rozwoju powinna współpracować z gminą miejską Świdwin - zdecydowało tak 38,89% badanych. Często wskazywano również Gminę Połczyn-Zdrój (29,17%) i gminę Sławoborze (16,67%). Gminę Brzeźno i Gminę wiejską Świdwin wskazało po 12,5% badanych. W opinii 2,28% badanych gmina nie powinna nawiązywać współpracy, natomiast 18,06% wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Rysunek 76. Z którymi gminami powinna współpracować gmina/miasto, w której/ym Pan/i mieszka, aby Przyspieszyć swój rozwój?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badań bezpośrednich.

3.2 INDYWIDUALNE WYWIADY POGŁĘBIONE (IDI)

3.2.1 Potrzeby społeczne Gminy Rąbino

Na początku badania, respondenci poproszeni zostali o wskazanie potrzeb społecznych (związanych na przykład z edukacją, rekreacją i wypoczynkiem, kulturą, udziałem w życiu gminy, opieką zdrowotną), które są aktualnie najważniejsze na terenie Gminy Rąbino.

W opinii badanych, infrastruktura sportowa jest rozbudowana w wystarczającym stopniu. Wielokrotnie postulowano, aby zintensyfikować działania związane z jej rozbudową (w szczególności dotyczyło to budowy ścieżek rowerowych) oraz modernizacją infrastruktury sportowo-rekreacyjnej:

- „Rekreacja i wypoczynek, ścieżki rowerowe, przede wszystkim, chociaż jedna tutaj na tych pięknych terenach”,
- „Jeżeli chodzi rekreację i wypoczynek (...) należałoby powziąć jakieś działania.”

Stosunkowo negatywna ocena jakości usług zdrowotnych na terenie Gminy Rąbino, wynikała przede wszystkim z braku dostępu do lekarzy specjalistów na terenie Gminy. Dostęp do usług w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej został oceniony wyjątkowo dobrze. W zakresie potrzeb zdrowotnych postulowano również o:

- „Jest ośrodek zdrowia i wystarczy, może jakby tam jacyś przyjmowali specjaliści raz w tygodniu przyjeżdżali. Chodzi o ginekologa, kardiologa czy jeszcze kogoś o innej specjalizacji, to może byłoby dobrze”,
- „opieka zdrowotna, zmniejszenie kolejek do fachowców”,
- „opieka zdrowotna na terenie gminy też jest realizowana w sposób prawidłowy”.

Stan bazy oświatowej (szkoły podstawowe) według badanych osób jest stosunkowo dobry. Wskazano jednakże na konieczność doposażenia poszczególnych placówek:

- „3 szkoły to nie wiem czy nie za dużo jak na taką gminę. Uważam, że tutaj jest to na dzisiaj wystarczające”.
- „potrzeby społeczne gminy związane z edukacją, rekreacją, wypoczynkiem, kulturą i udziałem w życiu gminy są realizowane na poziomie zadowalającym”,
- „Edukacja, bardziej wyposażone szkoły, laboratoria chemiczno-biologiczne w szkołach. Żeby dzieci miały dostęp, chociaż raz do przeprowadzenia badań naukowych, doświadczeń i dojścia do mikroskopu”,

Respondenci wskazywali również na konieczność stworzenia interesującej oferty kulturalnej: „Z kulturą to ciężiej, bo musi być finansowana, a wiadomo, że z finansami ciężiej. Z kulturą więcej imprez kulturalnych. Więcej, atrakcyjniejsze, dostępne dla każdej grupy społecznej. Nie tylko festyny i zabawy, ale również jakieś filharmonie i koncerty.

3.2.2 Potrzeby infrastrukturalno-gospodarcze

Najważniejszymi potrzebami infrastrukturalno-gospodarczymi (związane na przykład z walką z bezrobociem, infrastrukturą transportową, dostępem do infrastruktury technicznej, takiej jak sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjna) według dużej części rozmówców, była konieczność walki z bezrobociem (w tym poprzez stworzenie odpowiednich warunków do inwestowania przez przedsiębiorców, rozwój przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii), modernizacja infrastruktury wodociągowej, poprawa dostępu do transportu publicznego i stanu technicznego dróg (w szczególności dróg powiatowych):

- „Szkoda, że zlikwidowano środki transportu typu PKS. Na busy tutaj jest trudno liczyć, ponieważ Gmina Rąbino jest z boku jak gdyby tych głównych ścieżek. Zostaje tylko PKP, ale do Rąbina trzeba dojechać a tu też jest problem”,
- „Jeżeli chodzi o bezrobocie, myślę, że problem bezrobocia czy w Gminie Rąbino, powiecie świdwińskim czy ogólnie zachodniopomorskim wygląda podobnie”,
- „największym problemem jest droga z Rąbina do Białogardu. Jest droga wąska, dwa samochody się minąć na asfalcie nie mogą, muszą zjeżdżać na pobocza gdzie są dziury, szczególnie w zimie i nie widać gdzie jeszcze droga a gdzie rów”,
- „Zatrudnianie ludzi, jako pracy interwencyjnej czy roboty publiczne to nie rozwiązuje żadnego problemu”,
- „mamy tutaj wielki problem, jeżeli chodzi o bezrobocie, z tego względu, że jest to gmina dla której jest bardzo mało firm, jest to gmina typowo rolnicza”,
- „Jeśli chodzi o walkę z bezrobociem to trzeba by stworzyć jakiś zakład, to jest najważniejsze”,
- „Trzeba zachęcić jakoś przedsiębiorców, żeby chcieli inwestować na tym terenie”,

- „Drogi mamy nieprzystosowane”,
- „ludzi do pracy dużo nie ma, Ci co szukają pracy, nie nadają się do pracy - wieloletni pobyt na zasiłkach”,
- „Wodociągi mamy, musimy jeszcze dokończyć kanalizację. Stare wodociągi powymieniać”,
- „dla Gminy Rąbino główną deską ratunku są wiatraki, fermy wiatrowe, bądź fermy fotowoltaiczne, które przyniosłyby dochód gminie i wtedy gmina mogłaby się rozwijać i finansować np. edukację”,

Respondenci zwrócili uwagę, iż w ostatnim okresie zrealizowane zostały liczne inwestycje z zakresu budowy sieci kanalizacyjnej zagospodarowania odpadów:

- „Sieć kanalizacyjna była robiona niedawno, olbrzymie nakłady”,
- „Mamy wysypisko śmieci i oczyszczalnię ścieków, to są nowe obiekty”,
- „Sieć wodociągowa kanalizacyjna jest szeroko rozwinięta”,
- „Jeżeli chodzi o sieć wodociągową i kanalizacyjną uważam, że temat jest rozwiązany tutaj w bardzo dobrym tego słowa znaczeniu, cała gmina jest skanalizowana. Również cała gmina jest podłączona do sieci gminnej i wodociągowej także temat jest rozwiązany”.

3.2.3 Identyfikacja mocnych stron Gminy Rąbino zamieszkującej go społeczności lokalnej, które pozytywnie wpływają na ich rozwój

W zgodnej opinii niemal wszystkich respondentów, Gmina Rąbino posiada istotne walory turystyczne, które decydują o jego atrakcyjności oraz rolnictwo. W przedmiotowym obszarze badawczym wskazywano również na duży potencjał, który nie jest jeszcze w pełni wykorzystywany:

- „Przyrodę można by tutaj na pewno wykorzystać”,
- „zamieszkujemy na terenie, który jest bardzo bogaty w zieleni, lasy i tutaj bym widział tą mocną stronę naszej gminy”,
- „położenie, że jest pomiędzy Świdwinem a Połczynem i w przepięknie malowniczo położonych terenach. Czyli turystyka. Jeżeli się rozwinie turystyka to i się gospodarczo rozwinie ten region”,
- „jedną z mocnych stron jest może środowisko jeszcze niezatrute”,
- „dużo jest rolników, którzy wchodzi w różne programy rolniczo środowiskowe”,
- „produkcja rolna może mieć duży wpływ na rozwój”,

3.2.4 Czynniki zewnętrzne (znajdujące się poza Gminą) mające obecnie pozytywny wpływ na rozwój Gminy Rąbino oraz tendencje w tym zakresie

Według opinii respondentów, najważniejszymi czynnikami zewnętrznymi mającymi obecnie pozytywny wpływ na rozwój Gminy Rąbino jest dostęp do Funduszy Europejskich:

- „wszystkie środki pomocowe”,
- „Dotacje unijne”,
- „Takimi czynnikami będzie pozyskiwanie środków zewnętrznych”.

3.2.5 Charakterystyka działań samorządu terytorialnego, wpływających na rozwój Gminy Rąbino

Do najważniejszych działań samorządu terytorialnego, które zdaniem respondentów pozwoliłyby na rozwój Gminy Rąbino, zaliczono pozyskiwanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, wspieranie inwestycji i przedsiębiorczości (w tym inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii), rozwój infrastruktury (przede wszystkim drogi, ścieżki rowerowe), rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz realizację projektów partnerskich:

- „budowane wiatraki na terenie naszej gminy”,
- „Za wszelką cenę sprowadzić inwestorów tutaj”
- „Ściąganie przedsiębiorców”,
- Współpraca samorządu terytorialnego, czyli powiatowy jak i gminnego”.

3.2.6 Preferowane kierunki rozwoju Gminy Rąbino

Respondenci zostali również zapytani o kierunek, w jakim powinien się rozwijać Gmina Rąbino. Do podstawowych kierunków rozwoju, zaliczono tworzenie nowych miejsc pracy (m.in. wspieranie lokalnej przedsiębiorczości), turystykę (głównie agroturystykę i turystykę kwalifikowaną), odnawialne źródła energii oraz rolnictwo i przetwórstwo:

- „Wykorzystujemy przyrodę tutaj jest dużo przyrody”,
- „powinna się rozwijać też drobna przetwórczość”,
- „Tutaj tylko ta prawidłowa działalność rolnicza i odnawialne źródła energii”,
- „rolnictwo i rozwinąć hodowlę. Gmina typowo rolnicza. Z branży to przetwórstwo tylko i hodowla”,
- „Agroturystyka i hodowlę rozwinąć”,
- „Turystyki”,

- „ewentualnie wypoczynek rekreacja, wykorzystywanie terenów rolniczych leśnych na organizowanie wypoczynku może w okresie letnim”,
- „Postawić na edukację ekologiczną i dbać o edukację ekologiczną”,
- „jest to typowa gmina rolnicza i rozwój tej gminy powinien być oparty na pomocy głównie do rolnictwa indywidualnego. Jeżeli chodzi o jakieś tam budowy, jakiś firm na naszym terenie uważam, że tutaj to jest mało realne”.

3.2.7 Kluczowe inwestycje, które muszą zostać zrealizowane, aby poprawić warunki życia na terenie Gminy Rąbino

W trakcie badania, respondenci zostali również poproszeni o wskazanie kluczowych inwestycji, które muszą zostać zrealizowane, aby poprawić warunki życia na terenie Gminy Rąbino. Do kluczowych inwestycji uczestnicy badania zaliczyli przede wszystkim inwestycje z zakresu budownictwa mieszkaniowego, tworzenia nowych miejsc pracy, modernizację i budowę dróg:

- „poprawa, jakości dróg, szczególnie kierunku Białogardu”,
- „Rozwój zakładów i budownictwa mieszkaniowego”,
- „Budowa i remonty dróg”,
- „Mamy ośrodek zdrowia, mamy szkoły, myślę, że trzeba dbać o to co jest, jeżeli by była taka możliwość. Gdyby można było coś stworzyć na terenie naszej gminy to jedynie coś związane z rozwojem rolnictwa. Głównie rozwój rolnictwa i turystyka”.

3.2.8 Czynniki zewnętrzne, mogące utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino

Osoby uczestniczące w badaniu zostały poproszone o wskazanie czynników zewnętrznych, które mogą utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino. Do najważniejszych czynników zaliczono kryzys gospodarczy – utrudniony dostęp do środków na finansowanie inwestycji:

- „Coraz więcej państwo zrzuca na samorządy obowiązków, a teraz nie daje pieniędzy”,
- „Brak Funduszy”,

3.2.9 Uwarunkowania wewnętrzne (związane bezpośrednio z Gminą) mogące utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino

Do najczęściej wymienianych przez respondentów uwarunkowań wewnętrznych mogących utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino, brak wystarczających środków finansowych na realizację

zaplanowanych działań inwestycyjnych, niski poziom przedsiębiorczości, emigrację do większych miast lub zagranicę młodych, dobrze wykształconych osób:

- „Sytuacja ekonomiczna Gminy”,
- „Brak jest ludzi, motorów do napędzania gospodarki, takich przedsiębiorczych, takich żeby chcieli to pociągnąć. Ludzi z wizją z perspektywą, takich jest za mało”,
- „gmina jest gminą, która jest coraz starsza. Młodzież, jeżeli ma taką możliwość stara się uciekać z naszej gminy, szuka miejsc pracy, szuka miejsc, w których może lepiej żyć, ma większe szanse na rozwój i tutaj jest coś takiego, że gmina się starzeje”.

3.2.10 Ocenia dotychczasowej współpracy jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład powiatu świdwińskiego

Z rozmów z respondentami wynika, iż dotychczasowa współpraca jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład powiatu świdwińskiego przebiega na jeszcze na niesatysfakcjonującym poziomie. O tym, iż taki problem istnieje, była przekonana duża część badanych:

- „Ta współpraca nie jest zła, ale mogłaby być lepsza, gdyż razem można by zrobić więcej.”,
- „Do tej pory perspektywa finansowa zakładała pracę gmin osobno. Każda gmina robiła to, co miała do zrobienia najważniejszego. Jedna robiła drogi, druga remontowała szkoły, trzecia budowała basen i tak jakby działanie jednostkowe, cząstkowe poszczególnych gmin. Nie było planowanego rozwoju gmin. Jak teraz chociażby kontrakty samorządowe ma na celu, aby gminy, powiaty łączyły się i budowały”

Należy jednak stwierdzić, iż większość respondentów pozytywnie oceniła dotychczasową współpracę jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład powiatu świdwińskiego:

- „Mogę powiedzieć, że współpraca układa się dobrze”,
- „Tutaj na pewno dogadują się gminy, jeśli chodzi o inwestycje strategiczne np. temat kanalizacji”,
- „Pozytywnie. Jest pomoc, powstało wysypisko śmieci, oczyszczalnia ścieków, drogi. Sama gmina nie jest w stanie, żeby coś zrobić przy spółkach można uzyskać sporo pieniędzy, stamtąd, a my ich nie mamy”.
- „Ten temat rozwija się w dobrym kierunku i współpraca wójta naszej gminy i powiatu świdwińskiego, myślę, że rozwój jest prawidłowy, widać jest tą współpracę na różnych takich imprezach organizowanych wspólnie gminy z powiatem świdwińskim. Uważam, że wszystko odbywa się w sposób prawidłowy i nie widzę problemów, jeżeli chodzi o rozwój takiej współpracy”.

3.2.11 Korzyści wynikające z podjęcia współpracy pomiędzy JST

Badane osoby dostrzegają korzyści wynikające z podjęcia współpracy pomiędzy jednostkami samorządowymi z terenu powiatu świdwińskiego. Najczęstszymi korzyściami wymienianymi przez uczestników badania, była możliwość pozyskania dodatkowych środków pomocowych na realizację dużych przedsięwzięć inwestycyjnych, wymiana doświadczeń:

- „Bo jak się środki połączy to „duży może więcej”,
- „Wiele, można zyskać, rozwój dróg, ścieżek rowerowych, basen, kąpielisko”,
- „Większy zakład przy współpracy kilku gmin”.
- „Unormowanie infrastruktury drogowej, turystycznej, uzupełnianie się”,
- „Tworzyć programy celem pozyskania środków, tworzenie miejsc pracy”.

3.3 GRUPY FOKUSOWE (FGI)

Na początku badania, respondenci poproszeni zostali o udzielenie informacji nt. ich wiedzy w zakresie wdrażania dotychczasowej Strategii Rozwoju Gminy Rąbino. Uczestnicy badania stwierdzili, iż główne założenia strategii zostały wykonane.

Negatywnie oceniono przede wszystkim:

- Nierozwiązany problem bezrobocia,
- Postępujące ubożenie społeczeństwa,
- Poziom opieki socjalnej – niewystarczająca oferta w tym zakresie instytucji wspierających rynek pracy i pomoc społeczną,
- Stan dróg lokalnych,
- Istniejący system połączeń komunikacyjnych.

3.3.1 Charakterystyka gminy, czynniki wyróżniające ją

W opinii osób objętych badaniem gmina posiada typowo rolniczy charakter, bardzo duży udział lasów.

Do pozytywnych czynników wyróżniających Gminą Rąbino uczestnicy badania zaliczyli:

- walory krajobrazowe wynikające z położenia Gminy,
- potencjał turystyczny (w zakresie czynnego wypoczynku, rekreacji, turystyki rowerowej, pieszej, hippicznej),
- bardzo dobry stan środowiska naturalnego,

- dostęp do infrastruktury kolejowej,
- stosunkowo bliska odległość od morza oraz Koszalina,
- gospodarstwa rolne charakteryzują się stosunkowo dużym arealem (gospodarstwa wielkopowierzchniowe),

Do negatywnych czynników wyróżniających Gminę Rąbino uczestnicy badania zaliczyli:

- bardzo małą liczbę MŚP i dużych zakładów produkcyjnych (większe podmioty działające na tym obszarze zaprzestały prowadzenia działalności),
- wysoki poziom bezrobocia – w najbliższym czasie sytuacja w tym zakresie nie ulegnie zmianie,
- zły techniczny dróg,
- dużą odległość od głównych szlaków komunikacyjnych (drogowych),
- niedostateczny rozwój transportu publicznego /autobusowego/,
- ograniczenia wynikające z lokalizacji na terenie Gminy Obszaru Natura 2000,
- występowanie ograniczeń związanych z działalnością lotniska,
- brak wystarczającego poziomu rozbudowy sieci energetycznej (istniejąca sieć wymaga modernizacji).

3.3.2 Strategiczne kierunki rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022

Respondenci zostali również zapytani o kierunek, w jakim powinna się rozwijać Gmina Rąbino. Do podstawowych strategicznych kierunków rozwoju, zaliczono:

- rozwój rolnictwa i przetwórstwa,
- rozwój turystyki,
- przetwórstwo drzewne,
- tworzenie nowych miejsc pracy (m.in. przyciąganie nowych inwestycji, wspieranie lokalnej przedsiębiorczości),
- rozwój inwestycji dotyczących opieki nad seniorami (DPS, prywatne domy opieki itp.).

3.3.3 Czynniki zewnętrzne (znajdujące się poza gminą) mające obecnie pozytywny wpływ na rozwój Gminy Rąbino oraz tendencje w tym zakresie

Według opinii respondentów, najważniejszymi czynnikami zewnętrznymi mającymi obecnie pozytywny wpływ na rozwój Gminy Rąbino należy zaliczyć dostęp do Funduszy Europejskich. Innymi czynnikami według osób uczestniczących w badaniu są:

- otwarcie zagranicznych rynków pracy,

- inwestycje zagranicznych firm w regionie.

3.3.4 Kluczowe inwestycje, które muszą zostać zrealizowane, aby poprawić warunki życia na terenie Gminy Rąbino

W trakcie badania FGI, respondenci zostali poproszeni o wskazanie kluczowych inwestycji, które muszą zostać zrealizowane, aby poprawić warunki życia na terenie Gminy Rąbino. Do kluczowych inwestycji uczestnicy badania zaliczyli przede wszystkim inwestycje z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury drogowej, kulturalnej (świetlice wiejskie), rekreacyjno-turystycznej (infrastruktura służąca głównie młodzieży, dzieciom typu place zabaw, boiska). Dodatkowo wskazano na potrzebę tworzenie miejsc integrujących lokalną społeczność.

3.3.5 Czynniki zewnętrzne, mogące utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino

Osoby uczestniczące w badaniu zostały poproszone o wskazanie czynników zewnętrznych, które mogą utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino. Do najważniejszych czynników zaliczono poszerzenie obszarów ochrony środowiska, sąsiedztwo lotniska wojskowego, zmiany w zakresie sposobu finansowania gmin.

3.3.6 Uwarunkowania wewnętrzne (związane bezpośrednio z Gminą) mogące utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino

Do najczęściej wymienianych przez respondentów uwarunkowań wewnętrznych mogących utrudnić lub uniemożliwić rozwój Gminy Rąbino, należy zaliczyć brak wystarczających środków finansowych na realizację zaplanowanych działań inwestycyjnych, emigrację do większych miast lub zagranicę młodych, dobrze wykształconych osób, starzenie się społeczeństwa. Według respondentów władze powinny podjąć następujące działania w celu ograniczenia ich wpływu:

- Pozyskanie inwestorów, którzy stworzą nowe miejsca pracy,
- dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- utworzenie uniwersytetów trzeciego wieku,
- podjęcie działań związanych z zapewnieniem opieki nad osobami starszymi,
- rozszerzenie oferty kulturalnej świetlic wielkich.
- stworzenie warunków do samoorganizacji się mieszkańców,
- wspomaganie liderów w małych społecznościach.

3.3.7 Ocenia dotychczasowej współpracy jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład powiatu świdwińskiego

Z rozmów z respondentami wynika, iż dotychczasowa współpraca jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład powiatu świdwińskiego obejmowała tworzenie wspólnej oferty kulturalnej (m.in. organizacji powiatowych dożynek), wspólna gospodarka ściekowa (Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty), uporządkowanie gospodarki odpadami (realizacja inwestycji w Wardyniu), prowadzenie inicjatyw w ramach LGD, współpraca JST m.in. w ramach Stowarzyszenia Inicjatyw Gospodarczych.

3.3.8 Korzyści wynikające z podjęcia współpracy pomiędzy JST

Badane osoby dostrzegają korzyści wynikające z podjęcia współpracy pomiędzy jednostkami samorządowymi z terenu powiatu świdwińskiego. Najczęstszymi korzyściami wymienianymi przez uczestników badania, była możliwość pozyskania dodatkowych środków pomocowych na realizację dużych przedsięwzięć inwestycyjnych (m.in. z kontraktu samorządowego na przedsięwzięcia związane ze z szerokopasmowym Internetem).

4 ANALIZA I WNIOSKI Z REALIZACJI DOTYCHCZASOWYCH LOKALNYCH STRATEGII

Strategia to długookresowy plan działania, który wskazuje na strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmuje takie cele oraz kierunki działania, jakie są konieczne dla realizacji przyjętych planów rozwojowych. Ponadto Strategia rozwoju stanowi fundament do właściwego zarządzania gminą, do ubiegania się o środki zewnętrzne, w tym w szczególności pochodzące z Unii Europejskiej. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią dla władz gminy podstawę do prowadzenia zaplanowanej, skutecznej, długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto Strategia rozwoju wskazuje najważniejsze do rozwiązania problemy ze sfery infrastrukturalnej, gospodarczej, społecznej i ekologicznej. Zdiagnozowane problemy są tymi, na których w pierwszej kolejności należy skupić uwagę w przyjętym horyzoncie czasowym.

Lokalna strategia rozwoju Gminy Rąbino pochodzi z 1999 roku.⁵³ Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji programowo-przestrzennej, analizy SWOT oraz warsztatów planowania strategicznego określona została grupa głównych celów rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Rąbino. W Gminie zidentyfikowane zostały cele strategiczne ujęte w 3 grupy tematyczne:

- cele związane z ogólnym rozwojem społecznym i gospodarczym,
- cele związane z poprawą infrastruktury społecznej i technicznej,
- cele związane z rozwojem poszczególnych branż,

Zidentyfikowane cele stały się punktem wyjścia planu operacyjnego, który objął zakres poszczególnych działań w ramach branżowych programów określonych na podstawie analiz eksperckich oraz opinii i propozycji mieszkańców gminy Świdwin. Plan operacyjny zawierał programy rozwoju gminy w dziedzinie:

- Rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego (PR-1)
- Infrastruktury technicznej (PR-2)
- Infrastruktury społecznej (PR-3)
- Aktywizacji miejscowego rynku pracy i ograniczania bezrobocia. Rozwój przedsiębiorczości (PR-4)
- Rozwój funkcji turystycznej (PR-5)

Priorytety Strategii z 1999 roku dla Gminy Rąbino zawarte zostały w poniższej tabeli.

⁵³ Strategia rozwoju Gminy Rąbino, Stowarzyszenie Komunalne Euroregionu Pomerania, Instytut Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej Gmin i Regionu, Zakład Strategii i Programów Rozwoju, Szczecin, wrzesień 1999.

Tabela 40: Priorytety Strategii z 1999 roku i ich realizacja

PR-1	▪ poprawę struktury władania i użytkowania gruntów i tworzenie efektywnej struktury agrarnej, tworzenie gospodarstw modelowych, ▪ przekazanie części gruntów gospodarstw AWRSP (dzierżaw) do dalszego wykorzystania na cele rolnicze na rzecz indywidualnych gospodarstw rolnych lub wyłączenie ich na cele nierolnicze: pod zalesienia, urządzenie rekreacyjne, infrastrukturę techniczną, socjalną i mieszkaniową oraz na rzecz innych pozarolniczych działów i gałęzi gospodarczych, ▪ zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo, ▪ przeznaczenie części zasobów trwałych (budynków i budowli) nieprzydatnych dla rolnictwa na cele nierolnicze (drobna wytwórczość, usługi, rzemiosło oraz inna pozarolnicza działalność), ▪ intensyfikację rolnictwa zwłaszcza niektórych działów i gałęzi produkcji o wysokiej chłonności czynnika pracy żywej (tzw. działy specjalne) oraz osiągnięcie wysokiego poziomu produkcji rolnej związanej systemem kontraktacji z przemysłem rolno-spożywczym, przy wzroście konkurencyjności kosztów wytwarzania, ▪ pozytywną selekcję indywidualnych gospodarstw rolnych tj. wspieranie gospodarstw rodzinnych zapewniających dochody na poziomie parytetowym, a gospodarstw drobnych wykorzystujących alternatywne źródła dochodów, ▪ w indywidualnych gospodarstwach rolnych o odpowiednich uwarunkowaniach organizacyjnych – wykorzystanie ich zasobów na rzecz innych, pozarolniczych kierunków działalności gospodarczej, szczególnie w dziedzinach usług rekreacyjnych (agroturystyka), czy tzw. usług i produkcji nakładczej, ▪ w zakresie kierunków produkcji rolnej – preferowanie systemu polowego z kierunkiem zbożowym oraz chowem trzody chlewnej i chowem bydła mlecznego z uzupełniającym kierunkiem uprawy rzepaku, warzyw, ▪ kreowanie warunków i podstaw organizacyjno-finansowych na rzecz integracji sfery produkcji rolnej ze sferą przetwórstwa rolnego oraz z dziedziną obrotu artykułami rolnymi, zwłaszcza z organizacjami skupu, przechowalnictwa, rynkami hurtowymi (również z giełdami rolno-spożywczymi), ▪ inicjowanie, tworzenie grup producentów (marketingowych) rolnych, spółdzielni, ▪ utworzenie nowych jednostek usługowo-rolniczych lub przetwórczych w oparciu o istniejące obiekty i instytucje, ▪ poprawa wiedzy fachowej rolników i ich rodzin.
ZREALIZOWANE: Po wejściu Polski do UE i realizowaniu wspólnej polityki rolnej nastąpiła zmiana w zakresie rozdysponowania nieruchomości rolnych Skarbu Państwa będących w dyspozycji Agencji Nieruchomości Rolnych; Grunty z zasobów ANR przekazano do wykorzystania rolniczego w różnych formach np. sprzedaż, dzierżawa w ten sposób nastąpiło zagospodarowanie całości zasobów gruntów rolnych, brak tzw. „nieużytków”, występują gospodarstwa rolne wielkoobszarowe, intensyfikację i kierunki produkcji rolnej reguluje gospodarka rynkowa. Ponadto Ustawa o ustroju rolnym kreuje kierunki produkcji rolnej.	
PR-2	▪ działania mające na celu zmniejszenie różnicy w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę techniczną w stosunku do krajów UE i przodujących gmin w województwie, ▪ rozbudowę i modernizację urządzeń związanych z sanitacją gminy tj.: oczyszczalnia ścieków z kanalizacją sanitarną, wodociągów, wysypiska nieczystości stałych, sieci i urządzeń doprowadzających gaz przewodowy, ▪ rozbudowę i modernizację dróg lokalnych, dróg dojazdowych do wsi, itp., ▪ unowocześnienie sieci i urządzeń elektroenergetycznych,

	▪ wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii – wybudowanie urządzeń wykorzystujących alternatywne źródła powstawania energii, ▪ stworzenie czasowych i stałych miejsc pracy przy realizacji i eksploatacji wybudowanych urządzeń infrastrukturalnych, ▪ pozyskanie środków z zewnątrz (funduszy przedakcesyjnych, Banku Światowego i środków budżetu Państwa).
	ZREALIZOWANE: Pozyskanie środków z funduszy przedakcesyjnych: Sapard: – budowa kanalizacji sanitarnej w Rąbinie. Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”: – remont i wyposażenie świetlicy w Rąbinie, – budowa boiska o naw. sztucznej w Rąbinie Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich + Bank Światowy – budowa hali sportowej i Gimnazjum w Rąbinie. Interreg IIIA: – remonty i wyposażenie świetlic Batyń, Nielep, Świerznica Środki Unijne Fundusz Spójności: – budowa oczyszczalni ścieków w Rąbinie, – budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy, – budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy, – modernizacja SUW na terenie Gminy. Inne działania: – przebudowa i modernizacja dróg powiatowych: Rąbino- Sława, Rąbino- Połczyn-Zdrój, remonty bieżące dróg lokalnych i dojazdowych, – budowa gazociągu wysokiego i średniego ciśnienia, doprowadzenie gazu do Rąbina, – Wrota Parsęty II - Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – w zakresie sanitzacji przystąpienie Gminy, jako udziałowiec w Międzygminnym Przedsiębiorstwie Gospodarki Odpadami Zakład Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym; gdzie prowadzone jest wysypisko i składowisko odpadów komunalnych stałych. – promowanie OZE: zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz uchwalono Miejscowe Plany Zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację farm wiatrowych, Biogazowni i fotowoltaiki
PR-3	▪ wdrożenie reformy oświatowej w zakresie zadań własnych gminy (do 2002 roku), ▪ rozszerzenie oferty edukacyjnej dla mieszkańców gminy, ▪ zwiększenie dostępności mieszkańców do wszystkich elementów infrastruktury społecznej, ▪ rozwinięcie aspiracji edukacyjnych dzieci i młodzieży i dorosłych, ▪ optymalizacja funkcjonowania szkół z uwzględnieniem reformy edukacji, ▪ poprawa bazy materialnej oraz wyposażenia szkół w środki dydaktyczne, ▪ odbudowanie różnych form działalności opiekuńczej szkoły (tj. pomoc materialna, stołówki, świetlice, dowóz do szkoły), ▪ poprawa stanu zdrowia mieszkańców, podnoszenie świadomości zdrowotnej, profilaktyka, ▪ usprawnienie organizacji służby zdrowia i opieki społecznej w gminie,

	▪ zwiększenie dostępności usług medycznych i rozwój instytucji lekarza pierwszego kontaktu, ▪ rozwój kultury i sportu, większe uczestnictwo w kulturze, stworzenie warunków do uprawiania sportu i rekreacji, ▪ poprawa poziomu wykształcenia mieszkańców, ▪ obniżenie stopnia bezrobocia w gminie, ▪ dokonanie restrukturyzacji sieci szkolnej, ▪ poprawa stanu technicznego bazy oświaty, ▪ rozszerzenie oferty kulturalnej i sportowej gminy wobec mieszkańców, ▪ wprowadzenie imprez promujących gminę.
ZREALIZOWANE: Utworzenie Zespołu Szkół w Rąbinie, w którego skład wchodzi: Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum; likwidacja małych szkół w m. Lipie i Rzecino; realizacja projektu ze środków UE „Moje Gimnazjum moja szansa”, nauka języka angielskiego, jako zajęcia dodatkowe -uzupełniające; inne realizowane zadania: to pomoc materialna stypendia i zasiłki szkolne, dożywianie w szkołach, dowóz uczniów do szkół; rozwój bazy dydaktycznej: Budowa Gimnazjum i hali sportowej, Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Rąbinie, Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Nielepie; Opiekę zdrowotną realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rąbinie Rozwój kultury i sportu: Budowa boiska Orlik; budowa 2 boisk wielofunkcyjnych, budowa hali sportowej, Remonty świetlic w Batyniu, Świerznicy, Białej Górze, Nielepie, Rąbinie.	
PR-4	szkolenia z zakresu drobnej przedsiębiorczości, inicjowanie utworzenia klubu przedsiębiorczości, utworzenie w Urzędzie Gminy punktu informacyjnego dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, utworzenie funduszu gwarancyjnego na rozwój drobnej przedsiębiorczości, utworzenie inkubatora przedsiębiorczości, nawiązanie kontaktów z organizacjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie praktyk zagranicznych dla lokalnych przedsiębiorców, podejmowanie współpracy ze starostwem powiatowym oraz szkołami średnimi w zakresie dostosowanie programów nauczania do warunków gospodarczych, organizowanie robót publicznych, utworzenie i kontynuowanie wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Świdwinie programów specjalnych.
ZREALIZOWANE: Organizowanie robót publicznych i społecznie użytecznych, staży działanie organizowane wspólnie z PUP w Świdwinie: Dla obsługi przedsiębiorców: utworzenie stanowiska pracy ds. Działalności Gospodarczej w Urzędzie Gminy Rąbino; W ramach Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty powstał Referat ds. współpracy z przedsiębiorcami Centrum Usługowo-Doradcze Euroregionu Pomerania dla małych i średnich przedsiębiorstw.	
PR-5	▪ modernizację istniejącej infrastruktury turystycznej, ▪ budowę nowej infrastruktury turystycznej, ▪ rozwój agroturystyki, ▪ budowę tras rowerowych i turystyki pieszej, ▪ utworzenie bazy noclegowej w oparciu o istniejące obiekty, ▪ promocję turystyki w gminie i przygotowanie biura informacyjnego, wydawnictw, imprez, ▪ budownictwo lotniskowe (wydzielenie nowych terenów), ▪ rozwój produktu turystycznego pod kątem możliwości przedłużenia sezonu turystycznego, ▪ przygotowanie kadr obsługi turystycznej, ▪ poprawę świadomości ekologicznej, ▪ stworzenie Gminnego Stowarzyszenia Turystyki i Agroturystyki.

ZREALIZOWANE:

Poprawa świadomości ekologicznej – W ramach Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty powstał w m. Lipie Ośrodek Edukacji Ekologicznej;

Publikacje związane z promocją turystyki:

Przewodnik Szlakiem Otwartych Kościołów,

Przewodnik Szlakiem Rodów Pomorskich,

Przewodnik Pałace i Dwory.

w/w przewodniki wydane przez Biuro Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty.

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Rąbino, op. cit. oraz dane własne Urzędu Gminy Rąbino.

W strategii z 1999 roku nie określono w precyzyjny sposób horyzontu czasowego wykonania strategii. 15 lat po opracowaniu strategii nadal podstawowym problemem społecznym Gminy Rąbino jest wysokie bezrobocie.

5 SPÓJNOŚĆ GOSPODARCZA, SPOŁECZNA I TERYTORIALNA Z INNYMI OBSZARAMI FUNKCJONALNYMI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy nie może być tworzona w oderwaniu od kontekstu regionalnego. Dlatego ważne jest dokonanie analizy porównawczej, która określa specyficzne uwarunkowania i predyspozycje, a także spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną, w tym analizy sektorowe z innymi obszarami funkcjonalnymi w województwie zachodniopomorskim.

Przeprowadzona dla Gminy Rąbino diagnoza wyzwań, potrzeb i potencjalnych obszarów/sektorów pokazuje, że bariery rozwojowe są poważne i wymagają istotnych działań interwencyjnych w celu zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej z innymi obszarami funkcjonalnymi w województwie zachodniopomorskim.

W wymiarze społecznym w województwie zachodniopomorskim problemem jest wysoka stopa bezrobocia, wynikająca w znacznym stopniu z obciążenia gmin problemowymi miejscowościami popegeerowskimi w województwie. Gmina Brzeźno oraz gmina Świdwin zostały sklasyfikowane, jako gminy z bardzo dużym obciążeniem gmin problemowymi miejscowościami popegeerowskimi w województwie. Gmina Rąbino wraz z gminą Sławoborze i gminą Połczyn-Zdrój zostały sklasyfikowane, jako gminy z dużym obciążeniem.⁵⁴

W 2013 roku stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim wyniosła 17,4% (w Polsce 13,2%). W powiecie świdwińskim wyniosła 27%. Charakterystyczny jest wysoki poziom bezrobocia wśród osób młodych.⁵⁵

W nawiązaniu do nowego Regionalnego Programu Operacyjnego w województwie zachodniopomorskim wyróżnione zostały trzy obszary funkcjonalne, które są obszarami strategicznej interwencji:

- Szczeciński Obszar Metropolitalny (celem interwencji jest wzmocnienie jego roli, jako regionalnego centrum rozwoju gospodarczego);
- Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzki Obszar Funkcjonalny (celem interwencji jest utworzenie aglomeracyjnego obszaru wzrostu we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego);
- Specjalna Strefa Włączenia (celem interwencji jest wsparcie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, powstrzymanie i odwrócenie niekorzystnych trendów społeczno-gospodarczych i demograficznych, zwiększenie regionalnej spójności społecznej i gospodarczej).

Gmina Rąbino znajduje się w Specjalnej Strefie Włączenia, w której skumulowane są wiejskie obszary cechujące się niskimi szansami rozwojowymi. Są to obszary funkcjonalne wymagające wsparcia

⁵⁴ Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, projekt, marzec 2014.

⁵⁵ Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

procesów społeczno-gospodarczych. Problemy występujące w gminie są charakterystyczne dla regionów, które musiały przeprowadzić likwidację PGR-ów.

Powiat świdwiński został wskazany w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, jako obszar interwencji na rzecz wyrównywania dostępu do dóbr i usług. Niska dynamika procesów rozwojowych w gminie wymaga podjęcia działań, których celem jest poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej oraz stworzenie warunków do rozprzestrzeniania się impulsów dla wielofunkcyjnego rozwoju. W tym celu Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego opracował „Założenia dla programu interwencyjnego dla Specjalnej Strefy Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego”.

Sytuacja powiatu świdwińskiego przejawia się w niekorzystnych wartościach kluczowych wskaźników opisujących sytuację społeczno-gospodarczą, a także strukturalnych deficytach rozwojowych (np. brak lub zanik silnych ośrodków rozwojowych, niższy dostęp do infrastruktury, peryferyjne położenie) oraz ograniczonym autonomicznym potencjale rozwojowym.⁵⁶

Koncepcja interwencji w ramach Specjalnej Strefy Włączenia przewiduje koncentrację działań wokół trzech obszarów tematycznych (por tabela): infrastruktura, gospodarka i społeczeństwo, które odpowiadają najważniejszym deficytom rozwojowym mającym swoje źródło historyczne, jak i nawarstwiającym się w ostatniej dekadzie - w wyniku niekorzystnego przebiegu przekształceń gospodarczych i zachwiania koniunktury w poszczególnych sektorach.

Tabela 41: Interwencja w ramach Specjalnej Strefy Włączenia

Cele	Priorytety
Aktywizacja infrastrukturalna obszarów wymagających specjalnego wsparcia	- poprawa dostępności komunikacyjnej do ważnych krajowych, ponadregionalnych i regionalnych ośrodków rozwoju - poprawa dostępności komunikacyjnej do centrów subregionalnych i lokalnych obszarów wzrostu
Aktywizacja gospodarcza obszarów wymagających specjalnego wsparcia	- poprawa dostępności gospodarczej i wzrost konkurencyjności gospodarczej na obszarze SSW - wsparcie na rzecz podniesienia potencjału i konkurencyjności w obszarze biogospodarki, odnawialnych źródeł energii i turystyki
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców obszarów wymagających specjalnego wsparcia	- wsparcie aktywizacji społecznej i ekonomii społecznej - zwiększenie dostępności do usług publicznych - wsparcie dla edukacji - wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników

Źródło: A. Żych, Eliminacja..., op. cit.

Walorem Gminy Rąbino jest środowisko naturalne. Do barier rozwojowych należy zjawisko ubóstwa ekonomicznego, problem stosunkowo niskiej jakości kapitału ludzkiego, niskiej innowacyjności i problem wykluczenia cyfrowego.⁵⁷ W celu zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej konieczne jest podjęcie w gminie działań dotyczących:

⁵⁶ A. Żych, Eliminacja miejsc wykluczenia społecznego, zakres i metody interwencji na obszarach popegeerowskich dotkniętych strukturalnymi problemami rozwojowymi w Województwie Zachodniopomorskim, www.prezydent.pl

⁵⁷ Identyfikacja i delimitacja obszarów problemowych i strategicznej interwencji w Polsce, Wnioski z analiz, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Instytut Badań Strukturalnych, raporty 2009.

- zmniejszenia liczby mieszkańców dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym⁵⁸ (m.in. podniesienie jakości infrastruktury zdrowotnej i społecznej),
- poprawy sytuacji na rynku pracy (np. wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy),
- wsparcia samozatrudnienia, przedsiębiorczości i innowacyjności,
- podnoszenia potencjału kapitału ludzkiego (np. podnoszenie jakości edukacji, wdrożenie nowoczesnych i efektywnych narzędzi edukacyjnych, zwiększanie dostępności do edukacji przedszkolnej),
- uruchomienia instrumentów finansowania aktywizacji zawodowej (np. fundusz stypendialny),
- inwestycji w obszarze infrastruktury społecznej (opracowanie lokalnych planów rozwoju społeczno-gospodarczego),
- polepszenia połączeń komunikacyjnych z najbliższymi „biegunami wzrostu”,
- zwiększenia dostępności infrastruktury cyfrowej,
- wspierania rozwoju sektora turystycznego,
- wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wspierania rozwoju rolnictwa ekologicznego,

Wyżej wymienione działania stanowią wytyczne dla strategii rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027.

⁵⁸ W sferze społecznej działania powinny być uzależnione od rodzaju, nasilenia i koherencji zjawisk patologicznych oraz problemowych - A. Żych, Eliminacja..., op. cit.

6 ANALIZA SWOT

Analiza SWOT należy do podstawowych narzędzi, które wykorzystywane są w procesie planowania strategicznego. Bazując na zidentyfikowanej sytuacji wyjściowej, umożliwia sformułowanie takich celów i założeń, które wykorzystują mocne strony analizowanego obszaru i minimalizują jego słabości, a jednocześnie pozwalają na wykorzystanie występujących w otoczeniu szans oraz uniknięcie potencjalnych zagrożeń.

Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza:

- S - Strengths (silne strony), wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego podmiotu,
- W - Weaknesses (słabe strony), wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego podmiotu,
- O - Opportunities (szanse), wszystko to, co stwarza dla analizowanego podmiotu szansę korzystnej zmiany,
- T - Threats (zagrożenia), wszystko to, co stwarza dla analizowanego podmiotu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Tym samym, czynniki rozwoju można podzielić na wewnętrzne oraz zewnętrzne. Do wewnętrznych czynników zalicza się te, na które lokalna społeczność ma bezpośredni wpływ (silne i słabe strony). Czynniki zewnętrzne umiejscowione są natomiast w bliższym i dalszym otoczeniu badanej jednostki - w większości przypadków jednostka nie ma możliwości oddziaływania/wpływu na omawiane czynniki (szanse i zagrożenia).

Analiza SWOT dla Gminy Rąbino przeprowadzona została w zakresie 4 obszarów priorytetowych, które mają zasadnicze znaczenie dla dalszego rozwoju Gminy. W procesie wyodrębnienia obszarów priorytetowych wykorzystano wyniki przedstawionej we wcześniejszej części dokumentu eksperckiej diagnozy społeczno-gospodarczej. Mając powyższe na uwadze, do obszarów mających zasadnicze znaczenie dla dalszego rozwoju Gminy należy zaliczyć:

- edukacja, gospodarka, rolnictwo, leśnictwo, rynek pracy
- turystyka, sport i rekreacja, dziedzictwo kulturowe;
- infrastruktura ochrony środowiska, infrastruktura techniczna i komunikacyjna,
- pomoc społeczna i ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne.

Ponadto, dokonano rangowania i pozycjonowania poszczególnych elementów SWOT. Nastąpiło to poprzez zgrupowanie czynników o silnym, umiarkowanym oraz niskim wpływie na rozwój Gminy. Przeprowadzenie tej czynności umożliwiło dokonania uszeregowania zgodnego z siłą oddziaływania.

Analiza SWOT

OBSZAR 1 – edukacja, gospodarka, rolnictwo, leśnictwo, rynek pracy	
Czynniki wewnętrzne	
Mocne strony	Słabe strony
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy	
– dobrze zorganizowana sieć szkół [waga: 4], – korzystne warunki do rozwój inwestycji z zakresu OZE (elektrownie wiatrowe) [waga: 5], – znaczące zasoby drewna i rozwijający się przemysł drzewny [waga: 4], – stosunkowo duży potencjał rolniczy [waga: 5] – gospodarstwa rolne charakteryzują się stosunkowo dużym arealem (gospodarstwa wielkopowierzchniowe) [waga: 5], – występująca specjalizacja zarówno w gospodarstwach rolnych jak i hodowlanych [waga: 5],	– wysoki poziom bezrobocia – w najbliższym czasie sytuacja w tym zakresie nie ulegnie zmianie [waga: 5], – rosnąca liczba ludności w wieku produkcyjnym, która pozostaje niezagospodarowana na rynku pracy [waga: 4], – duża odległość od głównych ośrodków gospodarczych, w tym od miasta wojewódzkiego [waga: 5], – występowanie dużej ilości obszarów i obiektów chronionych wpływających na ograniczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej [waga: 4], – niewystarczające dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych do aktualnych, indywidualnych potrzeb zgłaszanych przez poszczególnych lokalnych pracodawców [waga: 5], – niedostosowanie oferty szkoleniowej do potrzeb rynku pracy [waga: 4], – brak jest dużych zakładów produkcyjnych (większe podmioty działające na tym obszarze zaprzestały prowadzenia działalności) [waga: 4], – niskie tempo rozwoju lokalnej przedsiębiorczości [waga: 5], – występowanie ograniczeń związanych z działalnością lotniska [waga: 5], – mała aktywność zawodowa społeczności lokalnej pozostającej bez pracy [waga: 4]. – niska zdolność ekonomiczna małych gospodarstw rolnych [waga: 5], – spadek zainteresowania działalnością rolniczą, szczególnie wśród młodych mieszkańców [waga: 4],

- Występująca uciążliwość (nieprzyjemne zapachy) dla mieszkańców w związku działalnością dużych ferm.

czynniki o umiarkowanym wpływie na rozwój Gminy

- słabo rozwinięte struktury wspierające rozwój małej i średniej przedsiębiorczości [waga: 3],
- brak autorskich projektów wspierających programy przedsiębiorczości [waga: 3],
- nadal niedostateczne wyposażenie w sprzęt specjalistyczny w małych gospodarstwach rolnych [waga: 3].

OBSZAR 1 – edukacja, gospodarka, rolnictwo, leśnictwo, rynek pracy

Czynniki zewnętrzne

szanse

zagrożenia

czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy

– wykorzystanie funduszy strukturalnych z Unii Europejskiej dla rozwoju gminy [waga: 5], – napływ kapitału zagranicznego [waga: 4], – rozwój inwestycji z zakresu OZE (fotowoltaika, solary słoneczne, wiatraki, elektrownie wodne) [waga: 5], – rosnąca świadomość młodzieży w kierunku kształcenia powiązanego z kwalifikacjami zawodowymi [waga: 4], – wykorzystanie funduszy strukturalnych z Unii Europejskiej dla rozwoju rolnictwa na terenie powiatu [waga: 5], – specyfika produkcji rolnej – „produkty ekologiczne i regionalne” [waga: 4], – wzrost zapotrzebowania na artykuły rolno-spożywcze o charakterze ekologicznym [waga: 4].	– spadek tempa wzrostu gospodarczego /kryzys gospodarczy/ [waga: 4], – brak kapitału skłonnego do inwestowania na terenach wiejskich [waga: 5], – fiskalizm państwa – trudne warunki dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości [waga: 5] – duża konkurencja ze strony gmin ościennych w zakresie pozyskiwania środków z funduszy UE [waga: 5], – niezadowalające środki finansowe na rozwój regionalny [waga: 5], – zmiany w przepisach prawnych [waga: 4], – brak współpracy pomiędzy JST z terenu powiatu świdwińskiego [waga: 4], – obszary „Natura 2000”, blokujące możliwości rozwoju JST – restrykcyjne prawodawstwo w zakresie ochrony środowiska, brak konstruktywnych rozwiązań [waga: 5] – brak systemu orientacji zawodowej (doradztwa zawodowego) na poziomie gimnazjum (przypadkowy wybór zawodu) [waga: 4]

- brak systemowego rozwiązania prawnego dla osób, które nie zamierzają podjąć legalnego zatrudnienia [waga: 4]
- skomplikowane procedury i wysokie wymagania instytucji pomocowych udzielających wsparcia finansowego [waga: 5].
- niezadowalające środki finansowe na rozwój działalności rolniczej [waga: 5],
- konkurencyjność produktów rolnych importowanych z krajów UE [waga: 5],
- blokada rynków zbytu w Rosji [waga: 5],
- niska opłacalność produkcji rolnej [waga: 5].

czynniki o umiarkowanym wpływie na rozwój Gminy

- łatwiejszy dostęp do kredytów na rozwój działalności gospodarczej [waga: 3],
- utrzymujący się w Polsce wzrost gospodarczy [waga: 3].
- niska skłonność pracodawców z terenu Gminy Rąbino do zatrudniania ludności w wieku poprodukcyjnym [waga: 3],
- nowe regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska [waga: 3],
- zjawisko „szarej strefy”, problem ściągłości podatków [waga: 3].

OBSZAR 2 – środowisko naturalne, turystyka, sport i rekreacja, dziedzictwo kulturowe

Czynniki wewnętrzne

Mocne strony

Słabe strony

czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy

- dobry stan czystości środowiska naturalnego [waga: 5],
- stosunkowo dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-sportowa [waga: 5],
- bogata oferta kulturalna [waga: 5],
- duża ilość terenów leśnych [waga: 5],
- różnorodność gatunkowa fauny i flory [waga: 5],
- występowanie dużej ilości obszarów i obiektów chronionych [waga: 5],
- brak przemysłu ciężkiego [waga: 5],
- rozwój turystyki weekendowej i kwalifikowanej [waga: 4],
- niewystarczająca ilość tras rowerowych oraz małej infrastruktury towarzyszącej – brak wspólnej koncepcji ścieżek rowerowych obejmujących teren wszystkich gmin powiatu świdwińskiego [waga: 5]
- brak kapitału na modernizację bazy i rozbudowę infrastruktury [waga: 5]
- brak wspólnej polityki promocyjnej na terenie Powiatu [waga: 4]
- zbyt słabo rozwijająca się agroturystyka w stosunku do istniejącego potencjału [waga: 5],
- mała ilość inwestorów zainteresowanych lokowaniem środków w rozwój turystyki

- istniejący system oznakowanych szlaków rowerowych [waga: 5],
- występowanie na obszarze gminy terenów inwestycyjnych pod turystykę, budownictwo letniskowe [waga: 5].
- i sportu na terenie gminy [waga: 5],
- brak koordynacji imprez lokalnych w skali całego obszaru Powiatu [waga: 4],
- brak wyraźnie rozpoznawalnych lokalnych produktów turystycznych/kulturalnych [waga: 4].

OBSZAR 2 – środowisko naturalne, turystyka, sport i rekreacja, dziedzictwo kulturowe

Czynniki zewnętrzne

szanse

zagrożenia

czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy

- wykorzystanie Funduszy Europejskich z Unii Europejskiej dla rozwoju gminy [waga: 5],
- stworzenie spójnej sieci dróg rowerowych łączącej gminy i atrakcyjne miejsca powiatu świdwińskiego [waga: 5],
- rozwój turystyki weekendowej i kwalifikowanej [waga: 4].
- wzrost zainteresowania społeczeństwa aktywnym wypoczynkiem, agroturystyką oraz turystyką przyrodniczą i krajoznawczą [waga: 5],
- gospodarstwa ekologiczne i agroturystyka [waga: 5],
- specyfika produkcji rolnej – „produkty regionalne” [waga: 4],
- rozwój funkcji edukacyjnych, kulturalnych, i rekreacyjnych w lokalnych centrach usług [waga: 4],
- rozwój elektronicznych usług publicznych z zakresu kultury – np. e-biblioteki [waga: 5],
- brak podmiotów gospodarczych chętnych do inwestowania w rozwój bazy turystycznej [waga: 5],
- skomplikowane procedury i wysokie wymagania instytucji pomocowych udzielających wsparcia finansowego [waga: 5],
- duża konkurencja ze strony gmin ościennych w zakresie pozyskiwania środków z funduszy UE [waga: 5],
- niezadowalające środki finansowe na rozwój regionalny [waga: 5],
- brak współpracy pomiędzy JST z terenu powiatu świdwińskiego [waga: 4],
- zwiększanie zadań JST bez przekazywania odpowiednich środków publicznych na ich realizację [waga: 5].

czynniki o umiarkowanym wpływie na rozwój Gminy

- rozwój edukacji proekologicznej [waga: 3]
- zmiany w przepisach prawnych [waga: 3],

OBSZAR 3 – infrastruktura ochrony środowiska, infrastruktura techniczna i komunikacyjna**Czynniki wewnętrzne****Mocne strony****Słabe strony****czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy**

– stosunkowo dobry stan rozwoju sieci wodociągowej [waga: 5], – stosunkowo dobry stan rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej [waga: 5], – dynamiczny rozwój w ostatnim okresie infrastruktury wodno-ściekowej [waga: 5], – istniejąca sieć linii kolejowych [waga: 5].	– zły stan techniczny dróg w tym szczególności dróg powiatowych np. łączących powiat świdwiński z powiatem białogardzkim [waga: 5], – brak przy drogach poboczy oraz we wsiach chodników dla pieszych [waga 4], – brak odpowiedniej ilości ścieżek rowerowych stanowiących element transportu w ramach gminy i powiatu świdwińskiego [waga: 4], – niesatysfakcjonujący rozwój sieci teleinformatycznej [waga: 4], – niesatysfakcjonujący rozwój sieci gazowej [waga: 4], – brak oferty lub jej bardzo ograniczony zakres związany z realizacją połączeń autobusowych w godzinach wieczornych oraz w weekendy [waga: 4], – przed teren gminy nie przebiega żadna droga krajowa, co decyduje o niekorzystnym skomunikowaniu gminy z innymi częściami województwa czy kraju [waga: 5], – niedostateczny rozwój transportu publicznego /transport autobusowy/ [waga: 5], – transport publiczny – rzadka siatka połączeń [waga: 5] – brak komunikacji pomiędzy głównymi ośrodkami obszaru a małymi miejscowościami [waga: 5] – zwiększanie zadań JST bez przekazywania odpowiednich środków publicznych na ich realizację [waga: 5]

czynniki o umiarkowanym wpływie na rozwój Gminy

- niesatysfakcjonujący standard techniczny infrastruktury PKP na terenie Gminy [waga: 3],

OBSZAR 3 – infrastruktura ochrony środowiska, infrastruktura techniczna i komunikacyjna**Czynniki zewnętrzne****szanse****zagrożenia****czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy**

- wykorzystanie Funduszy Europejskich z Unii Europejskiej dla rozwoju Gminy [waga: 5],
- rozwój szerokopasmowego Internetu [waga: 5],
- dobrze funkcjonujący system gospodarki odpadami [waga: 4],
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy [waga: 4]
- skomplikowane procedury i wysokie wymagania instytucji pomocowych udzielających wsparcia finansowego [waga: 5].
- duża konkurencja ze strony gmin ościennych w zakresie pozyskiwania środków z funduszy UE [waga: 5],
- niezadowalające środki finansowe na rozwój regionalny [waga: 5],
- brak współpracy pomiędzy JST z terenu powiatu świdwińskiego [waga: 4],

czynniki o umiarkowanym wpływie na rozwój Gminy

- modernizacja ciągów komunikacyjnych w kierunku Szczecina i Gdańska [waga: 3].

OBSZAR 4 – pomoc społeczna i ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna**Czynniki wewnętrzne****Mocne strony****Słabe strony****czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy**

– dalszy dynamiczny rozwój e-administracji i e-usług publicznych [waga: 4], – funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania [waga: 4] – działalność organizacji społecznych (stowarzyszenia, grupy działań) [waga: 4]	– odpływ ludności z terenu powiatu – ujemne saldo migracji [waga: 5], – migracja znacznej części mieszkańców poza granice kraju, zwłaszcza do krajów Unii Europejskiej [waga: 5], – malejąca liczba zawieranych związków małżeńskich [waga: 4], – niski przyrost naturalny [waga: 5], – przyrost naturalny obserwowany głównie w rodzinach dysfunkcyjnych [waga: 5], – bardzo wysoki odsetek liczby osób korzystających z pomocy społecznej [waga: 5], – pogłębiające się patologie społeczne – narkomania, alkoholizm [waga: 5], – niesatysfakcjonujący rozwój poziom usług medycznych – zbyt długi czas oczekiwania do lekarzy specjalistów [waga: 4], – zbyt mała w stosunku do oczekiwań mieszkańców liczba specjalistycznych usług świadczonych w szpitalu powiatowym w Połczynie-Zdroju [waga: 5], – brak na terenie Gminy posterunku policji, [waga: 4], – wysoki poziom wykluczenia społecznego w szczególności na obszarach po byłych PGR i występowanie negatywnych zjawisk społecznych (alkoholizm, przemoc w rodzinie) [waga: 5], – ograniczone zasoby mieszkaniowe (mieszkania socjalne i komunalne) przy stale wzrastającej ilości rodzin oczekujących na takie mieszkanie [waga: 5], – skutki migracji zarobkowej (malejąca funkcja wychowawcza rodziny) [waga: 4].

OBSZAR 4 – pomoc społeczna i ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna**Czynniki zewnętrzne****szanse****zagrożenia****czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy**

- wykorzystanie Funduszy Europejskich z Unii Europejskiej dla rozwoju Gminy [waga: 5],
- reforma oświaty i służby zdrowia [waga: 5],
- upowszechnianie i uświadamianie procesu rewitalizacji obszarów problemowych [waga: 4].
- skomplikowane procedury i wysokie wymagania instytucji pomocowych udzielających wsparcia finansowego [waga: 5].
- duża konkurencja ze strony gmin ościennych w zakresie pozyskiwania środków z funduszy UE [waga: 5],
- niezadowalająca ilość środków finansowych na rozwój regionalny [waga: 5],
- niezadowalająca ilość środków finansowych na funkcjonowanie pomocy społecznej [waga: 5],
- negatywne postawy osób zaliczonych do długotrwale bezrobotnych [waga: 5],
- zwiększanie zadań JST bez przekazywania odpowiednich środków publicznych na ich realizację [waga: 5].

czynniki o umiarkowanym wpływie na rozwój Gminy

- rosnące możliwości zlecania zadań własnych i realizacja ich przez NGO [waga: 3],

czynniki o niskim wpływie na rozwój Gminy

- rosnące znaczenie ekonomii społecznej [waga: 2],
- możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na realizację małych Projektów prozdrowotnych [waga: 2]

7 WIZJA I MISJA GMINY RĄBINO

7.1 WIZJA GMINY RĄBINO

Wizja rozwoju gminy stanowi obraz pożądanego stanu, jaki społeczność lokalna chce osiągnąć na koniec wdrażania zaktualizowanej strategii. Odpowiada na pytania:

- co chcemy osiągnąć?
- jaką sytuację chcemy mieć?

Wizja wskazuje zasadniczy kierunek działania, pozwala również wyklarować jasność celów, stojących przed gminą. Wizja jest wizualizacją przyszłości, która z założenia motywuje jej twórców i adresatów do działań na rzecz jej realizacji.

Wizję rozwoju Gminy Rąbino do roku 2022 z perspektywą na lata 2023 – 2027 sformułowano w następujący sposób.

**Gmina, w której dobrze się żyje,
spokojnie mieszka i miło wypoczywa, w której w pełni zaspokaja się
swoje potrzeby i chętnie realizuje marzenia.**

7.2 MISJA GMINY RĄBINO

Misja określa wartości, jakimi będzie kierowała się społeczność lokalna w celu zrealizowania zaprojektowanej wizji rozwoju. Misja ukierunkowuje również na działania, które trzeba podjąć, aby misja się powiodła, a wizja stała się rzeczywistością. Realizatorem misji jest cała społeczność lokalną, w tym przedstawiciele władz Gminy i urzędnicy, pracownicy placówek i instytucji gminnych, członkowie organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy i inwestorzy, mieszkańcy gminy.

Misja Gminy Rąbino została sformułowana w następujący sposób:

„Rąbino to gmina przyszłości, przyjazna mieszkańcom, dbająca o umocnienie solidarności i więzów międzyludzkich, oraz o poprawę stanu zdrowia, oświaty oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego.

Rąbino to gmina dbająca o wzrost innowacyjności i konkurencyjności lokalnej gospodarki, małych i średnich przedsiębiorstw w tym w szczególności wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych.

Rąbino to gmina dbająca o rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej. Gmina wykorzystująca walory krajobrazowe terenu w kierunku świadczenia usług rekreacyjnych i turystycznych”.

Sformułowana w ten sposób misja Gminy Rąbino zwraca uwagę na wartości, jakimi powinni kierować się jego mieszkańcy oraz władze samorządowe. Kluczowymi wartościami, obok przedsiębiorczości i aktywności obywatelskiej, jest zaufanie społeczne i nastawienie na współpracę. Potrzeba współpracy i podejścia partnerskiego w rozwoju Gminy i wspieraniu inicjatyw społeczności lokalnej wynika nie tylko z konieczności sprostania wyzwaniom, przed którymi stoi obecnie Gmina, ale jest również nieodłącznym elementem budowy zaufania i kapitału społecznego w Gminie.

8 OBSZARY STRATEGICZNE I KIERUNKI ROZWOJU

Wizja rozwoju Gminy będzie możliwa do zrealizowania poprzez podjęcie szeregu działań operacyjnych w priorytetowych obszarach rozwoju. Obszary te wynikają z jednej strony ze zidentyfikowanych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych rozwoju Gminy, zaś z drugiej są odpowiedzią na główne wyzwania, przed którymi stoi Gmina i jego społeczność lokalna do 2022 roku oraz z perspektywą na lata 2023 – 2027. Przyjęte obszary rozwoju wpisują się również w cele tematyczne polityki spójności Unii Europejskiej oraz priorytety polityki rozwoju regionalnego realizowane na poziomie krajowym i wojewódzkim. Dzięki temu obszary te będą mogły być w dużej mierze rozwijane i finansowane ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach realizowanych programów operacyjnych perspektywy finansowej 2014-2020.

Poniżej znajdują się **cztery obszary strategiczne**, dla których zostały określone cele strategiczne oraz zestawy wspierających ich celów szczegółowych. W ramach każdego z celów szczegółowych określono konkretne działania /kierunki działania/, które prowadzą do osiągnięcia założonych celów operacyjnych a pośrednio również strategicznych.

OBSZAR STRATEGICZNY 1 – edukacja, gospodarka, rolnictwo, rynek pracy

Cel strategiczny 1:

Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka oparta na nowoczesnym rolnictwie oraz gospodarce leśnej

Cel strategiczny 2:

Otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki

Strategia postępowania:

Do najważniejszych celów rozwojowych Gminy Rąbino należy zaliczyć budowanie pozycji obszaru, który jest atrakcyjny dla nowych inwestycji oraz korzysta z wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości lokalnej społeczności. Konkurencyjności i jakości lokalnej gospodarki determinują obecnie nie tylko warunki ekonomiczno-prawne, ale przede wszystkim dostępność i jakość kapitału ludzkiego. W tym przypadku kapitał intelektualny należy rozumieć, jako sumę kapitału tworzonego bezpośrednio przez ludzi i instytucje, istniejący potencjał zewnętrznego wizerunku a także wewnętrzne relacje społeczne. Dynamiczny rozwój uzależniony jest ściśle od otwartości i gotowości do podjęcia współpracy, jakości kadr gospodarki, poziomu przedsiębiorczości mieszkańców, kwalifikacji zawodowych pracowników, zdolności do tworzenia i absorpcji innowacji oraz zdolności do elastycznego reagowania na zachodzące na lokalnym rynku pracy zmiany.

Szansą na rozwój Gminy Rąbino jest inteligentne gospodarowanie i pomnażanie lokalnych potencjałów (wielkopowierzchniowe wyspecjalizowane gospodarstwa rolne, gospodarka leśna, a także związane z rozwiniętym rolnictwem przetwórstwo rolno-spożywcze) oraz umiejętnie

korzystanie z zasobów terenów inwestycyjnych (pod działalność gospodarczą, rolniczą). W dłuższej perspektywie, zwiększenie tempa rozwoju Gminy Rąbino będzie niemożliwe bez równoczesnego zagospodarowywania istniejącej infrastruktury gospodarczej, które decyduje o konkurencyjności regionu i jego atrakcyjności inwestycyjnej. Konieczne są również inwestycje, które podniosą zewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy oraz całego powiatu świdwińskiego. Dostępność komunikacyjna w tym przypadku stanowi podstawową determinantę rozwoju Gminy.

Zmiany zachodzące na rynku pracy, dynamiczny rozwój nowoczesnych technologii (w tym w szczególności technologii teleinformatycznych) oraz zmiany w systemie wartości, zmuszają do podjęcia zdecydowanych działań, które pozwolą na zdobycie nowych umiejętności i nabycie doświadczeń przez dzieci oraz młodzież uczęszczającą do placówek edukacyjnych.

W celu osiągnięcia wysokiej efektywności wspomnianego procesu, niezbędne jest podjęcie zintensyfikowanej współpracy pomiędzy wszystkimi lokalnymi interesariuszami. W takim procesie niezbędne jest w szczególności duże zaangażowanie lokalnych samorządów (powiatowych i gminnych), placówek edukacyjnych, przedsiębiorców i ich związków, instytucji rynku pracy (w tym m.in. PUP), organizacji pozarządowych oraz uczniów i ich rodziców.

Dodatkowo na efektywność procesu edukacyjnego, zasadniczy wpływ będzie miała decyzja, jak bardzo liczba grupa uczniów zostanie objęta tym procesem. Wskazane jest, aby już od pierwszych etapów kształcenia podejmowane były działania, które będą przygotowywały uczniów do wejścia na rynek pracy. Do takich działań można m.in. zaliczyć możliwość korzystania przez uczniów z nowoczesnych technologii wspomagających proces nauczania, udział w nowatorskich projektach edukacyjnych, zwłaszcza o zasięgu międzynarodowym.

Warunkiem rozwoju Gminy wydaje się być intensyfikacja współpracy na szczeblu samorządowym – gminy i powiat świdwiński. Wspomniana współpraca powinna skupiać się na kreowaniu i realizacji wspólnych przedsięwzięć, które będą dynamizować rozwój gospodarczy, turystyczny oraz będą rozwiązywać lub łagodzić istniejące problemy społeczne. W szczególności konieczna jest współpraca obejmująca tworzenie stref gospodarczych, wypracowania wspólnej polityki w zakresie przyciągania inwestycji zewnętrznych, promocji gospodarczej, itp. Ponadto, należy również w aktywny sposób współpracować z podmiotami prywatnymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023- 2027	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<i>Cel strategiczny 1:</i> Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka oparta na nowoczesnym rolnictwie oraz gospodarce leśnej <i>Cel strategiczny 2:</i>	CEL STRATEGICZNY 1. ZWIĘKSZENIE PRZESTRZENNEJ KONKURENCYJNOŚCI REGIONU <u>Cele kierunkowe:</u> 1.1. Wzrost innowacyjności gospodarki 1.3. Wspieranie współpracy przedsiębiorstw i rozwoju	<i>1.2 Działanie</i> Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększanie ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi

Otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki	przedsiębiorczości 1.4. Wspieranie wzrostu eksportu 1.6. Restrukturyzacja i rozwój produkcji rolnej i rybactwa	1.3 Działanie Budowa podstaw konkurencyjności województw
	CEL STRATEGICZNY NR 2 „WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ REGIONU” <u>Cele kierunkowe:</u> 2.1. Podnoszenie atrakcyjności i spójności oferty inwestycyjnej regionu oraz obsługi inwestorów 2.2. Wzmacnianie rozwoju narzędzi wsparcia biznesu 2.3. Tworzenie i rozwój stref aktywności inwestycyjnej 2.4. Budowanie i promocja marki regionu	2.3 Działanie Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze
	CEL STRATEGICZNY 4. ZACHOWANIE I OCHRONA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH, RACJONALNA GOSPODARKA ZASOBAMI <u>Cele kierunkowe:</u> 4.3. Zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii	
	CEL STRATEGICZNY NR 5 „BUDOWANIE OTWARTEJ I KONKURENCYJNEJ SPOŁECZNOŚCI” <u>Cele kierunkowe:</u> 5.1. Rozwój kadr innowacyjnej gospodarki 5.2. Zwiększanie aktywności zawodowej ludności 5.3. Rozwój kształcenia ustawicznego 5.4. Rozwój szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami gospodarki 5.5. Budowanie społeczeństwa informacyjnego 5.6. Zwiększanie dostępności i uczestnictwa w edukacji przedszkolnej	
	CEL STRATEGICZNY NR 6 „WZROST TOŻSAMOŚCI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ REGIONU” <u>Cele kierunkowe</u> 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego, jako fundamentu tożsamości regionalnej	

Cele operacyjne

W ramach 1 celu strategicznego:

- 1.1. Rozwój i wzrost konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw**
- 1.2. Przyciąganie inwestorów zewnętrznych reprezentujących branże gospodarcze zgodne z przyjętymi kierunkami rozwoju gminy o nieinwazyjnym charakterze przestrzennym, respektujących zasady ochrony środowiska.**
- 1.3. Rozwój wysoko wyspecjalizowanego rolnictwa oraz przemysłu drzewnego**
- 1.4. Efektywny systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej.**

W ramach 2 celu strategicznego:

- 1.5. Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu**
- 1.6. Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności.**

Kierunki interwencji (kluczowe zadania)					
Cel operacyjny	Kierunki działania	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca ze strony gminy	Partnerzy	Przewidywany okres realizacji
1.6	Rozwój programów odkrywania i wspierania talentów	Gmina Rąbino, Szkoły, instytucje kultury	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	organizacje pozarządowe	2014-2022
1.6	Wdrożenie programów wspierających rozwój edukacyjny dzieci w tym o specjalnych potrzebach edukacyjnych - wyrównywanie dysproporcji i zwiększanie szans rozwojowych wśród dzieci i młodzieży (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych)	organizacje pozarządowe, szkoły	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	instytucje kultury	2014-2022
1.6	Wdrażanie systemowych form wsparcia wyboru kierunków kształcenia i rozwój doradztwa zawodowego	Gmina Rąbino, Szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pracodawców	2014-2022
1.6	Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie dostosowania oferty kształcenia do potrzeb subregionalnego rynku pracy	Gmina Rąbino, Szkoły ponadgimnazjalne, Powiat Świdwiński,	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	Powiatowa Rada Zatrudnienia, organizacje pracodawców, przedsiębiorstwa	2014-2022
1.6	Rozwój systemu doradztwa zawodowego, koordynacja działań instytucji różnych szczebli	Powiatowy Urząd Pracy	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	Gmina Rąbino, szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Szkolne Ośrodki Kariery, organizacje pracodawców	2014 -2027
1.6	Promocja podejmowania nauki na kierunkach zawodowych, w tym technicznych; podnoszenie rangi szkół zawodowych;	Gmina Rąbino, Szkoły	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	Starostwo Powiatowe, gminy powiatu świdwińskiego, przedsiębiorstwa	2014-2027
1.1 1.2	Utworzenie strefy aktywności gospodarczej na terenie Gminy Rąbino	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju	powiat świdwiński	2014-2020

1.4			gospodarczego		
1.1 1.2 1.3 1.4	Wsparcie powstawania grup producenckich, klastrów i czynników wzmacniających ich rozwój (ze szczególnym uwzględnieniem sektora przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnego)	Gmina Rąbino, Instytucje Otoczenia Biznesu, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, przedsiębiorcy, NGO	2014-2022
1.3	Stworzenie systemu informacji i wizualizacji przestrzennej w zakresie promocji oferty terenów inwestycyjnych	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	inwestorzy prywatni, gminy powiatu świdwińskiego	2014-2016
1.3	Marketing gospodarczy i promocja oferty inwestycyjnej Gminy Rąbino	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Podmioty gospodarcze, organizacje pracodawców. powiat świdwiński	2014-2022
1.1 1.3	Aktywna współpraca z instytucjami otoczenia biznesu w zakresie udzielania informacji, szkoleń i doradztwa dla przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje Pracodawców, NGO	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Starostwo Powiatowe, Gmina Rąbino, gminy powiatu świdwińskiego	2014-2022
1.1 1.3	Współpraca z instytucjami oferującymi wsparcie finansowe dla rozwoju działalności gospodarczej	Gmina Rąbino, Instytucje Otoczenia Biznesu, Organizacja Pracodawców,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Banki	2014-2022
1.6	Wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości począwszy od wczesnych etapów kształcenia	Gmina Rąbino, Szkoły, Szkolne Ośrodki Kariery	Komórka odpowiedzialna za sprawy edukacji i szkolnictwa	gminy powiatu świdwińskiego, Powiat Świdwiński	2014-2022
1.1 1.3	Wsparcie rozwoju i promocja rolnictwa ekologicznego (ze szczególnym rozwojem agroturystyki), sadownictwa oraz szkółkarstwa.	Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Zachodniopomorska Izba Rolnicza, gospodarstwa rolne	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,	2014-2022

				organizacje pozarządowe, gminy powiatu świdwińskiego, Starostwo Powiatowe, rady sołeckie	
1.1 1.3 1.5	Udzielanie pomocy doradczej i informacyjnej w zakresie pozyskiwania środków na rozwój produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz szkoleń	Ośrodki Doradztwa Rolniczego, LGD	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, gminy powiatu świdwińskiego, Starostwo Powiatowe, rady sołeckie	2014-2022
1.1 1.3 1.4 1.5	Wsparcie tworzenia grup producentów rolnych i innych form stowarzyszeniowych	Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Zachodniopomorska Izba Rolnicza	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, Rolnicy, LGD, organizacje pozarządowe, związki producentów	2014-2022
1.1 1.3 1.4 1.5	Wsparcie rozwoju sieci sprzedaży produktów tradycyjnych i regionalnych, powiązanie z rozwojem funkcji turystycznej obszaru Gminy	Gmina Rąbino, Gminy powiatu świdwińskiego, LGD	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, producenci	2014-2022
1.3 1.4	Organizacja imprez tematycznych promujących produkty lokalne i tradycyjne	Gmina Rąbino,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Starostwo Powiatowe, gminy powiatu świdwińskiego, Urząd Marszałkowski WZ, LGD, organizacje pozarządowe	2014-2022

OBSZAR STRATEGICZNY 2 – środowisko naturalne, turystyka, sport i rekreacja, dziedzictwo kulturowe

Cel strategiczny 3:

Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie

Strategia postępowania:

Rozwój turystyki i przemysłów czasu wolnego (odpoczynek i spędzaniem czasu wolnego przez osoby indywidualne oraz wykonywanie pracy poza obowiązkami służbowymi i pracą zawodową tj. hobby). W Gminie Rąbino opierać powinien się o funkcjonowanie takiej oferty produktów turystycznych oraz rekreacyjnych, które z uwagi na swoje unikalne cechy i oryginalną filozofię funkcjonowania będą chętniej wybierane na rynku (w chwili obecnej brak jest takiej oferty). Osiągnięcie takiej przewagi rynkowej jest procesem długotrwałym i skomplikowanym, wymaga bowiem zaangażowania wielu zasobów i środków – szczególnie w sytuacji niewystarczającej infrastruktury turystycznej. Gmina Rąbino posiada na swoim terenie bardzo duży udział lasów w ogólnej powierzchni gminy. Gmina Rąbino w stosunku do innych gmin powiatu świdwińskiego posiada niższy potencjał turystyczny. Jednak z uwagi na swoją lokalizację może tworzyć jeden z elementów oferty turystycznej powiatu świdwińskiego.

Atrakcyjność turystyczna powiatu świdwińskiego związana jest przede wszystkim z ukształtowaniem terenu, występującymi zbiornikami wodnymi i rzekami. Powiat świdwiński jest jednym z wiodących ośrodków lecznictwa uzdrowiskowego w kraju. Sanatoria i ośrodki lecznicze zlokalizowane są w Połczynie-Zdroju - jednym z najstarszych miast uzdrowiskowych w Polsce. Na terenie powiatu świdwińskiego występuje Drawski Park Krajobrazowy, który obejmuje najcenniejsze tereny Pojezierza Drawskiego, w tym również obszar tzw. Szwajcarii Połczyńskiej, wyróżniający się urozmaiconą rzeźbą terenu, licznymi jeziorami (Dolina Pięciu Jezior) i doliną górnej Drawy.

Problemem jednak jest bardzo widoczna sezonowość oferty turystycznej powiatu, a wyzwaniem zatrzymanie części osób odwiedzających powiat dla dłuższe pobyty i w ciągu całego roku. Należy dokładać starań w zakresie rewitalizacji terenów atrakcyjnych turystycznie i kulturowo oraz poprawiać estetykę przestrzeni publicznych.

Ponadto powiat świdwiński ma również szansę wykreować nowe specjalizacje spędzania wolnego czasu – np. obiekty spa, itp. Oferta ta może być doskonale **uzupełniana zorganizowanymi trasami turystycznymi (rowerowymi, spacerowymi, edukacyjnymi) oraz tradycyjnymi produktami lokalnymi. Taka oferta mogłaby być ofertowana na terenie Gminy Rąbino.** Dla wykreowania tych nowych specjalizacji ponadlokalnych niezbędne jest rozwijanie infrastruktury turystycznej (atrakcje turystyczne, miejsca noclegowe, gastronomia, itp.), do czego niezbędna jest aktywna współpraca z sektorem prywatnym.

Oferta Gminy Rąbino nie może być w związku z tym budowana na zasadzie konkurencji, ale na uzupełnianiu i współpracy, włączając własne oryginalne zasoby w obieg turystyczny.

Prawidłowe funkcjonowanie produktów turystycznych, przy optymalnym wykorzystaniu zasobów Gminy Rąbino i jego otoczenia, skutkować będzie wzrostem gospodarczym. Pozytywne zmiany

zachodzące na rynku lokalnym, dzięki rozwojowi turystyki i dziedzictwa kulturowego, przejawiają się także w innych sektorach gospodarczych i społecznych. Osiągnięcie celu, jakim jest stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej powiatu świdwińskiego niesie za sobą konieczność podejmowania działań zarówno w zakresie kreacji nowych produktów i rozwijania już istniejących, ich modyfikacji i unowocześniania zgodnie z trendami rynkowymi i oczekiwaniami klientów, jak również w zakresie budowy, rozbudowy i stałej poprawy jakości infrastruktury gwarantującej efektywny i prawidłowy rozwój. Głównym założeniem działań podejmowanych w ramach realizacji niniejszego celu jest stworzenie unikalnej, wyróżniającej się na rynku oferty produktowej, która będzie stwarzała nową jakość (wspólna oferta gmin wchodzących w skład powiatu świdwińskiego).

Niezmiernie ważnym aspektem warunkującym powodzenie realizacji tej części strategii jest zawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy wszystkimi samorządami powiatu świdwińskiego na rzecz budowania wspólnej (spójnej) oferty turystycznej kulturalnej, w której każda z gmin ma do zaoferowania interesujące propozycje. Działania w pojedynkę nie przynoszą i nie przyniosą pożądanego skutku.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023- 2027	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<i>Cel strategiczny:</i> Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie	CEL STRATEGICZNY 1. ZWIĘKSZENIE PRZESTRZENNEJ KONKURENCYJNOŚCI REGIONU <u>Cele kierunkowe:</u> 1.2. Wzrost konkurencyjności województwa w krajowym i zagranicznym ruchu turystycznym	<i>1.2 Działanie</i> Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększanie ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi <i>2.2 Działanie</i> Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe <i>2.3 Działanie</i> Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze
	CEL STRATEGICZNY NR 3 „ZWIĘKSZENIE PRZESTRZENNEJ KONKURENCYJNOŚCI REGIONU” <u>Cele kierunkowe</u> 3.6. Poprawa dostępności do obszarów o walorach turystycznych i uzdrowiskowych	
	CEL STRATEGICZNY 4. ZACHOWANIE I OCHRONA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH, RACJONALNA GOSPODARKA ZASOBAMI <u>Cele kierunkowe:</u> 4.1. Poprawa jakości środowiska	

	i bezpieczeństwa ekologicznego 4.2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów 4.6. Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych	
	CEL STRATEGICZNY NR 6 „WZROST TOŻSAMOŚCI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ REGIONU” <u>Cele kierunkowe</u> 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego, jako fundamentu tożsamości regionalnej	

Cele operacyjne

- 2.1. Rozwój zintegrowanych form turystyki w oparciu o lokalne walory i istniejącą infrastrukturę turystyczną
- 2.2. Upowszechnienie dostępu do informacji o gminie – informacja i promocja
- 2.3. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w korzystaniu z usług kultury, sportu i rekreacji
- 2.4. Wzmacnianie istniejących oraz kreowanie nowych czynników atrakcyjności Gminy w tym w zakresie dostępności infrastruktury oraz jakości oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej
- 2.5. Ochrona różnorodności biologicznej

Kierunki interwencji (kluczowe zadania)					
Cel operacyjny	Kierunki działania	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca ze strony gminy	Partnerzy	lata realizacji
2.1 2.3 2.4 2.5.	Budowa tras rowerowych na terenie Gminy Rąbino stanowiących element systemu tras rowerowych powiatu świdwińskiego	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, nadleśnictwo	2014-2017
2.1 2.3 2.4 2.5.	Utworzenie nowych i remont istniejących tras turystycznych na terenie Gminy Rąbino stanowiących element systemu tras turystycznych powiatu świdwińskiego	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, nadleśnictwo	2014-2020
2.1. 2.2 2.3. 2.4	Utworzenie ponadregionalnego centrum kultury z siedzibą w powiecie świdwińskim.	Powiat Świdwiński	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, gminy powiatu świdwińskiego	2016-2017
2.3 2.4	Stworzenie oferty zajęć wspólnego spędzania czasu przez dzieci oraz rodziców, budowanie oferty międzypokoleniowej	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, sportu i rekreacji, organizacje pozarządowe	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Biblioteki, muzea, szkoły, kluby sportowe	2014-2027
2.4 2.5	Zagospodarowanie i odnawianie terenów zielonych oraz rekreacyjnych na terenie Gminy Rąbino	Gmina Rąbino,	Komórka odpowiedzialna za sprawy budownictwa i architektury	Starostwo Powiatowe, Nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	2014-2027
2.1 2.3 2.4 2.5	Rozwój subregionalnej sieci dróg rowerowych, ścieżek biegowych i innych (wielosezonowe trasy rekreacyjne) oraz ścieżek edukacyjnych, kulturowych i poznawczych	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, Nadleśnictwa	Komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Parki krajobrazowe, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, rekreacji i sportu	2014-2027

2.1 2.4	Wspieranie inwestycji niezbędnych do uprawiania turystyki kwalifikowanej (w tym m.in. jeździectwa), specjalistycznej (myślistwo, wędkarstwo)	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, kapitał prywatny, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, kluby żeglarskie i sportów wodnych, inwestorzy i dzierżawcy	2014-2027
2.1 2.4.	Tworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury obiektów turystycznych: obiekty noclegowe i gastronomiczne, turystyka aktywna, rekreacyjna, specjalistyczna, kulturowa	Gmina Rąbino, kapitał prywatny	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	gminy powiatu świdwińskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Nadleśnictwa, zarządcy dróg	2014-2027
2.1 2.2 2.4	Współpraca w zakresie łączenia szlaków i tras w ponadgminne i regionalne sieci turystyczne – turystyczny obszar funkcjonalny	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Nadleśnictwa, zarządcy dróg, LGD, Regionalna Organizacja Turystyczna	2014-2018
2.1 2.3 2.4. 2.6.	Rozbudowa małej architektury turystycznej i urządzeń rekreacyjno-sportowych	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, inwestorzy prywatni, zarządcy dróg, LGD	2014-2027
2.1 2.2 2.4 2.5	Jednolite oznakowanie szlaków, obiektów i atrakcji turystycznych – wizualizacja turystyczna	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, nadleśnictwa	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, inwestorzy prywatni, zarządcy dróg, LGD	2014-2018
2.2	Rozwój wspólnej, subregionalnej informacji turystycznej	Gmina Rąbino Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Ośrodki turystyczne, obiekty noclegowe i gastronomiczne, organizacje pozarządowe, LGD	2014-2016

		inwestorzy prywatni			
2.2 2.3 2.4	Współpraca z sąsiednimi jednostkami w zakresie uzgadniania spójnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i turystycznych	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, rekreacji i sportu, gminy powiatu świdwińskiego, Powiat Świdwiński	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizatorzy imprez, LGD, organizacje pozarządowe	2014-2016
2.2	Wydawanie wysokiej jakości materiałów promocyjnych	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, powiat świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, kapitał prywatny	2014-2018
2.1 2.2	Opracowanie mobilnych informatorów o atrakcjach na terenie Gminy Rąbino i innych gmin powiatu świdwińskiego	Powiat Świdwiński	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, Gminy powiatu świdwińskiego, kapitał prywatny	2014-2016
2.1. 2.2	Udział w targach turystycznych ze spójną ofertą Gminy Rąbino i innych gmin powiatu świdwińskiego	Powiat Świdwiński	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Gmina Rąbino, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, Gminy powiatu świdwińskiego, kapitał prywatny	2014-2027
2.3 2.4.	Ekspozowanie tożsamości regionalnej i wielokulturowej spuścizny historycznej Gminy Rąbino	Gmina Rąbino,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, organizacje pozarządowe, organizacje turystyczne, szkoły, instytucje kultury, uniwersytety trzeciego wieku	2014-2027
2.1	Wykreowanie rozpoznawalnego	Gmina Rąbino, Powiat	Komórka odpowiedzialna za		2014-2016

2.2 2.3 2.4	produktu turystycznego/kulturalnego Gminy Rąbino i powiatu świdwińskiego	Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego,	sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, Gminy powiatu świdwińskiego organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego LGD, kapitał prywatny	
2.3	Współorganizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym – wydarzenia cykliczne, ponadlokalne	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, rekreacji i sportu	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Nadleśnictwa, LGD, kapitał prywatny	2014-2027
2.3	Realizacja działań związanych z propagowaniem aktywności ruchowej i zdrowego stylu życia	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, rekreacji i sportu	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizacje pozarządowe, organizacje turystyczne, szkoły, Poradnie Psychologiczno- Pedagogiczne, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, szpital powiatowy, kluby sportowe	2014-2027
2.3	Kształtowanie wśród młodzieży sportowego modelu spędzania czasu wolnego (międzyszkolna rywalizacja sportowa)	Gmina Rąbino, szkoły	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, organizacje pozarządowe, kluby sportowe	2014-2027
2.3	Współpraca finansowa i pozafinansowa z klubami sportowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze sportu i rekreacji	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, Kluby sportowe, organizacje pozarządowe	2014-2027

OBSZAR STRATEGICZNY 3 – infrastruktura ochrony środowiska, infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Cel strategiczny 4:

Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz komunikacyjna

Strategia postępowania:

Efektem zaplanowanych oraz realizowanych działań powinno być włączenie zasobów dziedzictwa przyrodniczego w obieg gospodarczy, to jest podejmowanie takich działań ochronnych, które chroniąc obecny stan środowiska naturalnego jednocześnie stwarzać będą impulsy do dalszego rozwoju Gminy. Ważne jest zatem właściwe zagospodarowanie przestrzenne oraz planowanie prawnej ochrony przyrody, pozwalające łączyć funkcje gospodarcze, mieszkaniowe i ekologiczne różnych obszarów.

Kluczowym elementem dbałości o stan środowiska naturalnego jest także stan świadomości ekologicznej mieszkańców. Edukacja i promocja postaw eksponujących bieżące i przyszłe korzyści płynące z ochrony środowiska naturalnego zapewnić powinna wyższą efektywność kosztową niektórych rozwiązań oraz przyczynić się do większej partycypacji społecznej w procesie ochrony przyrody.

Do innych działań, które trzeba podjąć w celu ochrony środowiska naturalnego należy zaliczyć dalszy rozwój gospodarki wodno-ściekowej. Dotyczy to zarówno rozbudowy infrastruktury sieciowej jak również budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (tam gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest nieuzasadniona ekonomicznie). Takie działania, przyczynią się w istotny sposób do poprawy, jakości wód (powierzchniowych i podziemnych) zlokalizowanych na terenie Gminy. Inne kluczowe działania powinny prowadzić do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego (w tym poprzez rozwój energetyki odnawialnej, rozbudowy sieci dystrybucji gazu) oraz poprawy stanu powietrza poprzez wsparcie dla działań ograniczających niską emisję.

Wysoka dostępność komunikacyjna ma kluczowe znaczenie dla rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego. W pierwszej kolejności sprzyja ona powstawaniu i rozwojowi osadnictwa, jest również czynnikiem wpływającym na lokalizację działalności gospodarczej. Wysoka dostępność komunikacyjna podnosi także atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną Gminy oraz wpływa na mobilność mieszkańców, w tym na mobilność zawodową i edukacyjną, a także na dostępność do usług publicznych.

Zewnętrzna dostępność komunikacyjna Gminy Rąbino zależy w dużej mierze od inwestycji zewnętrznych - krajowych i regionalnych (zapisanych w dokumentach strategicznych, jak np. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r. czy Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020). Niniejsze zadania leżą poza kompetencjami Gminy, jednak są dla niej bardzo istotnym elementem rozwojowym. Dla dalszego rozwoju Gminy kluczowe jest wspieranie (w tym poprzez działania lobbingsowe) inwestycji drogowych, kolejowych, które realizowane mogą być przez inne podmioty i zarządców infrastruktury komunikacyjnej, w celu podniesienia konkurencyjności Gminy Rąbino.

Infrastruktura komunikacyjna sprzyja dynamicznemu rozwojowi lokalnemu i regionalnemu, umożliwia pokonywanie odległości i kształtuje układy przestrzenne, zaspakaja popyt na usługi, kształtuje więzi społeczne, gospodarcze i przestrzenne oraz prowadzi do integracji społecznej.

Zasadniczym wyzwaniem dla samorządu gminnego, pozostającym w jego bezpośredniej gestii, jest dbałość o wysoką wewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy Rąbino. Dla jej funkcjonowania i rozwoju niezbędne są powiązania komunikacyjne, jak np. drogi, ulice czy drogi rowerowe. Poza rozbudową, modernizacją i przebudową najważniejszych ciągów komunikacyjnych do parametrów normatywnych, zadaniem jest budowa pozostałej infrastruktury drogowej, czyli m.in. parkingów, chodników, oświetlenia czy zatok przystankowych, a także likwidacja barier architektonicznych.

Lokalny układ drogowy Gminy stanowi uzupełnienie sieci dróg wojewódzkich i powiatowych. Właściwa gęstość oraz stan techniczny infrastruktury komunikacyjnej, przyczynią się w istotnym stopniu do podniesienia konkurencyjności gospodarczej (w tym atrakcyjności inwestycyjnej) i spójności powiatu świdwińskiego. Ponadto, w sposób pozytywny wpłyną na jakość życia, poziom bezpieczeństwa drogowego i publicznego.

Dostępność komunikacyjną rozumieć trzeba także, jako rozwój społeczeństwa informacyjnego, określanego, „jako społeczeństwo, w którym przetwarzanie informacji z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych stanowi znaczącą wartość ekonomiczną, społeczną i kulturową”.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023- 2027	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<i>Cel strategiczny:</i> Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz komunikacyjna	CEL STRATEGICZNY NR 3 „ZWIĘKSZENIE PRZESTRZENNEJ KONKURENCYJNOŚCI REGIONU” <u>Cele kierunkowe</u> 3.4. Wspieranie rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego 3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej 3.6. Poprawa dostępności do obszarów o walorach turystycznych i uzdrowiskowych CEL STRATEGICZNY 4. ZACHOWANIE I OCHRONA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH, RACJONALNA GO- SPODARKA ZASOBAMI <u>Cele kierunkowe:</u> 4.1. Poprawa jakości środowiska i	<i>1.2 Działanie</i> Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększanie ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi <i>2.2 Działanie</i> Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe <i>2.3 Działanie</i> Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-

	bezpieczeństwa ekologicznego 4.2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów 4.3. Zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii 4.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i systemu gospodarowania odpadami 4.5. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	gospodarcze
	CEL STRATEGICZNY NR 6 „WZROST TOŻSAMOŚCI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ REGIONU” <u>Cele kierunkowe</u> 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego, jako fundamentu tożsamości regionalnej	

Cele operacyjne

- 3.1. Rozwój infrastruktury drogowej oraz towarzyszącej
- 3.2. Uzyskanie spójności terytorialnej w tym w zakresie komunikacji publicznej
- 3.3. Dalsza rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych oraz ich systematyczna modernizacja
- 3.4. Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno-komunikacyjnych
- 3.5. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa
- 3.6. Rozbudowa infrastruktury technicznej poprawiającej konkurencyjność i niskoemisyjność lokalnej gospodarki (OZE)

Kierunki interwencji (kluczowe zadania)					
Cel operacyjny	Kierunki działania	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca ze strony gminy	Partnerzy	lata realizacji
3.1 3.2	Budowa dróg rowerowych, jako alternatywny sposób komunikacji w stosunku do transportu samochodowego na obszarze Gminy Rąbino, jako element zintegrowanego systemu dróg rowerowych powiatu świdwińskiego	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, nadleśnictwo	2014-2020
2.1.	Przebudowa dróg o strategicznym znaczeniu dla województwa: Rąbino-Tychówko	Powiat Świdwiński	Powiatowy Zarząd Dróg w Świdwinie	-	2019-2020
3.1	Przebudowa dróg o strategicznym znaczeniu dla województwa: 1058Z Białogard – Rąbino (na odcinku Rąbino – granica powiatu świdwińskiego) na odcinku 11,950 km.	Powiat Świdwiński	Powiatowy Zarząd Dróg w Świdwinie	-	2023-2027
3.5 3.6	Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy budownictwa i architektury	-	2016-2017
3.5 3.6	Budowa instalacji ogniw fotowoltaicznych, solarów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy budownictwa i architektury	-	2014-2020
3.4.	Modernizacja i rozbudowa zasobu dróg powiatowych	Powiat Świdwiński	Powiatowy Zarząd Dróg w Świdwinie	Gmina Rąbino	2014-2027

3.4	Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa		2014-2027
3.1 3.2	Lobbowanie w zakresie modernizacji dróg wojewódzkich i krajowych zlokalizowanych w jej otoczeniu	Gmina Rąbino	komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Inni zarządcy dróg, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego	2014-2027
3.1 3.2	Modernizacja i rozbudowa ciągów pieszych	Gmina Rąbino	komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Inni zarządcy dróg	2014-2022
3.2	Współpraca na rzecz dalszego rozwoju komunikacji kolejowej pasażerskiego transportu kolejowego na terenie gminy (w tym modernizacja infrastruktury)	Zarządcy kolei regionalnych, PKP	komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Gmina Rąbino, Powiat świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, operatorzy kolei, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	2014-2022
3.2	Dążenie do optymalizacji transportu zbiorowego na terenie Gminy Rąbino – współpraca z przewoźnikami	Gmina Rąbino	komórka odpowiedzialna za sprawy komunikacji i drogownictwa	Powiat świdwiński, Gminy powiatu świdwińskiego przewoźnicy prywatni	2014-2018
3.2	Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego - rozbudowa sieci szerokopasmowych i infrastruktury dostępowej	Operatorzy teleinformatyczni	komórka odpowiedzialna za sprawy inwestycji infrastrukturalnych	Gmina Rąbino, Powiat świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	2014-2018
3.5	Promocja postaw ekologicznych wśród różnych grup mieszkańców i turystów	Gmina Rąbino, szkoły, instytucje kultury, Powiat Świdwiński, gminy powiatu	komórka odpowiedzialna za sprawy ochrony środowiska	organizacje pozarządowe, mieszkańcy powiatu, inwestorzy	2014-2027

		świdwińskiego			
3.3	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej, szczególnie w otoczeniu zbiorników wodnych	Gmina Rąbino	komórka odpowiedzialna za sprawy inwestycji infrastrukturalnych	Mieszkańcy powiatu, inwestorzy	2014-2022
3.3	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Rąbino	komórka odpowiedzialna za sprawy inwestycji infrastrukturalnych	Mieszkańcy powiatu, inwestorzy	2014-2027
3.6	Wspieranie działań zmierzających do wykorzystania OZE	Gmina Rąbino, gminy powiatu świdwińskiego, kapitał prywatny	komórka odpowiedzialna za sprawy ochrony środowiska	Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, mieszkańcy powiatu, inwestorzy	2014-2027
3.5	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci oraz działania prewencyjne	Gmina Rąbino	komórka odpowiedzialna za sprawy ochrony środowiska	Starostwo Powiatowe, organizacje pozarządowe, szkoły	2014-2027
3.3. 3.5	Doskonalenie systemu gospodarki odpadami w ramach współpracy międzygminnej i budowanie świadomości społecznej	Gmina Rąbino, gminy powiatu świdwińskiego, podmioty odpowiedzialne za gospodarkę odpadami	komórka odpowiedzialna za sprawy ochrony środowiska	Starostwo Powiatowe, organizacje pozarządowe, Nadleśnictwa, mieszkańcy powiatu, inwestorzy	2014-2027
3.3.	Prace melioracyjne zwiększające bezpieczeństwo przeciwpowodziowe	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	komórka odpowiedzialna za sprawy ochrony środowiska	Gmina Rąbino	2014-2027

OBSZAR STRATEGICZNY 4 – pomoc społeczna i ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna

Cel strategiczny 5:

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców

Strategia postępowania:

Sektor usług społecznych, do którego zaliczyć należy, pomoc społeczną, ochronę zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, a wraz z nim warunki mieszkaniowe i więzi społeczne, wpływają bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej jednostki terytorialnej, a tym samym na ich aktywność. Jednym z wyznaczników określających pożądany poziom rozwoju społeczno-gospodarczego jest dostępność i jakość świadczonych usług publicznych. Ten rodzaj usług publicznych został szczególnie priorytetowo uwzględniony w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Również Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 podkreśla istotę dostępności i jakości usług publicznych. Gmina Rąbino należy aktualnie (zgodnie z zapisami znajdującymi się w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego) do obszarów o najniższym dostępie do usług publicznych.

Istotną cechą samorządu terytorialnego jest zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności, samorząd bowiem odpowiada za wszystkie sprawy publiczne, dotyczące życia mieszkańców w obrębie jednostki terytorialnej. Władze samorządowe odpowiadają za zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Realizacja tych potrzeb następuje poprzez wykonywanie zadań określonych w ustawach (o samorządzie gminnym oraz samorządzie powiatowym). W tym celu samorządy lokalne podejmują niezbędne działania w celu poprawy dostępności i jakości świadczonych usług publicznych, na co ma wpływ postęp cywilizacyjny oraz rozwój nowoczesnych technologii. Działania te są przede wszystkim odpowiedzią na rosnące oczekiwania oraz wymagania mieszkańców danej społeczności w stosunku do administracji publicznej.

Istniejąca oferta społeczna oddziałuje na takie obszary jak demografia (dotyczy to procesów migracyjnych), aktywność społeczna mieszkańców, poziom tożsamości lokalnej (patriotyzm lokalny), co jest szczególnie ważne w kontekście powiązań i współpracy władz lokalnych wchodzących w skład powiatu (w tym przypadku powiatu świdwińskiego).

Strategia działania w sferze integrującej zarówno politykę społeczną jak również ochronę zdrowia zakłada efektywne i racjonalne prowadzenie działań interwencyjnych i prewencyjnych, stosownych do dokładnie zdiagnozowanych potrzeb.

Współczesna polityka społeczna rozumiana będzie, jako integracja potrzeb oraz instrumentów – to jest głównych odbiorców tej polityki, oraz jako współpraca różnych podmiotów publicznych szczebla gminnego i powiatowego z odpowiedzialnymi za realizację polityki społecznej i zdrowotnej podmiotami należącymi do struktur jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, administracji rządowej, a także partnerów społecznych (m.in. organizacji pozarządowych) i prywatnych. W odpowiedzi na konsekwencje postępujących zmian struktury demograficznej konieczne będzie zbudowanie nowej oferty specjalistycznych usług adresowanych dla grupy seniorów (działania te powinny mieć charakter wyprzedzający - przygotować służby i społeczeństwo powiatu

do zbudowania nowej oferty). Dodatkowo priorytetem będzie realizacja polityki prorodzinnej oraz wspieranie postaw społecznych przyczyniających się do poprawy wskaźników demograficznych.

W aspekcie bezpieczeństwa publicznego zaplanowano działania mające na celu silniejsze zintegrowanie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym w powiecie świdwińskim i zwiększanie poziomu bezpieczeństwa m.in. poprzez modernizację infrastruktury oraz poprawę stanu specjalistycznego wyposażenia służb ratowniczych czy kształtowanie i promocję postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji zagrożeń.

Ważnym aspektem dla Gminy Rąbino jest również tworzenie warunków dla rozwoju nowych inicjatyw wzmacniających więzi społeczne i przeciwdziałającym wykluczeniu społecznemu.

Jednym z kluczowych zagadnień w obecnym okresie programowania UE (2014-2020) będzie rewitalizacja miast i obszarów wiejskich. Proces ten jest rozumiany, jako kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewitalizacji zabytków na wybranym obszarze, w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak np. modernizacja infrastruktury – z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej, itp. Niewłaściwym jest postrzeganie rewitalizacji wyłącznie poprzez pryzmat remontów infrastruktury. Niniejszy cel operacyjny wskazuje na konieczność kontynuowania procesów rewitalizacyjnych na terenie Gminy Rąbino.

Spójność z dokumentami nadrzędnymi:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023- 2027	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2020	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA OBSZARY WIEJSKIE
<i>Cel strategiczny:</i> Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców	CEL STRATEGICZNY 1. ZWIĘKSZENIE PRZESTRZENNEJ KONKURENCYJNOŚCI REGIONU <i>Cele kierunkowe:</i> 3.4. Wspieranie rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	1.3 <i>Działanie</i> Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne 2.2 <i>Działanie</i>
	CEL STRATEGICZNY 4. ZACHOWANIE I OCHRONA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH, RACJONALNA GOSPODARKA ZASOBAMI <i>Cele operacyjne:</i> 4.6. Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych	Wspieranie obszarów o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe 2.3 <i>Działanie</i>
	CEL STRATEGICZNY NR 5 „BUDOWANIE OTWARTEJ I KONKURENCYJNEJ SPOŁECZNOŚCI” <i>Cele kierunkowe:</i> 5.5. Budowanie społeczeństwa informacyjnego	Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze 3.4 <i>Działanie</i>

	CEL STRATEGICZNY NR 6 „WZROST TOŻSAMOŚCI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ REGIONU” <u>Cele kierunkowe:</u> 6.1. Wspieranie funkcji rodziny 6.2. Zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej 6.3. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego 6.4. Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego, jako fundamentu tożsamości regionalnej 6.6. Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej	Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej
--	---	---

Cele operacyjne

- 4.1. Zwiększenie dostępu do usług medycznych wysokiej jakości i profilaktyki zdrowotnej
- 4.2. Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu
- 4.3. Dostosowanie infrastruktury i oferty w zakresie opieki społecznej do zachodzących zmian demograficznych
- 4.4. Ograniczenie negatywnego oddziaływania społecznego obszarów zdegradowanych oraz problemowych
- 4.5. Rewitalizacja i/lub zagospodarowanie terenów zielonych w przestrzeni publicznej
- 4.6. Ochrona dziedzictwa kulturowego - rewitalizacja i/lub zagospodarowanie obiektów zabytkowych
- 4.7. Tworzenie systemu zachęt dla partnerów lokalnych do realizacji nowych funkcji na terenach i w obiektach o wartości historycznej i kulturowej
- 4.8. Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego oraz rozwój publicznych e-usług
- 4.9. Zapewnienie wysokiego poziom bezpieczeństwa publicznego
- 4.10. Sprawność administracyjna i współpraca sieciowa
- 4.11. Rozwijanie tożsamości i integracji społeczności oraz proaktywna polityka prorodzinna.

Kierunki interwencji (kluczowe zadania)					
Cel operacyjny	Kierunki działania	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca ze strony gminy	Partnerzy	lata realizacji
4.2 4.3. 4.8	Rozwój infrastruktury opieki nad seniorami w kontekście starzenia się społeczeństwa	Gmina Rąbino	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, organizacje pozarządowe,	2016-2027
4.1	Promocja i upowszechnianie zdrowego stylu życia	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, sportu i rekreacji	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Organizacje pozarządowe, organizacje turystyczne, szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Powiat Świdwiński, Gminy powiatu świdwińskiego, szpital powiatowy w Połczynie-Zdroju, kluby sportowe	2014-2027
4.2 4.4 4.5 4.11	Wpieranie i integracja działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej	Gmina Rąbino, Organizacje pozarządowe	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2014-2017
4.3	Podejmowanie działań dostosowawczych w polityce społecznej w kontekście starzenia się społeczeństwa	Gmina Rąbino, Ośrodki Pomocy Społecznej, kapitał prywatny	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Organizacje pozarządowe	2014-2027
4.1. 4.2. 4.3 4.11	Podejmowanie działań dostosowawczych z zakresu opieki medycznej do wyzwań demograficznych	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Gmina Rąbino, Szpital Powiatowy, NFZ, organizacje pozarządowe	2014-2027

4.3 4.11	Utworzenie sieci mobilnych usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych	Gmina Rąbino, Ośrodki Pomocy Społecznej	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	gminy powiatu świdwińskiego, powiat świdwiński	2014-2027
4.2 4.3 4.11	Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, Powiatowy Urząd Pracy	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Organizacje pozarządowe	2014-2027
4.2 4.4 4.5 4.11	Realizacja programów w zakresie wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Gmina Rąbino, organizacje pozarządowe, powiat świdwiński,.	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	gminy powiatu świdwińskiego	2014-2027
4.2 4.4 4.5 4.11	Realizacja programów mających na celu wzrost aktywności lokalnej i integracji społecznej	Gmina Rąbino, organizacje pozarządowe, powiat świdwiński,	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	gminy powiatu świdwińskiego	2014-2027
4.2 4.4 4.5 4.11	Poprawa funkcjonowania i jakości życia społeczności lokalnej poprzez upowszechnianie dostępu do usług pomocy społecznej oraz rozwój specjalistycznego wsparcia	Gmina Rąbino, organizacje pozarządowe, Powiat Świdwiński	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	gminy powiatu świdwińskiego	2014-2027
4.8 4.9 4.10	Uruchomienie e-systemu (sms /lub i on-line) do komunikacji ze społeczeństwem	Powiat Świdwiński	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za sferę administracyjną	Gmina Rąbino, Gminy powiatu świdwińskiego	2016-2018
4.9 4.10	Uruchomienie e-usług w działalności instytucji publicznych	Gmina Rąbino	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za sferę administracyjną	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego	2016-2018
4.8 4.10	Wspieranie działań na rzecz wzmocnienia świadomości	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, sportu i	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju	Biblioteki, muzea, szkoły itp.	2014-2027

4.11	i tożsamości lokalnej mieszkańców Gminy	rekreacji, organizacje pozarządowe	gospodarczego		
4.11	Promocja aktywności na rzecz społeczności lokalnej, w tym dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych i starszych oraz wzmocnienie wolontariatu	Gmina Rąbino, Instytucje kultury, sportu i rekreacji, organizacje pozarządowe	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Organizacje turystyczne, biblioteki, muzea, szkoły	2014-2027
4.11	Promocja i wsparcie form samoorganizacji społecznej	Gmina Rąbino, instytucje kultury	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, biblioteki, muzea, szkoły	2014-2027
4.8 4.9 4.10	Współpraca międzysamorządowa wewnątrz powiatu świdwińskiego – realizacja wspólnych działań projektowych	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego,	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, środowiska pozarządowe i gospodarcze	2014-2027
4.8 4.10 4.11	Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizacje pozarządowe	2014-2027
4.10 4.11	Rozwijanie partnerstw publiczno-prywatnych i publiczno-społecznych	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Organizacje pozarządowe, podmioty prywatne	2014-2027
4.10	Aktywny udział gminy w krajowych i międzynarodowych sieciach współpracy	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy promocji i rozwoju gospodarczego	Powiat Świdwiński, Gminy powiatu świdwińskiego, partnerzy zagraniczni	2014-2027
4.9	Poprawa stanu specjalistycznego wyposażenia służb ratowniczych, wsparcie zewnętrznego finansowania	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za zarządzanie kryzysowe	Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego	2014-2027

4.2 4.9 4.10 4.11	Kształtowanie postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych	Gmina Rąbino, Szkoły	Komórka odpowiedzialna za zarządzanie kryzysowe	Powiat Świdwiński, Gminy powiatu świdwińskiego, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, OSP, organizacje pozarządowe	2014-2027
4.9	Rozbudowa elektronicznych systemów monitorowania bezpieczeństwa publicznego	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za zarządzanie kryzysowe	Powiat Świdwiński, gminy powiatu świdwińskiego, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, OSP	2014-2027
4.9	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym (inwestycje infrastrukturalne, monitoring, działania profilaktyczne)	Gmina Rąbino, Powiat Świdwiński, Gminy powiatu świdwińskiego, Komenda Powiatowa Policji	Komórka odpowiedzialna za zarządzanie kryzysowe	-	2014-2027
4.4	Rewitalizacja osiedli mieszkaniowych na terenach po byłych PGR	Gmina Rąbino, Wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	organizacje pozarządowe	2014-2027
4.4 4.5 4.6 4.7	Kontynuacja działań z zakresu odnowy centrów miejscowości wiejskich oraz podnoszenie estetyki przestrzeni publicznych	Gmina Rąbino	Komórka organizacyjna odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych	Starostwo Powiatowe, Lokalna Grupa Działania, organizacje pozarządowe, parafie	2014-2027
4.2.	Budowa i modernizacja	Gmina Rąbino	Komórka organizacyjna	-	2014-2027

4.4. 4.7.	mieszkaniowych zasobów komunalnych – mieszkania socjalne i komunalne		odpowiedzialna za pomoc społeczną Wydział Spraw Społecznych		
4.6 4.7	Konserwacja i remont zabytkowych budynków użyteczności publicznej będących własnością gminną	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy budownictwa i architektury	-	2014-2027
4.5 4.6 4.7	Rewitalizacja zabytkowych budynków oraz parków	Gmina Rąbino	Komórka odpowiedzialna za sprawy budownictwa i architektury	-	2014-2020

9 SYSTEM MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY RĄBINO NA LATA 2014-2022 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2023 – 2027

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 jest posiadanie odpowiedniej wiedzy dotyczącej postępów osiąganych w zakresie wdrażanych kluczowych zadań oraz umiejętność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a osiąganymi efektami realizacji priorytetowych zadań.

W procesie realizacji Strategii, zasadniczą rolę odgrywać będzie Wójt Gminy, rozumiany, jako strategiczny organ wykonawczy samorządu gminnego w kreowaniu i koordynacji wszystkich działań podejmowanych do realizacji przez różnorodne podmioty i środowiska. Wójt Gminy będzie miał za zadanie również mobilizowanie oraz scalanie zasobów będących w ich posiadaniu – na rzecz realizacji celów strategicznych. Przywództwo pełnione w przestrzeni realizacji Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027, obejmować będzie następujące formy aktywności:

- inspirowanie samorządów gminnych powiatu świdwińskiego do budowania własnych strategii i programów lokalnych, uwzględniających cele określone w Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027,
- mobilizowanie podmiotów prywatnych i pozarządowych, działających na terenie Gminy Rąbino do włączania się do realizacji kierunków interwencji Strategii Rozwoju, które leżą w ich sferze kompetencyjnej,
- angażowanie partnerów zewnętrznych do przejmowania części zadań wdrożeniowych na podstawie porozumienia lub umowy z samorządem gminnym, powiatowym, w przypadkach, w których realizacja określonych przedsięwzięć na poziomie lokalnym lub subregionalnym oznacza większą skuteczność oraz prowadzi do lepszych efektów,
- aktywne współdziałanie z władzami samorządów sąsiednich, na rzecz realizacji przedsięwzięć o znaczeniu strategicznym (ponadlokalnym),
- w zakresie uzgodnionych spraw stanowiących obszar wspólnego zainteresowania,
- aktywna współpraca z samorządem powiatowym, regionalnym oraz administracją rządową, pozwalająca zaprezentować swoje stanowiska, wymianę opinii oraz uzgadnianie stanowisk w najważniejszych sprawach dla rozwoju Gminy oraz mających znaczenie strategiczne dla rozwoju województwa zachodniopomorskiego.

Instytucjonalną strukturę systemu monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 tworzą:

- Rada Gminy Rąbino,
- Wójt Gminy Rąbino,

- Zespół Roboczy – pełniący rolę centrum koordynacyjnego ds. monitorowania Strategii Rozwoju, powołany Zarządzeniem Wójta.
- Komórki organizacyjne Urzędu Gminy Rąbino i jednostki gminy – pełniące rolę:
 - jednostek realizujących konkretne kierunki interwencji Strategii Rozwoju, będące w kompetencjach samorządu gminnego (sfera podległości) i zarazem jednostek monitorujących te kierunki interwencji ze strony Gminy (sprawozdania składane do Samodzielnego stanowiska ds. programowania gospodarczego, promocji gminy i ewidencji działalności gospodarczej – stanowisko ds. ewidencji działalności gospodarczej i zezwoleń.
 - jednostek monitorujących ze strony Gminy te kierunki interwencji, które są w kompetencjach innych podmiotów (prywatnych, pozarządowych, samorządów gminnych, powiatowych i regionalnego, administracji rządowej, itp.) – uzyskiwanie danych i informacji oraz przekazywanie ich do stanowiska ds. ewidencji działalności gospodarczej i zezwoleń.

9.1 ODPOWIEDZIALNOŚCI I KOMPETENCJE

Zespół Roboczy

- Opracowuje materiały i narzędzia służące do monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Rąbino,
- Dokonuje analizy informacji i wyników przekazywanych przez komórki merytoryczne z prowadzonego monitoringu Strategii Rozwoju Gminy,
- Przygotowuje „Raport w zakresie monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Rąbino”

Przewodniczący Zespołu Roboczego

- Zajmuje się kierowaniem pracami Zespołu Roboczego,
- Opracowuje harmonogram pracy Zespołu Roboczego,
- Rozdziela zadania między Członkami Zespołu Roboczego,
- W uzgodnieniu z Zespołem Roboczym prowadzi korespondencję z komórkami:
 - merytorycznymi.
 - składa do akceptacji Wójtowi Gminy „Raport w zakresie monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Rąbino”.

Kierownicy/dyrektorzy/Samodzielne stanowiska komórek merytorycznych

- Uczestniczą w pracach Zespołu Roboczego lub wskazują pracownika o stosownych kompetencjach merytorycznych i oddelegują go do prac w Zespole Roboczym.
- Są odpowiedzialni za przeprowadzenie monitoringu z wdrażania Strategii Rozwoju w zdefiniowanych obszarach strategicznych oraz zakresie wykonywanych zadań.

- Opracowują sprawozdanie z wyników prowadzonego monitoringu realizacji Strategii Rozwoju a następnie przekazują je Przewodniczącemu Zespołu Roboczego.

Członek Zespołu Roboczego

- Realizuje zadania Zespołu Roboczego powierzone przez Przewodniczącego Zespołu.

Wójt Gminy

- Powołuje Zespół Roboczy
- Dokonuje akceptacji Raportu z monitoringu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Rąbino i przedkłada go Radzie Gminy,
- Podejmuje decyzję o rozpoczęciu procesu ewaluacji Strategii a następnie powołuje Zespół ds. ewaluacji Strategii Rozwoju.

Prace związane ze sprawozdawczością z monitoringu oraz aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 dokonywane będą, co 2 lata⁵⁹. Wójt Gminy Rąbino przeprowadza okresową ocenę stopnia realizacji Strategii, która odbywa się w oparciu o następujący TRYB POSTĘPOWANIA:

- 1) Wójt Gminy informuje o planowanym przeglądzie Strategii Rozwoju Gminy Rąbino a następnie powołuje Zespół Roboczy.
- 2) Kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych zaangażowani są w prace Zespołu lub oddelegują pracowników do pracy w Zespole Roboczym.
- 3) Pracami Zespołu Roboczego kieruje Przewodniczący. Określa on szczegółowy harmonogram pracy oraz dokonuje rozdziału zadań pomiędzy poszczególnych członków Zespołu Roboczego.
- 4) Zespół Roboczy dokonuje wstępnej analizy obszarów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Rąbino oraz przygotowuje materiały i narzędzia w postaci formularzy, do prowadzenia monitoringu realizacji Strategii.
- 5) Przewodniczący Zespołu Roboczego przekazuje do kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych pismo informacyjne (pismo musi określać w szczególności zasady i terminy przeprowadzenia monitoringu) wraz materiałami i narzędziami do prowadzenia procesu monitoringu realizacji Strategii.
- 6) Przewodniczący Zespołu Roboczego określa termin (nie dłuższy niż do dnia 30 czerwca każdego roku), do którego kierownicy komórek organizacyjnych mają przekazać informację zwrotną wraz wynikami dokonanego przeglądu realizacji Strategii (w zakresie konkretnych obszarów strategicznych).
- 7) Zespół Roboczy przeprowadza analizę dostarczonych przez poszczególne komórki merytoryczne informacji i wyników a następnie sporządza Raport z monitoringu Strategii.
- 8) Przewodniczący Zespołu Roboczego przekazuje Wójtowi Gminy Raport celem jego akceptacji,

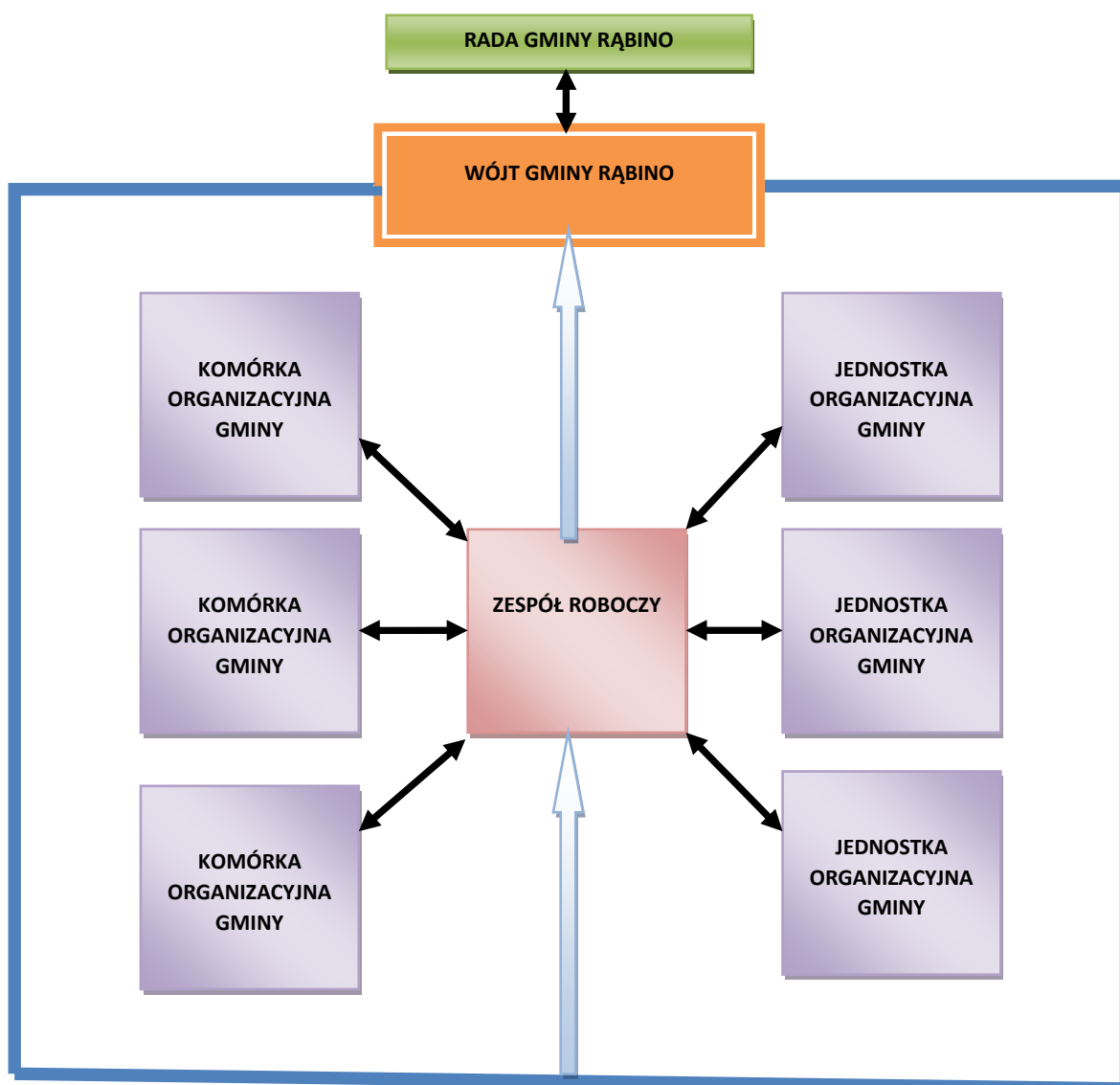
⁵⁹ Rokiem bazowym jest rok 2014. Pierwsze sprawozdanie zostanie wykonane w roku 2016. Kolejne co 2 lata.

- 9) Wójt Gminy przekazuje Raport do Zespołu Roboczego w celu ponownej analizy lub akceptuje go. W dalszej kolejności podaje do publicznej wiadomości poprzez przekazanie dokumentu do Biura Rady Gminy Rąbino w terminie do 30 października każdego roku raportowania.
- 10) Wójt Gminy odpowiada za rozpoczęcie procesu ewaluacji Strategii Rozwoju. Następuje to poprzez powołanie kilkusobowego Zespołu ds. ewaluacji Strategii. W zespole powinni znaleźć się przedstawiciele władz samorządowych, przedstawiciele środowisk naukowych, gospodarczych oraz organizacji pozarządowych.
- 11) Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy prowadzana będzie nie częściej, niż co 4 lata.
- 12) Nie częściej niż raz na 4 lata, Zespół ds. ewaluacji Strategii we współpracy z Zespołem Roboczym dokona analizy realizacji zadań strategicznych (na podstawie raportów, które będą przygotowywane przez Zespół Roboczy).
- 13) Wójt Gminy we współpracy z Zespołem ds. ewaluacji Strategii będzie identyfikował potrzeby zmian zapisów Strategii. Taki proces będzie mógł zostać przeprowadzony w oparciu o wnioski komórek organizacyjnych oraz wyniki analizy stanu Gminy i podsumowania realizacji Strategii. Propozycje w zakresie weryfikacji Strategii przedstawiane będą Radzie Gminy.

W wyborze wskaźników określających postęp realizacji celów Strategii Rozwoju, przyjęto zasadę ograniczonej liczby wskaźników monitorowania strategii dla każdego z celów – zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Przy doborze wskaźników kierowano się adekwatnością, jednak głównym ograniczeniem była dostępność danych. Podstawowym źródłem danych do monitorowania strategii stała się statystyka publiczna, a w niektórych przypadkach konieczne jest zawiązanie porozumień z instytucjami zewnętrznymi. W ramach analizy wskaźnikowej realizowanej przez Zespół Roboczy, mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych. Zakres czasowy analizy powinien obejmować zmiany w stosunku do roku bazowego (2014) i roku ostatniego badania (określenie dynamiki). Analiza wskaźnikowa może prezentować dostępne wskaźniki w układzie Gminy jak również gmin powiatu świdwińskiego.

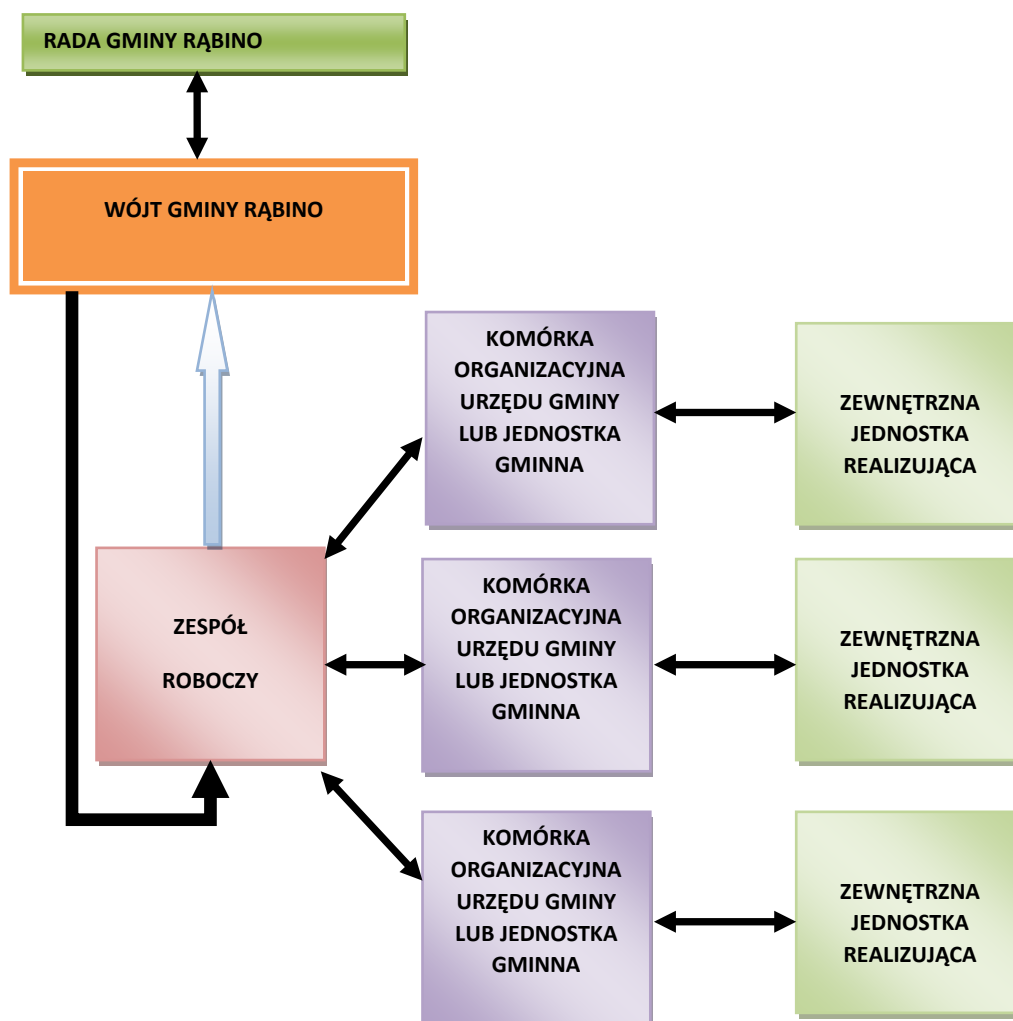
Raport z realizacji kierunków interwencji przygotowywany przez Zespół Roboczy opiera się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego kierunku interwencji, przekazywanych przez poszczególne komórki Urzędu Gminy Rąbino oraz jednostki organizacyjne. Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 precyzuje dla każdego zadania kluczowego jednostkę realizującą dane zadanie kluczowe oraz jednostkę monitorującą konkretne zadanie kluczowe ze strony Gminy. W przypadku, gdy mieści się ono w zakresie kompetencji samorządu gminnego to jednostką realizującą i monitorującą ze strony Gminy jest konkretna komórka Urzędu Gminy Rąbino lub jednostka Gminy Rąbino. W przypadku takich zadań kluczowych, określona komórka lub jednostka organizacyjna przedkłada sprawozdanie do Zespołu Roboczego. Sprawozdanie w takim przypadku stanowi podstawę do przygotowania zbiorczego raportu z realizacji zadań kluczowych całej Strategii.

Poniżej zaprezentowany został schemat przepływu informacji sprawozdawczej dla zadań kluczowych ze sfery bezpośrednio będącej w zakresie kompetencji samorządu gminnego.

W przypadku, gdy dany kierunek interwencji (kluczowe zadanie) zawarte jest w kompetencjach podmiotów zewnętrznych (administracja rządowa, samorząd innego szczebla - powiatowy lub regionalny, podmioty prywatne i organizacje pozarządowe) to jednostką realizującą wskazany kierunek w Strategii Rozwoju jest konkretna instytucja zewnętrzna. Jednostką monitorującą ze strony Gminy będzie natomiast konkretna komórka Urzędu Gminy Rąbino lub jednostka organizacyjna, która merytorycznie jest powiązana z przedmiotem danego zadania kluczowego.

Dla takich kluczowych zadań, konkretna komórka lub jednostka (w tym przypadku dotyczy to jednostki monitorującej ze strony Gminy) otrzymuje informacje od jednostki odpowiedzialnej za realizację. Informacje te dotyczą stanu wdrożenia danego zadania kluczowego. Po otrzymaniu wspomnianych informacji komórka/jednostka składa sprawozdanie do Zespołu Roboczego. Takie sprawozdania stanowi podstawę do sporządzenia zbiorczego raportu z realizacji kluczowych zadań całej Strategii. Poniżej zaprezentowany został schemat, w jaki sposób powinien przebiegać przepływ informacji sprawozdawczej dla kluczowych zadań należących do sfery współzależności i sfery oddziaływania.

Sprawozdania z realizacji poszczególnych kierunków interwencji (kluczowych zadań) są składane przez komórki organizacyjne Urzędu Gminy Rąbino oraz jednostki organizacyjne Gminy do Zespołu Roboczego, który pełni rolę centrum koordynacyjnego Strategii Rozwoju. W oparciu o złożone sprawozdania z konkretnego roku sprawozdawczego, Zespół Roboczy przygotowuje raport z realizacji kluczowych działań, który razem z analizą wskaźnikową stanowi podstawę dla Wójta Gminy Rąbino oraz Rady Gminy do dokonywania oceny realizacji Strategii Rozwoju. Ponadto na tym etapie istnieje możliwość dokonywania uzupełnień a w szczególności wprowadzania koniecznych i zasadnych zmian (ma to bezpośredni związek z reagowaniem na zachodzące zmiany w uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych w otoczeniu Gminy). W celu zwiększenia efektywności procesu sprawozdawczego z realizacji kluczowych zadań Strategii Rozwoju, komórki organizacyjne Urzędu Gminy Rąbino oraz jednostki organizacyjne Gminy przedkładają sprawozdania na ujednoliconym formularzu sprawozdawczym. Poniżej przedstawiony został wzór wspomnianego formularza sprawozdawczego.

KIERUNEK INTERWENCJI NR			
Cel strategiczny nr	Cel operacyjny nr	Jednostka Realizująca:	Jednostka monitorująca ze strony gminy:
OPIS STANU REALIZACJI KIERUNKU INTERWENCJI (m.in.: zrealizowane przedsięwzięcia w danym roku, stopień realizacji kierunku interwencji, skuteczność zastosowanych instrumentów realizacyjnych, ocena partnerów realizacyjnych, sukcesy realizacyjne, uzyskane efekty)			
OPIS POWSTAŁYCH TRUDNOŚCI REALIZACYJNYCH (m.in.: problemy powstałe na etapie realizacji, opóźnienia i ich przyczyny, środki podjęte w celu przezwyciężenia trudności, rekomendacje dotyczące zmian w realizacji kierunku interwencji, możliwe usprawnienia)			
OPIS ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunku interwencji w danym roku, w podziale na źródła finansowania)			
Budżet Gminy	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
Budżet jednostki realizującej	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
Budżet	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
Ogółem	(kwota w zł)	(% kwoty ogółem)	
DOKUMENTY ZWIĄZANE (np. Uchwała Rady Gminy)			

10 ZAŁĄCZNIKI I FORMULARZE

Analiza wskaźnikowa powinna bazować na wskaźnikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii Rozwoju. Wspomniana analiza winna zostać opracowana przez stanowisko/jednostkę mającą w swoich obowiązkach nadzór nad realizacją strategii gminy w oparciu o pozyskane dane statystyczne oraz informacje, które mogą pochodzić z następujących źródeł:

- statystyka będąca w posiadaniu samorządu gminnego – gromadzona a następnie generowana przez poszczególne samodzielne stanowiska, i jednostki gminne, zobowiązane do okresowego przekazywania danych i informacji do stanowiska/jednostki, która w swoich kompetencjach ma nadzór nad wdrażaniem strategii gminy,
- statystyka publiczna gromadzona w Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Wskaźniki, które pochodzą ze statystyki publicznej (Główny Urząd Statystyczny) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych, tj. np. w porównaniach w stosunku do innych gmin powiatu świdwińskiego i średniej dla województwa zachodniopomorskiego oraz kraju. Analiza winna obejmować zakres czasowy uwzględniający zachodzące zmiany w stosunku do roku bazowego (2014 r.) i roku ostatniego badania (uwzględnienie dynamiki zmian). Omawiana analiza może prezentować dostępne wskaźniki w układzie gminnym.

Poniżej została przedstawiona tabela do przekazywania danych statystycznych od poszczególnych stanowisk czy jednostek mających w zakresie swoich obowiązków nadzór nad monitoringiem wdrażania Strategii Gminy.

TABELA WSKAŹNIKÓW

Cel operacyjny nr					
Wskaźniki procesu	Opis wskaźnika	Wartość oczekiwana wskaźnika	Odpowiedzialny za zbieranie wskaźników	Termin zbierania wskaźników	Źródło danych